

esigoo

ege sanayicileri ve işadamları derneği

ISSN 1308 - 4887

Yıl: 1 Sayı: 3

15 Şubat 2009

YAŞAM

KÖPÜKLÜ DÜNYA BİTTİ YENİ BİR SÜREÇ BAŞLIYOR

CAPTURE THE DREAM.

—SB—

WWW.AZIMUTYACHTS.COM

AZIMUT
YACHTS

SIRENA MARINE

Sirena Marine Denizcilik San. ve Tic. A.Ş.

İstanbul Ofis: Ataköy Marina, Sahilyolu 34158 Ataköy / İstanbul Tel: 0 212 560 98 68 Fax: 0 212 560 87 73
Bursa Ofis: Organize Sanayi Bölgesi Mavi Cad. No:13 16159 Nilüfer / Bursa Tel: 0 224 243 33 10 Fax: 0 224 243 33 14
info@sirenamarine.com.tr www.sirenamarine.com.tr

YÖN. KUR. BAŞKANI ANLATTI 03 YAYIN KUR. BAŞKANI ANLATTI 05 **UMUT 2009'UN ÜÇÜNCÜ ÇEYREĞİNDE 06** İŞ DÜNYASININ DUAYENLERİNDEN; BÜLENT ECZACIBAŞI 10 **ESİAD ÜYESİ ANKET 16** MAURICE DANON: YENİ BİR DÜNYA BAŞLIYOR 20 **EGE'DE ELİ TAŞIN ALTINDAKİ SEKTÖRLER NE YAPIYOR? 23** AKP VE CHP SİYASET ÖRTÜSÜNÜ KALDIRARAK EKONOMİYİ TARTIŞTI 32 **ULUSLARARASI PETROL FİYATLARINA AKIL SIR ERMİYOR 36** BÜLENT AKGERMAN: DAHA YÜKSEĞE NİŞAN ALMALIYIZ 40 **GM NASIL KURTULACAK? 42** İKİ ADAY, İKİ BİLİNMEYEN YÖN 48 **BAHATTİN TATIŞ; BİR CUMHURİYET ÖĞRETMENİ 54** ATLAR İZMİR'DEN KOŞTU 58 **BİRİKİMLERİNİ OKUL YAPTIKLAR; NECİP TERZİBAŞIOĞLU-NİHAT GÜNDÜZ 64** ESİAD GİRİŞİMCİLİK HAFTASI: BU ÖĞÜTLERE KULAK VERİN 70 **UĞUR BELGER; BİR YAŞAM ÜSTADI 76** SAĞLIK 82 **ASİMETRİK ÖNERİLER 84** EKO-FAL; ÖZDEN KAPTANLAR 88 **KONUK YAZAR: ELVAN DEMİRKAN 90** İZMİR'DE DÜNYA ÇAPINDA BİR AŞÇI; ANDREAS ERNI 92 **GEZİ: KAMBOÇYA 98** MODA 102 **OTOMOBİL 104** GÖZ KAMAŞTIRAN ÇELİK GULETLER 106 **HIGH-TECH 108**

esiad yaşam
yaşam

YIL: 1 • SAYI: 3 • ŞUBAT 2009

ESİAD ADINA SAHİBİ
Sıtkı ŞÜKÜRER

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Ferit KORA

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Göksel UÇAK

YAYIN ve DANIŞMA KURULU: Arzu AMİRAK, A. Nedim ATILLA, Nihat DEMİRKOL, Ömer DİNÇER, Dilek GAPPI, Çetin GÜREL, Reşat KUTUCULAR, Bülent AKGERMAN, Emel ÖNAL ÖZKAYA, Deniz SİPAHİ, Fadıl SIVRI, Ahmet TÜKEL, Öcal ULUÇ, Serap ZEYBEK IHLAMUR

GRAFİK TASARIM: Fatoş DÜZGEN

FOTOĞRAFLAR: Kerem SALTUK

KAPAK TASARIM: Erkan YURDAKUL

YAPIM YERİ: Gürel Gazetecilik ve Yayıncılık

(Gözlem Gazetesi) www.gozlemgazetesi.com

BASKI: Gülermat Matbaacılık (1145 / 1 Sok. No. 51 Yenişehir / İZMİR)

BAŞIM TARİHİ: 27 Ekim 2008

YÖNETİM YERİ: Şehit Fethi Bey Caddesi No: 55,

Heris Tower, Kat: 8, 35210 İzmir / TÜRKİYE

Tel: 0232 483 88 33 Faks: 0232 483 35 25

info@esiad.org.tr • www.esiad.org.tr

Esıad Yaşam ESİAD'ın yayın organıdır. Dergide yayınlanan görüşler, yazarlara ait olup, ESİAD'ın görüşlerini yansıtmaz. İzinsiz alıntı yapılamaz.

Değerli ESİAD'lılar,

SIAD Yaşam'ın üçüncü sayısı her yönü ile hareketli bir döneme denk geldi.

Bir yandan ekonomik kriz giderek ağırlığını hissettirirken, diğer

yandan yaklaşan yerel seçimler hepimizi siyasi bir atmosfer içine sokuyor. Esasına bakarsanız ekonomi ve siyaset birbirlerinden bağımsız olgular değildir. Bugünlerde işimize, aşımıza, ülkemize yönelik bir kestirimde bulunmaya kalktığımızda, mutlaka birkaç parametreyi birlikte değerlendirme zorunluluğumuz var.

Mevcut kriz ortamı, tüm dünyada, artan ölçüde korumacılık eğilimlerini güçlendirecek gibi gözüküyor. Bu durumun pratikteki anlamı, uluslararası sermaye akımlarının zayıflaması, Avrupa Birliği gibi birleştirici projelerin temposunun düşmesi ve benzeri olumsuzluklardır.

Böylesi gelişmelerin tüm dünya ve ülkemiz açısından sadece ekonomik sonuçlar doğurmasını beklemek eksik bir saptama olur.

Dolayısıyla şu aşamada düşüncelerimizi besleyen ana sütunlar sadece ekonomi değil yanısıra siyasal tarih, sosyoloji, felsefe gibi disiplinler olmak durumunda.

Dergimizin misyonu gereği, bu konjunktürde dahi, aralarından keyif sızdıran satırlarla sizlere seslenmeye çalıştık.

Yaşam akıp gidiyor. Neticede her neviden zorluk çözülmek içindir. Çözecek olan da, var olan sağlığını koruyarak, bizleriz.

Sevgiyle kalın.

Sıtkı ŞÜKÜRER
Yönetim Kurulu Başkanı

HUBLOT

GENEVE

↔ BIG BANG ↔

The fusion between
Ceramic, 18K Red Gold
and Rubber.

"Grand Prix d'Horlogerie
de Genève"

makpaş

MAKPAŞ A.Ş. : Min. Kemal Öke Cad. No:9 Nisantari / İstanbul Tel: (0212) 343 63 96 Fax: (0212) 225 46 40

PAVE İZMİR : N.Özünüyel Bulvarı 151/A Alsancak / İzmir Tel: (0332) 422 33 04 Fax: (0332) 421 82 21

Merhabalar,

BD'nin 44. Başkanı Barack Obama'nın göreve başlamasıyla; reel sektöre sıçrayan krizin önünü kesebilecek bir dizi önlemlerin yarattığı umut sürerken, şimdiden bu önlemlerin piyasaların ateşini söndürmeye yetmeyeceği öngörülerini de ortaya konulmaya

başlandı. Türkiye ise ekonomide çift yönlü kısıkaç altında. Uzun süredir ucuz döviz kurları nedeniyle dövize borçlanan Türk firmaları, global krizin etkisiyle artık sürekli daralan bir dış pazarla da mücadele etmeye çalışıyorlar. IMF ile anlaşmanın 29 Mart'taki yerel seçimlerin ardından imzalanacağına dair beklenti kuvvetlendikçe, piyasa aktörlerinin aklına 1994'deki '5 Nisan Kararları' geliyor. Hemen hemen şubat sonu veya mart başı gibi hazır olan kararlar için, yerel seçimlerin ertesi beklenmiş ve Türk ekonomisinin kriz nedeniyle ödediği bedel büyümüştü. Bugün de, IMF anlaşmasının gecikmesinden dolayı, Türkiye'nin ödeyeceği bedelin büyüyebileceğinden endişe eden bir kesim var. Türkiye, aynı zamanda yerel seçimlere de bu sıkıntılı tablo içinde hazırlanmaya çalışıyor. Yerli ve yabancı finans kurumlarında yerel seçimlere

odaklanan merkezi bakışın ekonomiyi ihmal ettiği görüşü öne çıkıyor. Siyasi birçok konu Türkiye'nin öncelikli gündemi haline getirilirken, ayak sesleri yeterince duyulamayan global kriz; bugün sektörlerimizi derinden yaralamış durumda. Bu nedenle ESIAD Yaşam dergimizin bu sayısında; siyasetin örtüsünü kaldırdığınızda hangi ekonomik gerçekliklerle baş başa olduğumuzu, reel kesimin nasıl bir tabloda mücadele ettiğini yansıtmaya çalıştık. Ve gördük ki; siyasi bazı konular ile yerel seçimler arasına sıkıştırılmaya çalışılan global krizin etkisi, Türkiye'de tahminlerin ötesinde büyüyor. Kapak konumuzda da belirttiğimiz gibi, eğer reel sektöre soluk aldıracak, radikal, işdünyasının deyimiyle 'Şok' kararlar alınacaksa 'o gün, bugündür'. Sonuçta 85 yılda büyük mücadelelerle bugünlere ulaştığımız Türk sanayisine zarar vermeden bu süreci atlama önemli. İzmir işdünyasının mesajlarını ön plana taşımaya çalıştığımız bu sayımızda; yaşamın birçok farklı rengini yansıtan diğer konulara da yer verdik. Yeni sayımızda buluşmak dileğiyle...

Ferit KORA

ESIAD Yaşam Yayın Komitesi Başkanı

Umut

2009'un üçüncü çeyreğinde

Global krizle birlikte dünya finansal piyasalarında sarsılmaz denilen bazı kuleler yıkıldı, dev kuruluşlar yok oldu. 150 yıllık Lehman Brothers battı.

Türk Finansal piyasalarının bu süreçten çıkarabileceği en önemli ders ne olmalı, piyasalar yoluna nasıl devam edecek? Akıllardaki soruları Türk finans sektörünün önde gelen temsilcilerinden Yatırım Finansman Menkul Değerler Genel Müdürü Yamaç Berki yanıtladı...

Yamaç Berki'den küçük yatırımcılara öneriler....

Yurtiçinde IMF ile anlaşma süreci izleniyor; bu anlaşma ile ilgili detaylar belirsizliğini koruyor. Ayrıca anlaşmanın kapsayacağı kredi miktarı da net değil. Piyasaları, IMF ile minimum 15-20 milyar doları kapsayan bir anlaşma olumlu etkileyecektir. Nitekim anlaşmanın olabileceğine yönelik beklenti piyasalara olumlu yansıyor. 25.000 seviyesinin aşılması ile kısa vadede yükseliş hareketinin devamını bekliyoruz. Stand-by anlaşmasının imzalanması ile birlikte global piyasalara paralel bir seyir olacaktır.

Global resesyon sürecinin 2009 yılının sonuna kadar devam etmesi beklenirken, piyasalarda da orta vadede yükseliş trendi beklememek gerekiyor. Kısa vadede temkinli olmak kaydıyla gelişmeler izlenerek alım-satım yapılabilir. Uzun vadeli düşüş trendinin devam etmesi nedeniyle kısa vadede alınacak pozisyonların da riskinin minimize edilmesi önem kazanıyor.

Faiz cephesinde ise hem kısa vadeli mevduatta, hem de kamu kağıtları getirilerinde yüksek cazibeler hala mevcut ve bu durumun 2009 yılı ilk yarısında da devam etmesini bekliyoruz.

ABD'de başlayıp, Avrupa'yı sarsan global kredi krizi gelişmekte olan ülkeleri de tehdit ederken, bunalımın uzun süreceğine yönelik beklentiler arttı.

Krizin, 2010 yılına kadar dünya gündemini meşgul edeceği, bu süreçte bazı canların yanacağı ve bazı kurumların ortadan silineceği dahi dile getiriliyor. Global kredi krizinin sadece ABD Hazinesi'nce alınan önlemlerle sona ermeyeceği de artık açık. Şimdi G-8 ülkeleri yanında Brezilya, Rusya, Çin, Hindistan gibi yeni gelişmiş ülkelerin de birlikte hareket etmesi gereken bir sürecin yaşanması bekleniyor. G-8 ülkelerinde de ABD'de olduğu gibi fonlar oluşturulması, banka ve finans kuruluşlarının bilançolarındaki değeri düşmüş olan varlıkların bu fonlarda toplanmasından oluşan global bir paketle ancak piyasalara güven geleceğine inanılıyor. Tüm dünyanın bu birlikte önlem alma çabalarına karşın global kriz, dev yatırım bankalarını tek tek yutarken peki Türkiye ne durumda?..

Türkiye bu krizden daha ne kadar etkilenebilir? Özellikle Türk finans piyasalarını ki; yalnızca bankacılık sektöründen oluşmuyor, hangi zararlar bekliyor?..

Sorularımızı yönettığımız sektörün güvenilen ismi Yatırım Finansman Menkul Değerler Genel Müdürü Yamaç Berki ile öngörülen tehlikeleri,

piyasaların 2009 seyrini, şirketlerin ve yatırımcıların bu süreci nasıl geçirilmesi gerektiğini konuştuk.

Uzun bir süre global krize dair sinyaller alınmasına rağmen krizin bu kadar derinleşebileceği tahmin edilemedi. Bu konu bile sermaye piyasalarının temelinin yeniden kurgulanması yönünde bir uyarı değil midir ?

Bizce, finans sektörünün bu süreçten çıkaracağı en önemli ders yüksek kaldıraçla yatırım yapmanın beraberinde çok büyük sistematik riskleri de beraberinde getirdiği gerçeğidir. Önümüzdeki dönemde borçla fonlanan yatırım pozisyonlarının büyüklüğü giderek azalacaktır. Finansal inovasyonlar sonucu geliştirilen ve hemen hemen hiçbir ciddi denetime tabi olmayan türev ürünlerin giderek daha az kullanılacağı ve sıkı regülasyonların hakim olacağı görülüyor.

Türk finans sektörü bu gelişmelerin ne kadar dışında kaldı ?

Türk finans sektörü hem genel olarak yurtdışındaki örneklere göre çok daha düşük kaldıraçla faaliyet gösteriyor oluşu, hem de 2001 krizi sonrasında sektör için geliştirilen ciddi denetim mekanizmaları nedeniyle krize karşı çok daha sağlam durdu. Bundan sonraki dönem için düşüncem daha

güvenli ve anlaşılır olan yatırım araçlarına olan talebin artacağı yönünde.

NEGATİF SERVET ETKİSİ OLUŞUR

2009 sonuna kadar nasıl bir süreç bekliyorsunuz? Size göre dünya piyasaları neden ve ne zaman toparlanma sürecine girer?

IMF dahil tüm uluslararası kuruluşlar 2008 yılındaki yavaşlamanın daha da derinleşerek 2009 yılına yayılmasını, hatta gelişmiş ekonomilerin bir bütün olarak daralma sürecine girmesini bekliyorlar. Şu anda çok ciddi sıkıntılarla boğuşan finansal piyasalar için büyümenin duracak olmasının önemli problemler yaratacağını söyleyebiliriz. Ancak burada esas büyük tehlikenin özellikle gelişmiş ülkelerde, piyasaların değer kaybı ile oluşacak negatif servet etkisi olacağını düşünüyorum. Düşük büyümenin şirket karlılıklarını aşağıya çekerek piyasalar üzerinde olumsuz etki yaratması, bunun ise ekonomik bireylerin birikimlerini eriterek negatif servet etkisi ile iç talebi, dolayısı ile de büyümeyi daha da düşürmesi şeklinde gelişecek bir kısır döngü, piyasaları 2009 yılı içerisinde de olumsuz etkileyebilir.

Ancak, 2010 yılında küresel olarak ekonomilerin tekrar büyümeye başlamasının öngörülmesi halinde, piyasalar gelişmeleri önceden satın alacağı için 2009 yılının üçüncü çeyreğinden sonra tedrici bir yükseliş trendi başlayabilir. **Türkiye'de aracı kurumlar sektöründe durum nedir ? Global kriz bu sektörü nasıl etkiledi ?**

Biz, 2005 yılının başlarında yabancıların hızla piyasaya gireceğini öngörmüştük. Daha sonra bu yıl başında verdiğimiz raporajlarda, bazı yabancı aracı kurumların birleşerek ya da kapanarak piyasadan çekileceğini söylemiştik. Nitekim, her iki tahminimiz de doğru çıktı. Global krizin etkilerini aracı kurumların altı aylık sonuçlarında görebiliriz. Aracı kurumlar toplam karları geçen seneye göre yarı yarıya azaldı. Hisse senetlerinin değerlerindeki düşüş, yabancı fonların bir kısmının kapanması, yerli yatırımcının borsaya olan ilgisinin azalması kurumların karlılıklarını olumsuz etkiliyor.

ALINAN ÖNLEMLER VAR ANCAK EKSİK

Finans sektörü hangi düzenlemelerle rahatlar, hükümet tarafından öncelikli alınması gereken önlemler var mı ?

Hükümet tarafından finans sektörünü rahatlatıcı bazı önlemler alındı ve alınması planlanıyor. Alınan önlemlerin başında Merkez Bankası'nın bankaların yabancı para yükümlülüklerindeki zorunlu karşılık oranını %11'den %9'a indirmesi geliyor. Bunun, bankalara 2.5 milyar dolar ek döviz likiditesi sağladığı görülüyor. Ayrıca, mevduata tam garanti verilmesi konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verildi. Bakanlar Kurulu da gerektiğinde bu yetkiyi kullanacağını belirtti. Bunun dışında, yurtdışındaki Türklere ait paraların Türkiye'ye çekilmesi için Varlık Barışı adıyla yasa çıktı. Ayrıca hükümetin almayı planladığı önlemler arasında, Avrupa Yatırım Bankası'ndan KOBİ'lere kaynak sağlanması, yerli ürün alınmak kaydıyla, konut, araba ve beyaz eşya dahil tüketici kredi faizlerinin %30 ya da %50'lik bölümünün, 1 yıl süreyle Hazine tarafından karşılanması, uzun vadeli mevduatın teşviki amacıyla, bu tür

olarak geri dönme olasılığı mevcuttur. Bunun yanı sıra ekonomideki büyümenin yavaşlamasıyla, başta KOBİ kredileri ve kredi kartları olmak üzere takipteki alacakların artması banka karlarına olumsuz etki yapacaktır. Uluslararası fonlama imkanlarının azalması ve maliyetlerin artması da Türk bankalarının aktiflerini artırma hızını yavaşlatacaktır. Dış kaynak maliyetinin artması yurtiçindeki düşük tasarruf oranına paralel olarak kısıtlı olan mevduat için bankaların daha sert rekabetini getirecek ve mevduat maliyeti artışıyla karlar düşecektir. Türk bankalarının bir avantajı da toplam aktifler/GSMH, krediler/GSMH vs. gibi tüm parametrelere göre penetrasyon oranının düşük kalmasıdır ve bu da bankaların büyüme potansiyeline işaret etmesidir.

HEDGE ENSTRÜMANLAR KULLANILMALI

Türk şirketleri yurtdışından bundan sonra daha zor mu

borçlanacaklar, geçmişe göre ne kadarlık bir faiz farkı

ödeyecekler ?

Türkiye'de açık pozisyon daha çok şirketler kesminin üzerinde bulunuyor. Şirketlerin bu dönemde nakit yönetimine dikkat etmeleri çok önemli. Çek üzerinde dönen bir piyasada güven unsurunun kaybolması şirketleri zor durumda bırakabilir. Yaşanan global kriz nedeniyle gelişmekte olan ülkelerin borçlanma olanakları gittikçe zorlaşıyor. Nitekim bankaların son sendikasyon kredilerinde maliyetler arttı. Bu maliyet farkını müşterilerine yansıtacaklar ve kredi faizleri bundan dolayı artış gösterecek. Ancak geçmişe baktığımızda böyle bir dönemde Türkiye'deki bankaların sendikasyon kredilerini %80 oranında yenilemeleri önemlidir diye düşünüyorum.

Bu sarsıntılı süreçte firmalar nasıl bir yol izlemeli, nelere dikkat etmeli ?

2009 yılı tüm dünyada ekonomilerin yavaşlaması ya da daralması şeklinde geçecek. Böyle bir ortamda şirketlerin maliyet düşürücü önlemler alması gerekiyor. Ayrıca dövizdeki dalgalamalardan en az etkilenmek için hedge enstrümanlarını mutlaka kullanmaları gerekiyor.

mevduattaki stopaj oranlarının aşağı çekilmesi bulunuyor. Bankaların aracılık maliyetlerini azaltıcı önlemlerin de alınmasının faydalı olabileceğini düşünüyoruz, bu önlemlerin başında BSMV ve KKDF'de indirim yapılması yer alıyor.

BANKALARIMIZ DA ZORLU SÜREÇTEN GEÇİYOR

Türk bankacılık sektörünün dezavantajları da sözkonusu mu?

Eylül ayı itibarıyla bankacılık sektörünün sermaye yeterlik rasyosunun %17.4 ile BDDK'ca belirlenen %12'nin hayli üzerinde seyrediyor olmasını, önümüzdeki dalgalı ekonomik ortamda bir güvence olarak görüyoruz. Ayrıca BDDK'nın proaktif önlemleri ve disiplinli tutumunu sürdürmesi bankaların güçlü sermaye yapılarını korumasında önemli güvence sağlayacaktır. Yine kriz ortamlarında öne çıkan kur riskine karşı da bankaların kendilerini bilanço dışı işlemlerle koruduğu ve nette çok düşük açık pozisyon taşıdığı bir gerçekse de, reel sektörün artan açık pozisyonunun YTL'nin ana para birimlerine karşı olası değer kayıplarında bankalara artan takipteki krediler ve dolayısıyla bozulan varlık kalitesi

İşte krizin 20 nedeni:

Dünya piyasalarını sarsan, finans sektörünün kurallarını yerle bir eden, tüketicilerden hükümetlere herkesin kâbusu olan kredi krizinin oluşmasında rol oynayanlar arasında Çin'den aç gözlü bankacılara, eski ABD Başkanı Bill Clinton'dan İngiltere eski Başbakanı Margaret Thatcher'a kadar birçok kişinin, ülkenin ve faaliyetin adı geçiyor.

1. ÇİN: Çin yuanı düşük tuttu, döviz rezervi artınca Batı'ya borç verdi. Bu nedenle faiz oranları düştü, emlak balonu büyüdü.

2. LİKİDİTE BALONU: Batılı ekonomilere ucuz para aktı. 2000'lerin başında ticaret fazlaları arttı.

3. KÂR ARAYIŞLARI: Düşük faiz ve bol para yatırımcıları riskli varlıklara yöneltti. Talep, fiyatları baskı altına aldı. Sub-prime kredileri dönmedi, piyasa yıkıcı sonuç riskini keşfetti.

4. SUB-PRIME KREDİLER: Para bolluğu, düşük gelirli ödeyemeyecekleri borçların altına girdi. Krizin ana nedeni olarak gösterilen bu durum aslında buzdaki su üzerindeki parçasıydı.

5. BORÇLU SATIN ALMALAR: Ucuz para dünya genelinde borçlu satın almaları yaygınlaştırdı. Bankalar sahip oldukları mevduattan daha fazla borçlandı.

6. KURMAK VE DAĞITMAK: Yüksek getirili yatırım çılgınlığı bankaları mortgage alanında menkul kıymet varlıklarını üretmeye ve bunları yatırımcıları satmaya yöneltti. Ancak bankalara güven çökünce kimse borcun nerede olduğunu bulamadı. Bu durum piyasalara müdahalelerin başlamasına neden oldu.

7. ALAN GREENSPAN: Greenspan piyasaları çöktükçe faiz indirimini kullanarak balonu iyice şişirdi. Şimdi piyasaların güvenliğini sağlayabilmek için çok daha büyük faiz indirimleri gerekiyor.

8. DEMOKRATLAR: Demokrat Başkan Bill Clinton, ticari ve yatırım bankacılığının ayrılmasını sağlayan Glass-Steagall yasasının iptaline onay verdi. Demokratlar Fannie Mae ve Freddie Mac'te reformu da engelledi.

9. CUMHURİYETÇİLER: Nobel ödüllü iktisatçı Joseph Stiglitz'in 3 trilyon dolarlık savaş olarak tanımladığı Bush'un Irak macerası ABD ekonomisini çökertti. Borçlar hızla arttı.

10. DÜZENLEYİCİLER: ABD, İngiltere ve İzlanda gibi ülkelerde finans sektöründeki aşırı riskli düzenlemelerde başarısız sonuçlar alındı. Finans merkezleri arasındaki rekabet de buna eklendi ve düzenleyicilerin etkisi sınırlı kaldı.

11. KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARI: Düzenleyiciler karmaşık yatırımcılara verilen kredilerin kalitesi konusundaki kararları Standard & Poors ve Moody's gibi kuruluşlara bıraktılar. Ancak riskli kredilere yüksek notlar verildi.

12. MALİ HİZMETLER DAİRESİ (FSA): İngiltere'nin finans sektöründeki ana düzenleyici kuruluşu şu anda bankalar arasındaki bütün ilişkilere müdahil oluyor. Ancak bunu yapmadığı için Northern Rock'ın batmasını engelleyememişti.

13. AÇGÖZLÜ BANKACILAR: Birçok bankacı kısa vadeli piyasa spekülasyonlarıyla milyonlarca dolar kazandı. İşlemcilerin yönetim kurullarındaki patronları onların kumar oynamalarına izin verdi.

14. TÜKETİCİLER: İşlemcileri, banka patronlarını ve denetleyicileri suçlamak kolay ancak kimse tüketicileri çok yüksek faizlerle ev almaya, Karayipler'de lüks tatil yapmaya ya da lüks ürünler almaya zorlamadı.

15. MARGARET THATCHER: Piyasa ekonomisinin ateşli savunucularından Thatcher, İngiltere'de mortgage piyasası üzerindeki sınırlamaları hafifletip, insanların ev sahibi olma tutkusunu körükledi.

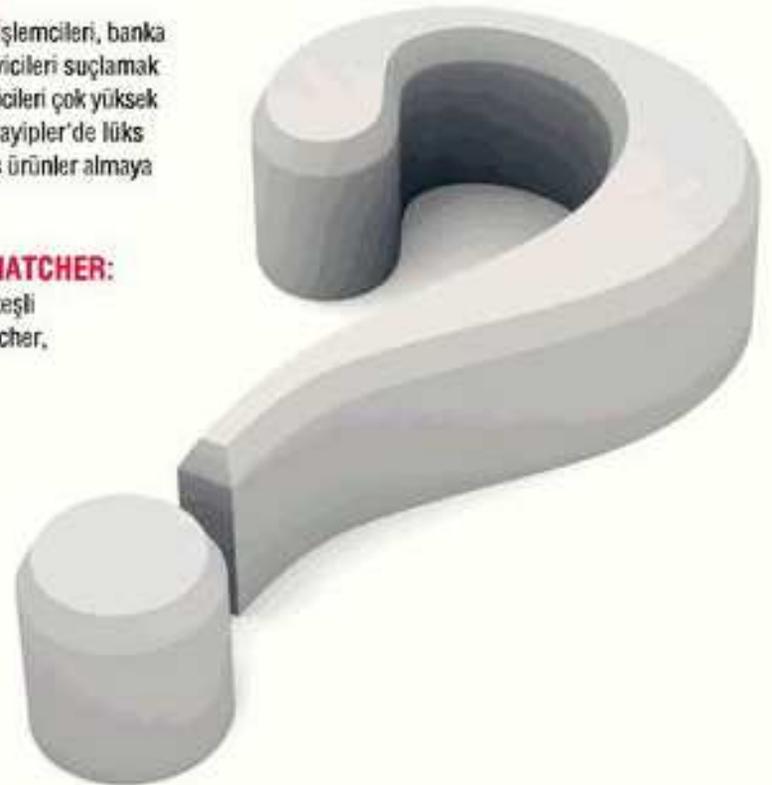
16. SÜBJEKTİF RİSK: Güçlü konumlarda bulunanların verdikleri yanlış kararlar sistematik risk rehlikesini daha da büyüttü.

17. GORDON BROWN: İngiltere tarihindeki en büyük emlak patlaması onun döneminde gerçekleşti. Ancak artan bütçe açığının da etkisiyle yanlış kararlar aldı. Tony Blair de bunları seyretti.

18. HESAPLAMA SİSTEMİ: Düzenli kâr-zarar hesabına dayalı muhasebe sisteminin şirketlere açıklık getirmesi amaçlanıyordu. Ancak bankaların çoğu varlığı için piyasa olmaması bankaları yoğun bir şekilde zarar yazmaya itti. Bu da onlara duyulan güveni azalttı.

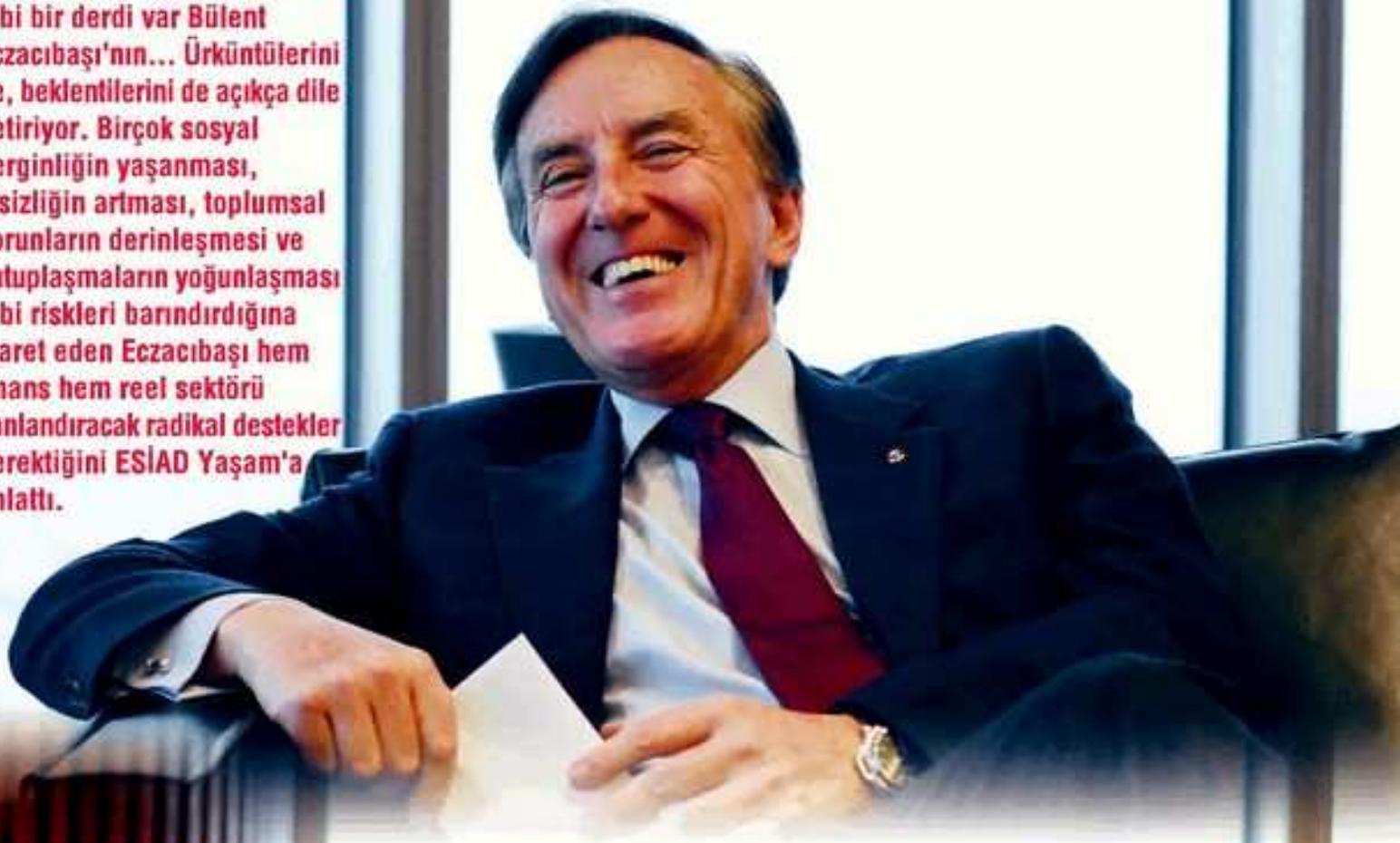
19. BASEL 2: Basel 2 banka sermayesi kuralları bankaların yeterli miktarda likiditeye sahip olmaları konusunda gerekli etkiyi yaratmadı. Northern Rock ve Bradford & Bingley sermayeye ilişkin koşulları karşılamışlardı ancak bu tasarruf sahiplerinin paniğini önlemeye yetmedi.

20. EMLAK KOMİSYONCULARI: Onlar sadece işlerini yapıyordu. Ev sattılar ve kimse onları sevmedi.

İş dünyasının duayen isimlerinden Bülent Eczacıbaşı düşüncelerini tüm yalınlığıyla ortaya koydu...

Ne karamsar ne iyimser olmak gibi bir derdi var Bülent Eczacıbaşı'nın... Ürküntülerini de, beklentilerini de açıkça dile getiriyor. Birçok sosyal gerginliğin yaşanması, işsizliğin artması, toplumsal sorunların derinleşmesi ve kutuplaşmaların yoğunlaşması gibi riskleri barındırdığına işaret eden Eczacıbaşı hem finans hem reel sektörü canlandıracak radikal destekler gerektiğini ESIAD Yaşam'a anlattı.

[Dilek Gappi]

İzmir'de tohumlanabilmiş, kökleri ise İstanbul'da salınan bugün ülkenin ilk 5 büyük holdiinginden biri oldu Eczacıbaşı...

Çevremde anlatılanlardan biliyorum, şirketi kuran birinci kuşak doğduğu kente, İzmir'e biraz daha yakınmış. Şirketi zirveye taşıyan ikinci kuşak ise adeta bu ilgiyi kültür sanat alanında kuzenleri Filiz Eczacıbaşı'na bırakarak, dünya yolculuğuna çıktı ve grubun Ege ile yolları daha sonra da kesişmedi. Hazır, Ege Sanayici ve İşadamları Derneği ESİAD için buluşmuşken, "Eczacıbaşı'na Ege'de yatırım yapmak yakışırdı" diyerek ince ebadlı bir sitem etmeyi ihmal etmedik. Bülent Eczacıbaşı ile görüşmemizin amacı, dünyayı beşik gibi sallayan global ekonomik krize karşı Türkiye'nin duayan işadamlarından birinin, Eczacıbaşı Holdingin kaptanının hangi önlemleri aldığını öğrenmekti. Krizin geleceğini nasıl görüyordu; işdünyasına tavsiyeleri nelerdi? Bu arada hızlı bir gazetecilikle Bülent Bey'in öğlen yemeklerini pazartesi Londra, Salı Milano, Çarşamba Paris'te yediğini Perşembeleri de Çin'den Çinli ahçı getirdiğini! öğrendik. Şaşırıysanız söyleyelim, biz de şaşırıdık ama daha çok keyfine, neşesine.. Doğrusu dışardan hayli aristokrat ve hatta kolay kolay gülmez bir iş mühendisi olarak görünen Eczacıbaşı oldukça esprili, keyifli bir izlenimi verdi o gün bize. Sohbetin bir anında nasıl denk geldiyse, hayatında bir öğlen yemeği ya da herhangi bir keyif için uçağa atlayıp gününbirlik yurtdışına gidip gitmediğini sorduğumuzda aynen yukarıdaki yanıtı verdi. Bu kez benim "Ciddiyim, bunu yapan üstelik sizin kadar büyük bir holdiing yönetmeyen kişilerin var olduğunu çok duydum" yanıtına birlikte gülmüsedik. Keyifli başlayan sohbetimizi günün yaşadığımız gittikçe daha karamsar sinyaller veren gelişmeleri üzerine sürdürdük. Aslında holdiing bu ikinci kuşak temsilcisini tanımak için, onun yaşam felsefesi ve

2009'da görülmemiş güç günler bizi bekliyor

hayat birikimi üzerine de konuşmayı tercih ediyor olsak da, 21. yy.'in en ağır krizini yaşarken sorularımız da ister istemez bugünün gerçeklerine dayandı.

Dünyanın önde gelen ekonomistleri dahi, küresel mali krizin 1,5 yıl öncesinden bu boyutlara ulaşacağını öngöremedi. Ancak bu süreçte Türkiye'nin büyük holdiinglerinin bu konuda özellikle açık pozisyonlarını kapatarak daha sağlam bir kurguya yöneldiklerini gördük. Siz Eczacıbaşı Grubu olarak bu süreci nasıl geçirdiniz?

2006 yılında Amerika'da konut fiyatlarındaki ilk gerilemeler ve faiz indirimleri görüldüğünde, bir kriz tehlikesinden de bahsedilmeye başlanmıştı. Ancak, genellikle olumsuz gelişmelerin ne zaman krize dönüşeceği kriz başlamadan anlaşılamıyor. O nedenle, dünyada bazı geçici önlemler alınmakta

birlikte, olumsuz gelişmeler sürdü.

Olanlara kriz adı verilmesi için ise, 2008'in Mart ayında Bear Stearns'ün JP Morgan'a satılması da yetmedi; Eylül ayında Lehman Brothers'in iflası beklendi. Biz, bu süreç geleceğe dair karamsarlık izleri taşıdığı andan itibaren, bazı önlemleri devreye koyduk. Özünde krizin seyir süresi hepimize önlem almak için zaman tanıdı. Yapısı gereği Eczacıbaşı Holding için inşaat sektörü ve ihracat çok önemli. Özellikle bu iki alandaki olası tehlikeleri göze alarak, bu süreci yönetebildiğimizi düşünüyorum. Bazı önemli yatırımları biraz erteledik. Bazı finansal tedbirlerle birlikte inovasyona önem verdik, fark yaratabilecek tasarımı, ar-ge gibi konuları önceliğimize aldık. Tüm bu önlemlere, finansman yönetimini iyi yaptığımızı düşünmemize rağmen ne kadar başarılı olduğumuzu zaman içinde göreceğiz.

KÜÇÜK ÇAPLI DARALMAYA GİTTİK

- Çalışan sayısında bir daralmaya gittiniz mi ?
Biz küçük çaplı bir daralmaya gittik ama bu, kriz nedeniyle değil Bozöyük tesislerine taşındığımız için yaptığımız bir tasarruf oldu. Kriz olmasa da aynı düzenlemeyi yapmak durumunda kalacaktık. Özellikle Bozöyük'te üretimi artırmaya odaklanmaya yöneldik. Krizin getirdiği önemli bir istihdam daralması yaşadığımız söylenemez inşallah hiç bir zaman olmayacaktır.

- Krizin daha çok küçük ölçekli şirketleri zorlayacağı düşünülüyor ama dünyadaki örnekleri böyle olmadı. Büyük şirketlerin riskinin de büyük olduğunu düşünüyor musunuz ?
Bana göre krizin etkisinin şirketin büyüklüğünden küçüklüğünden daha çok yapısının sağlamlığı, bulunduğu sektörün potansiyeli ile ilgili var. Ayrıca şirketin nasıl bir aşamada bu krize yakalanmış olduğu da önemli. Açıkçası ağır borç yükü altında olan şirketlerin işleri daha zor. Eğer şirketin nakit, finansman borçluluk durumunda sıkıntı yaşanmıyorsa bu kriz döneminde büyük bir avantajı var demektir.

SİSTEMİN KONTROLÜNE YENİ BİR ANLAYIŞ GEREKİYOR

Kapitalizmin sık sık krizlere yol açmaya başladığı öngörüsünü siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kapitalizmin dönemsel krizlere girmesi, yeni değil sık sık karşılaşılan bir olgu. Batı ve özellikle Amerika kaynaklı krizlerde temel sorun, talepte karşılaşılan yetersizlik oluyor fakat kriz, farklı dönemlerde farklı biçimlerde ortaya çıkıyor. Burada, piyasaların arz ve talebi her an değil, gecikmeli olarak dengeleyebilen yapısı rol oynuyor.

Ne var ki, piyasa ekonomisinden daha etkin bir sistemin olmadığı da ortada. Herhalde, krizleri önlemek ya da etkilerini hafifletmek için ekonomik yaşamda etkili olan kurumların daha iyi çalışmaları ve denetlenmeleri gerekiyor. Nitekim, son krizde, Amerika'da başta finans kesimi olmak üzere kuruluşların ve sistemin kısa görüşlülüğünün çok önemli rolü olduğu anlaşılıyor. Sanıyorum, aynı bundan öncekilerin en büyüğü olan 1929 krizinden sonra olduğu gibi bugün yaşadıklarımızdan sonra da, sistemin kontrolüne ilişkin yeni bir anlayış gelişecektir.

RESESYONA GİRDİĞİMİZ AÇIK

Türkiye'nin şu anda tam olarak resesyona girdiğinden söz edebilir miyiz?
Uzun bir süredir unuttuğumuz türden sıkıntılarla

dolu bir dönemden geçiyoruz. Geçmişte yaşadıklarımızdan farklı olarak çıkışı doğrudan kendi hatalarımızdan kaynaklanmamış olmakla birlikte, sonuçta bu bunalımın yıkıcı etkilerinden korunabilmemiz, alacağımız önlemlere bağlı görünüyor.

Küresel krize ilişkin belirtiler ortaya çıkarken, Türkiye'de de ekonomik faaliyetteki yavaşlamaya ilişkin sinyaller gözlenmeye başlamıştı. Bu dönemde, iktidar partisini kapatmaya yönelik dava, Temmuz ayı sonuna dek önemli politik belirsizliklere yol açarak, adım adım yaklaşan ekonomik bunalıma odaklanmayı önledi. İç talep artışındaki yavaşlama, yılın başlarında, ihracat talebindeki artışla telafi edilebilirken, dünyadaki krizin yıl ortasından itibaren derinleşmesi ile birlikte Avrupa Ekonomisinde ortaya çıkan durgunluk, ihracat performansımızı da olumsuz etkilemeye ve özellikle sanayideki yavaşlamanın belirginleşmesine yol açtı. Son veriler, ekonominin 2008 yılının ilk dokuz ayında sadece yüzde 3 büyüdüğünü ve büyümenin son çeyrekte yüzde

0,5 düzeyine kadar gerilediğini gösteriyor. Bazı iktisatçılarımıza göre, Mart sonunda tepe noktasına ulaşan büyümenin ardından iki çeyrek gözlenen gerileme nedeni ile ekonomimiz resesyona girmiş sayılabilir.

Türkiye'nin yaşadığı ekonomik sarsıntıda -global krizin etkisi kadar son dört beş yılda reel sektöre yönelik, üretime dönük gerçekçi önlemler alamamanın da payı var mı ? Artık bir klişe haline gelen global krize karşın "Teğet geçti, hamdolsun" yaklaşımlarını nasıl buluyorsunuz?

Gerçekten, dünyayı saran bunalımın Türkiye finans piyasaları üzerindeki ilk etkisinin, 2001 krizi sonrasında bankacılık sistemimizin sağlamlaşmış ve sorunlu finansal ürünlerin ülkemizde henüz yaygınlaşmamış olmasının da etkisiyle, gelişmiş ülkelere göre daha geç ve daha hafif olduğunu söyleyebiliriz. Ancak artık tüm tahminlere göre, 2009'da dünya ekonomisini uzun dönemlerdir görülmemiş güç

günler bekliyor.

Türkiye'ye ilişkin tahminler de çeşitlilik gösterse bile genelde çok olumlu değil.

Büyümeye ilişkin iyimser sayılabilecek tahminler yüzde bir gibi bir büyümeye işaret ediyor. Bunun bile, iyimser bir senaryo olduğunu düşünenlerin sayısı da az değil.

İŞLERİN KONTROLDEN ÇIKMA İHTİMALİ DÜŞÜNDÜRÜYOR

Dünya krizden nasıl kurtulacağını birçok yolunu uygulamaya koyarken, Türkiye'nin daha çok Ergenekon'un da etkisiyle siyasette yoğunlaştığını görüyoruz. Size göre bu bir risk mi ?

Finans piyasalarında işlerin kontrolden çıkması halinde, çok daha korkutucu gelişmelerle karşılaşılması olasılığına da dikkat çekiliyor. Ekonomik faaliyetteki yavaşlamanın derinleşmesi ile birlikte işsizlik oranında önemli artışlar yaşanabileceği düşünülüyor. Aslında kimlik sorunlarından kaynaklanan çeşitli sosyal gerginliklerin yaşandığı bir dönemde işsizliğin de artması, toplumsal sorunların derinleşmesi ve kutuplaşmaların yoğunlaşması anlamında, bunalımın uzamasının taşıdığı en büyük riski oluşturuyor.

Son bir yıllık cari açık rakamı 49 milyar dolar oldu, cari açığın finansmanı siz işdünyasının tepe yöneticilerini ürkütüyor mu?

Ekonomik yavaşlama, bizim gibi hızla büyüme zorunda olan bir ülke için kuşkusuz, çok büyük tehlikelere yol açmakta birlikte, iki önemli kronik sorunumuz olan cari açık ve enflasyonun kontrolü açısından da bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Petrol fiyatlarındaki düşüş, döviz kurlarındaki artış ve üretimdeki yavaşlama ile birlikte, 2009 yılı içinde cari açığın önemli ölçüde gerileyeceğini düşünebiliriz. Cari açığın kalıcı olarak risksiz düzeylere gerilemesinin ancak uzun vadede gerçekleştirilecek yapısal reformlarla mümkün olabileceğini de unutmamalıyız. Cari açığa öngörülen daralmaya rağmen, doğrudan yabancı sermaye yatırımları ve portföy yatırımlarının da gerileyecek olması, açığın finansmanının sorun olmayı sürdürebileceğini gösteriyor. Ayrıca, IMF ile yapılan ön görüşmelerde kamu harcamalarına ilişkin ortaya çıkan görüş ayrılıkları, 2009 yılında yapılacak yerel seçimler nedeniyle popülist uygulamaların kamu dengelerini de zorlayabileceği kaygısını veriyordu. Bu bağlamda, yakında gerçekleşmesi beklenen IMF anlaşması, dış açığın finansmanı ve mali disiplinin güvence altına alınması bakımından büyük önem taşıyor.

REEL SEKTÖR İÇİN ÖZEL GEÇİCİ FON

Dünya krizden finans ve reel sektörünü kamu eliyle destekleyerek çıkmanın yollarını ararken, Türkiye sıkı bütçe politikasından taviz vermeden, vergide indirim gibi radikal tavizlere gitmeden krizden kurtulabilir mi? Türkiye'nin acil olarak gündemine alması gereken reel sektör destek önerileriniz nelerdir ?

Saydığım öngörüler, yavaş yavaş, adeta göz göre göre girdiğimiz bu bunalımdan çıkışımızın da hemen olamayacağını düşündürüyor. Belki de yılın tümünü kapsayacak sıkıntılara hazırlanmamız gerekiyor.

Bütçe disiplininin korunması, bu dönemde de piyasalar için büyük önem taşıyacaktır. Ancak, 2009 yılında küçülmenin derinleşmesi halinde, hesapları bütçe içinde şeffaf bir şekilde göstererek ve ayrıntı olarak, zor durumdaki kurumları desteklemek amacıyla özel bir geçici fon oluşturulabilir.

- Reel sektör mü, bankacılık kesimini mi kast ediyorsunuz ?

Reel sektörü kast ediyorum. Ayrıca bu yıl, erişilmesi mümkün olmayan, yüksek büyüme hızlarında ısrarlı olup, iç talebi gereksiz düzeyde şişirecek yollara gitmemek gerekiyor. Görev ve sorumluluklarını zaten yerine getirmekte olan Merkez Bankası'nın da, ekonomi yönetimiyle koordinasyon içinde, hızlı ve esnek uygulamalar geliştirebilmesi çok önemli olacaktır. Bunların yanı sıra, reel sektöre bankacılık sisteminden likidite akışını sağlamak için ek düzenlemeler yapılabilir.

- Krizin ne zaman sona ereceğini öngörüyorsunuz ?

Krizin reel sektöre yansımaları, derinleşerek süreceği ve 2010 başlarında sona ereceği tahmin ve biraz da temenni ediliyor.

- Aslında Türkiye'ye yaşatılan hamdolsun süreci yani krizin Türkiye'yi etkilediğinin mümkün olduğu kadar reddinin altında belki de Türkiye'nin sıkı para politikasına yönelik çelişkisi yatıyor. Dünya piyasalara kan akıtırken

Türkiye çözümü üretimi de tüketimi de daraltmakta buluyor. Türkiye'nin farklı bir yöne doğru kendisini değiştirmesi gerekiyor mu ?

Evet tam bir ayın sürecinde kaldık. Ya 6 yıldan bu yana uygulanan sıkı para politikasına sık sık sıkıya sarılacağız ya da, belli tavizleri göze alarak piyasaları rahatlatacak önlemler alınacak. Bence krize yönelik tedbirlerin alınması artık kaçınılmaz. Bu sürecin dikkatle izlendiğinden, ciddiye alındığından da kuşku yok. Belki bazı önlemleri eklemek lazım. Reel sektör kuruluşlarına istihdam açısından destek olacak önlemler devreye alınabilir.

DÜŞÜK ÜCRETLİLER VERGİDEN MUAF TUTULABİLİR

-Reel sektörün canlandırılmasına yönelik fon oluşturulmasının dışında da öneri ya da beklentiniz var mı?

Doğrudan reel sektöre yönelik olarak da, çalışan sayısı artan firmalarda yeni eklenen çalışanların bir yıl süreyle tümüyle vergilerden muaf olması, düşük ücretli kesimin bir yıl süreyle istihdam vergilerinden muaf tutulması gibi geçici önlemler uygulanabilir. Bunlara ek olarak, dışsattım, marka ve AR-GE teşviklerinin

güçlendirilmesi, en azından bu dönemde azaltılmaması sağlanabilir.

-Ekonomi sancılı bir süreçte, işadamlarına neler öneriyorsunuz? Krizin fırsat olabileceği noktalar var mı ?

Böyle dalgalı süreçlerde şirketlerin ilk yapması gereken şey nakit yönetimine büyük önem vermek ve işletme sermayesi kullanımını kontrol altına almak olmalı. Eğer zaten başından bu kontrolü sağlamışlarsa krizlere daha dayanıklı bir yapıda yakalanmışlar demektir.

Saniyorum hepimizin öncelikle, krizden çıktığımızda kaldığımız yerden devam edemeyeceğimizi hatırlamamızda tutmamız da gerekiyor. Bu kriz gerçekten de söylendiği gibi tarihi önemde büyük bir kriz ise, kriz sonrası dünyanın başka bir dünya olması olasılığı da var. Dolayısıyla kısa vadeli kriz yönetimi tedbirlerinin yanı sıra kuruluşların bu yeni dünyaya uygun olarak kendilerini yeniden yapılandırmayı başarmaları da yaşamsal bir önem taşıyor.

Tüm olumsuzluklara karşın, sanayimizin bundan önceki bunalımların ardından, makroekonomik koşulların elverişli olduğu dönemlerde yüksek büyüme hızlarını gerçekleştirmiş olması, bu bunalımdan sonra da ileri performans düzeylerine ulaşacağımıza olan inancımızın kaynağını oluşturuyor. Bu performansın sağlanabilmesi ise, kuşkusuz, dünya ekonomisindeki gelişmeler kadar ve hatta ondan da önemli olarak ekonomi yönetiminin ve kuruluşlarımızın ekonomide ve kuruluşlarda gerekli yapısal dönüşümleri gerçekleştirme kararlılığını göstermelerine bağlı olacaktır.

BURALARDA AT'LA GEZERDİK

Bülent Eczacıbaşı ile görüştüğümüz Kanyon Alışveriş Merkezi'ndeki holding binası bugün İstanbul'un dev gökdelenlerin yükseldiği lüks bölgelerinden birisi. Tepeden kuşbakışı Levent manzarasına bakarken, "Bilmem inanır mısın ama biz buralarda atla gezerdik" diyor Bülent Eczacıbaşı ve yaklaşık 40 yıl öncesini anlatıyor: "Burada Eczacıbaşı İlaç fabrikası vardı. Fabrikanın arkasında ise küçük bir haramız bulunurdu. Babam Nejat Eczacıbaşı ile ata biner, buralarda gzmekten büyük keyif alırdık.

UMARIM BİR GÜN EGE'DE YATIRIM YAPABİLİRİZ

- Eczacıbaşı Grubu olarak telekomünikasyon ve enerji alanlarına pek ilgi gösterdiğiniz söylenmez bundan sonra holdingin rotasında bir değişiklik sözkonusu olacak mı ?

Söylediğiniz iş alanları, bugün için, stratejik büyüme alanlarımız içinde yer almıyor. Eczacıbaşı olarak zaten belli sektörlerle odaklanarak büyüme modeline birkaç yıl önce geçmiştik. Biz odaklandığımız yapı sektöründe dünya liginde iddialı olma yolunda ilerliyoruz. Yarın asırdır var olduğumuz ilaç sektöründe bile konseptimizi daraltarak yolumuza devam ediyoruz.

- Eczacıbaşı Holdingin kökleri İzmir'de atılmasına rağmen, yatırımlarıyla tam bir İstanbullu. İzmir ve etrafında düşündüğünüz yatırımlar var mı ? Biz köklerimiz unutmadık ama, işlerimiz İstanbul'da gelişti. Şu sırada İzmir'de bir yatırım girişimimiz yok. Ama bir gün Ege'de cazip bir yatırım ortamı oluşursa inanın bu çok hoşumuza gider.

EGE KIYILARINI TEKNEYLE GEZMEK BÜYÜK KEYİF

Özel yaşamına yönelik pek sır vermeyi sevmiyor Bülent Eczacıbaşı. Eşi Oya Eczacıbaşı'nın çalışmalarını nedeniyle sanat dünyasıyla içiçe. Yaz keyfi ise tekne gezileri. Ege kıyılarını iyi tanıyor ve yazın bir bölümünde rüzgara karşı yol aldığı ege sularını "vazgeçilmezim" olarak tanımlıyor Bülent Eczacıbaşı...

VOBAKTIF "Vadeli işlemlerin en hızlı kahramanı"

Yatırım piyasasının en hızlı kahramanı

VOBAktif'in kolay ve teknolojik altyapısıyla VOB emirlerinizi birkaç saniyede gerçekleştirirsiniz.

- Hızlı, kolay ve anında online işlem
- Menülerde vakit kaybetmeden seri işlem olanağı
- VOB Canlı Veri Ekranı üzerinden alım-satım imkanı
- Özel Veri Terminalleri üzerinden alım-satım imkanı

Neden Vadeli İşlemler?

- İMKB 100 ve İMKB 30'u sabitleyin, kar edin!
Hisse portföyünüzün dalgalanmalardan etkilenmemesi ya da endeks hareketlerinden anında kar edebilmek için VOB Aktif'in işlem kolaylığını ve hızını kullanın.
- Döviz hareket etsin, siz kar edin!
Yatırım Finansman VOB Aktif'le döviz yatırımlarınızı güvence altına alabilir veya döviz fiyat hareketlerinde anında ve hızlı işlem yaparak kar edersiniz.

Vadeli İşlem Piyasası'nda size hız kazandıracak ve risklerinizi ortadan kaldıracak VOB Aktif ile tanışmak için şubemizi ya da internet sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Ayrıntılı bilgi için : (212) 317 68 62

444 11 44 | www.yatirimfinansman.com

MENKUL DEĞERLER

YATIRIM FİNANSMAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.

TÜRKİYE \$ BANKASI gruba karlıya bağlıdır.

“2008 harran, gürürran geçti, 2009 umutsuz”

ESİAD Dergisi, işadamlarının nabzını yaptığı anketle tutmaya devam ediyor. 2008'i kayıp yıl olarak ilan eden işadamları, 2009'dan da umutsuz. İşadamlarına yönelttiğimiz 'Son 3 ay dikkate alındığında, sizce ülkemizin genel gidişatı nasıl görünüyor?' sorusuna yüzde 79'u kötüye gidiyor derken, yüzde 21'i ise değişen bir şey yok cevabı verdi. 'Genel olarak şirketlerinizin son 3 aydaki çalışma durumunu (sipariş alma düzeyi, kapasite kullanımı, satışlar vb.) nasıl değerlendiriyorsunuz?' sorusuna yüzde 50'si kötü, 33'ü tatmin edici değil, 13'ü tatmin edici düzeyde, 4'ü iyi şeklinde diye yanıt verirken, 'Önümüzdeki 3 aylık dönemde bu durumun nasıl bir değişim göstereceğini tahmin ediyorsunuz?' sorusuna da 'yüzde 50'si olumsuz yönde değişme bekliyorum, yüzde 20'si değişme beklemiyorum, yüzde 21'i de tahmin edemiyorum' dedi

Katılımcılar 'Son zamanlarda şirketinizin faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyen en önemli unsur nedir?' sorusuna, çoğunlukla ekonomi kaynaklı sorunları (ekonomik, ve finansal kriz, talep azlığı, sipariş iptalleri, ödeme zorlukları, bankaların tutumu va.) gösterdi. Ayrıca siyaset kaynaklı sorunlar da (güvensizlik, siyasi istikrarsızlık vb.) da gösterildi.

Umut kırıcı

'2008 yılını faaliyette bulunduğunuz alan(lar)daki ekonomik gelişmeler açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?' sorusuna %59'u umut kırıcı, %29'u herhangi bir değişiklik olmadı, %8'i diğer (son iki aydaki daralma dışında herhangi bir değişiklik olmadı, döviz kurlarındaki oynaklık sanayicimizin önünü görmesinde sıkıntı yarattı, 2008 kayıp bir yıl), %4'ü de umut verici. 'Uluslararası boyutta düşündüğünüzde, firma(lar)nızın rekabet gücü sizce hangi ölçüdedir ve bir yıl öncesine göre nasıl bir gelişme gösterdi?' sorusuna da 'rekabet gücü' açısından %37'si orta, %33'ü düşük, %13'ü yüksek, %17'si cevapsız, 'bir yıl öncesine göre' açısından da %38'i değişmedi, %25'i azaldı, %8'i arttı, %29'u da cevapsız olarak yanıtladı. Kablimcılar, '2008 yılında ülkemiz ekonomisinde sorun yaratan en önemli konu sizce neydi?' sorusuna, "ekonomik kriz ve kriz kaynaklı sorunları" cevap olarak ilk sırada verirken, talep daralması, finansal darboğazlar, cari açık, işsizlik, terör de diğer sayılanlar oldu. '2009 yılında ülkemiz ekonomisinde sorun yaratacak en önemli konu sizce ne olacak?' sorusuna da ekonomik kriz ve kriz kaynaklı sorunlar ilk sırada gösterildi. Finansal kriz, talep darlığı, siyaset, IMF dahil belirsizliklerin devamı, alınacak önlemlerin yetersizliği de gösterilen nedenler arasında yer aldı.

Alınması gereken önlemler?

'2009 yılında Türkiye Ekonomisi açısından alınması gereken en önemli 3 önlem sizce nelerdir?' sorusuna verilen yanıta: dolaylı vergiler ve işgücü primlerinde erteleme ile indirim ilk sırayı aldı. İkinci sırada, kredi olanaklarının artırılması, kredi disiplininin artırılması ve kredi kullanımına yönelik önlemler sayılırken, güven sağlayıcı faktörler, özellikle IMF ile anlaşma 3. önlem olarak yer aldı.

Yatırım yok, istihdam da yok

'2009 yılı içerisinde gerçekleştireceğiniz ya da gerçekleştirmekte olduğunuz bir yatırım projesi var mı?' sorusuna yüzde 58'i hayır, yüzde 33'ü evet, yüzde 9'u da belki cevabını verirken, 'İşyer(ler)inize yeni eleman almayı planlıyor musunuz?' sorusuna 'yatırım yoksa, istihdam da yok' der gibi 'yüzde 50'si hayır, yüzde 25'i belki, yüzde 17'si evet' dedi. yüzde 8'i de cevapsız bıraktı.

İŞADAMLARININ 2008 YILI DEĞERLENDİRMESİ, 2009 BEKLENTİLERİ, GÖRÜŞLERİ VE ÖNERİLERİ:

SAMİM SIVRI:

Şimdilik bir şey düşünmüyorum. Çok belirti kaybı var. Yalnızca dar gelirlinin desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Seçimlerde iktidarı oylan yüzde 10 düşer. Dünyada ise yıl sonunda toparlanma trendi başlar.

OĞUZ ÖZGİLLER:

Tabiri caizse harran gürran geçirdiğimiz 2008'den geriye, iptal edilen siparişler, sanayimizi ayakta tutabilmek ve işçi çıkartmamak için kırk dereden su getirmeye çalışmamız, bankacıların güneşli havada verdikleri şemsiyeleri geri istemeleri, her zaman adaleti ve hukuku savunan iktidar partisinin göz ardı edilemeyecek kadar ayrımcılık yapmaları, İzmir'in kamu yatırımları açısından gene üvey evlat muamelesi görmesi kaldı. Eli kulağında gireceğimiz seçim ortamının ise bizi yönetenlerin asli görevlerinden ve ülkenin gerçek problemlerinden daha da uzaklaştıracağına inanıyorum.

Bu kadar olumsuz tablonun yanı sıra, dinamik ve güçlü sanayimizin 2009'u bir geçiş dönemi olarak geçireceğini düşünüyorum. 2010 yılında da hem iç piyasada hem de dış piyasada bir canlanma beklmemden dolayı, sanayicilerimizin olumlu yönde etkilenmesini bekliyorum. Bankaların ilk kriz şokunu atlatması, sanayicilerimizin borçlarını daha yapılandırıcı bir tutuma sevk etmiştir. Bundan sonra da daha yapıcı bir tutum içerisinde olacaklarını gözlemliyorum.

Dış ticarette, yeni bakır pazarlara açılmanın bizler için şart olduğunu düşünsem de yeni bir dünya pazarna girmenin maddi ve manevi zorluklarını ve sıkıntılarını görmeliyiz. Bizler başımıza kim gelirse gelsin ayakta kalmaya ve başarılı olmaya çalışsan bir zümreyiz. Hükümet işveren lehine bir sürü sosyal güvenlik yasaları getirmektedir. Bu yasaların takipçisi olmalıyız.

FUAT GÖZAÇAN:

Siyasal olarak iyi değiliz. Daha iyi olabiliriz. Her kötü gidişte siyasi olarak isim takmak yerine akılcı çözümler bulunmalı.

ERDOĞAN ÖZGÖRKEY:

2008 boşa geçmiş bir yıl. 2009 yılından çok fazla bir beklentim yok. Ancak tüm dünyada dengelemenin yeniden kurulacağı ve oturacağı bir yıl olacağını düşünüyorum.

RÜSTEM KOCAOĞLU:

2008 çok kötü geçti. 2009'dan umutlu değilim.

ATILLA ÜNER:

Hayatta kalırsa cevap verilebilir. Umutların azaldığı bir dönemde duadan başka ne yapılabilir ki?

ÖMER TÖMEK:

Ülkemizi yöneten siyasal oluşumlar, ülke çıkarlarını gözetemeyen bir devlet yapısını oluşturacak anlayış ve bilgi birikiminden yoksun bulunmaktadır. Mevcut partiler, ülkemizin yetiştirdiği nitelikli insanlarımızı ön plana çıkaracak anlayış ve yapılanmadan çok uzak kalmıştır. Bu yapıyı dışlayan yeni ve kendini yenileyebilme

özelliği taşıyan bir siyasal oluşum ortaya çıkmalıdır.

Yapay ve gereksiz, enerjimizi tüketen, ekonomik olanaklarımızın etkin kullanılmasını engelleyen gündemlerden hızla kurtulmalıdır. Kıt olan olanaklarımızı etkin kullanmayı sağlayacak yeni ve temiz bir siyasal yapılanmanın ortaya çıkacağını umuyor ve bekliyoruz.

MEHMET ÇETİNEL:

Bankaların 2008 yılındaki sağlam durumunun, 2009'da da devam etmesi lazım. En azından 2009'da 'şu kadar çok kar ettik' diye övünebilmeleri, ileriki yıllarda asgari karları edecek işletmeleri bulmalarıyla mümkün olacaktır.

İSMAİL KULOĞLU:

Hükümet reel sektörün önemini anlar ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde olur, onların önerilerine çözümcü yaklaşırsa birçok sıkıntı atlatabilir. Siyasal görüş ve menfaatler, sosyal ve ekonomik sorunlardan sonra gelmelidir.

2009 yılı için tahminler...

Yıllık Enflasyon (ÜFE) (%):

% 13'ü % 5 - 9 arası,

% 42'si % 10 - 14 arası,

% 8'i % 15 - 19 arası,

% 37'si ise Cevapsız.

Bir yıl vadeli mevduat faiz oranı (ortalama) (%):

% 4'ü % 10 - 14 arası,

% 25'i % 15 - 19 arası,

% 25'i % 20 - 24 arası,

% 4'ü % 25 - 29 arası,

% 4'ü % 30

% 38'i ise Cevapsız.

2009 sonu dolar kuru (TL):

% 4'ü 1,26 - 1,50 arası,

% 38'i 1,51 - 1,75 arası,

% 21'i 1,76 - 2,00 arası,

% 37'si Cevapsız.

2009 sonu euro kuru (TL):

% 29'u 2,01 - 2,25 arası,

% 13'ü 2,26 - 2,50 arası,

% 4'ü 2,51 - 2,75 arası,

% 17'si 2,76 - 3,00 arası,

% 37'si Cevapsız.

The advertisement features a black and red SYM GTS 250 scooter in motion on a road, with a rider wearing a brown jacket and helmet. The background is a blurred landscape with a blue sky and white birds. The SYM logo and 'Engine of Life' slogan are prominently displayed in the upper right. Below the scooter, the model name 'GTS 250' is shown along with color options: blue, silver, white, and red. At the bottom, the distributor information for MOTORAN A.Ş. is provided, including contact details and a logo for 'DİĞER FAİZ ORANLARINDA İNDİRİMLERİYLE EN İYİ TAP KREDİSİ'.

SYM
Engine of Life

GTS 250

Türkiye Distribütörü
MOTORAN A.Ş.
Fabrika: 10039 Sokak No:30 AOSB Çiğli / İZMİR 0232.328 33 78-79 / 328 33 83 / Fax: 0232.328 33 86
Servis ve Yedek Parça: Tel: 0232.328 34 15 / Fax: 0232.328 10 25 www.motoran.com.tr

DİĞER FAİZ ORANLARINDA
İNDİRİMLERİYLE
EN İYİ TAP KREDİSİ

%95 kuvarstan oluşan kompakt yapısı ile Çimstone; sıvı emmez, leke tutmaz, yüksek çizilme dayanımı gösterir. Hijyen belgesine sahip tek banko malzemesidir. 305x140 cm levha boyutları, sınırsız renk ve doku alternatifleriyle Çimstone, özgür alanlar yaratır.

ÇİMSTONE

Kemalpaşa Caddesi No: 23
35070 İřkent izmir
Tel: +90.232.472 02 72
Fax: +90.232.472 12 72
info@çimstone.com.tr
www.çimstone.com.tr

Küresel krizle çalkalanan dünya nereye gidiyor? Finans piyasalarının önümüzdeki dönemlerde durumu ne olacak? Yatırımcı ve işadamları nasıl davranmalı? Bu sorular her kesimden insanın aklını kurcalıyor...

Bir dünya bitti, yeni bir dünya başlıyor...

[Dilek Gappi]

Uluslar arası finans danışmanı Maurice Danon, kriz döneminde borsa, bankalar ve Türkiye'deki durumla ilgili çarpıcı yorumlar yaptı.

Maurice Danon, uluslar arası piyasalar hakkında fikirlerini ifade ederken, Türkiye piyasasında durumun biraz daha olumlu seyrettiğini dile getirmekten kaçınmadı. "Bir tip dünya bitti, lisan değişti" diyen Danon'a göre insanlar artık finans piyasaları ve borsalar hakkında eskisi gibi konuşamayacak. Sorular, kullanılan terimler değişecek.

Danon, dünya borsalarının çok tehlikeli bir seyir izlediğini, SMP 500 grafiğine bakarak değerlendiriyor ve şöyle konuşuyor: "Grafik teknik olarak 8400 civarında dolaşıyor. Bu kırıldığı takdirde, yüzde 40 daha aşağıya inebilir. Yukarıya doğru çıksa dahi seviyede düzelmeye olacağına inanmıyorum." Danon, pek çok kimsenin dile getirmekten korktuğu bir şeyi de söyleyerek herkesin inanılmaz bir korku içinde olduğunu, çünkü kuyunun derinliğinin ölçülemediğini belirtiyor.

Danon, private fonlardan söz ederken özellikle vurguladığı konu, "sorumluluk" oluyor. Eskiden bu fonların arkasındaki sorumluların eskiden insanları ilgilendirmezken, artık durumun değiştiğini, insanların davalar açmaya hazırlandığını söyleyen Danon, bankaların para verirken bilinçli ve kontrollü davranmadıklarını, ancak bu kriz her şeyi değiştirdiği için büyük davalara söz konusu olabileceğini de ekliyor.

"Yıllardır yüzde 8 kazanırken, saadet zinciri varken kimse bir şeyi sormuyordu" diyen Danon'a göre bu saadet zincirinin sorgulanmaması, kontrol mekanizmasının ve bu paraların nerden geldiğinin bilinmeyişi bizi bugüne getirdi. "Ben sana paramı verdim sen neden Madof'a verdin olayı çıkmaya başladı" diyen Danon, Madof ile ilgili büyük davaların sözkonusu olduğunu da vurguluyor ve bir İsviçre bankasının geri ödeme yaptığı örneğini veriyor. "Bankacılık çok sıkıcı bir iş olması gerekirken, bu olaylardan sonra çok heyecanlı bir hal aldı" diyen Danon, rakamları bilmenin mümkün olmadığını, bunu tahmin edebilmek için hangi aşamada bulunduğumuzu bilmek gerektiğini söylüyor.

Danon bir benzetme yaparak borsalardaki yüzde 40'lık zayıflığın yüzde 70'lere çıkma ihtimali için "demoklesin kılıcı" ifadesini kullanıyor. Artık insanların ve kurumların mantalitetlerinin değişmesi gerektiğini iddia eden Danon'a göre 'reel ekonomi out, finans in' oldu.

Peki Obama'nın da planladığı toksitleri bir kötü bankada toplama konusu çözüm getirecek mi?

Danon bu konuya da temkinli yaklaşarak İsviçre'nin bunu zaten yaptığını, ancak işin en büyük probleminin toksitlerin para edip etmeyeceği, ederse kaç para edeceği olduğunu söylüyor. "Hükümetler bu paraları nereden bulup veriyorlar? Bu korku yavaş yavaş yayılmaya başladı. Faizler inmesine rağmen insanlar parayı devlete vermeyi kabul etti, ama ne zamana kadar?"

Türkiye'deki finans piyasasının durumuna ve bankalara da değinen Danon, Türk bankalar Avrupa bankaları gibi toksik olaylara girmedikleri için Türk bankaları ile 'gönül rahatlığı ile çalışın' mesajı vermekten çekinmiyor. Öte yandan reel sektörü çok zor günlerin beklediğini de söylüyor. "Türk insanın parasının Türk bankasında durması Avrupa'daki herhangi bankadan çok daha garanti. Gönül rahatlığıyla söylüyorum ki Türk bankasıyla çalışın. Artık kur riskiniz de banka tarafından karşılanabiliyor. Türkiye'yi herkes çok çok iyi takip ediyor ve biliyor. Bildiğiniz pazarda az risk almayı tercih edebilirsiniz."

Maurice Danon, Türk işadamlarının son yirmi yılda dünyanın en müteşebbis işadamı örneği

olduğunu söyleyerek şu tavsiyelerde bulunuyor: "Gömleğimi yaparım devri bitti, işadamlarımız artık finans piyasalarını çok iyi takip etmek zorundalar. Türkiye yine en iyi kazanacakları yer olacaktır. Öte yandan, Avrupa'da ilginç şeyler oluyor. Bazı altın liralara kalmadı. Altın liralara kuruttular. Altında yükselme bekliyorum, şu anda yen bozdurup altın alın bile diyebilirim. Portföyünüzde yüzde 3 ile 5 altın olsun."

Danon'a göre Avrupa'da krizin faturası yaklaşık 15-20 milyon işsiz olacak. Çok büyük paraların eridiğini, kıymetlerin yitip gittiğini vurgulayan Danon, borsaya ilişkin bir akıl yürütme yapıyor ve şöyle diyor:

"Önümüzdeki dört beş ayda herhangi bir borsada yüzde 10, 15 gibi bir yükseliş yaparsa portföyümü sıfırlanm çünkü eğer bunda zarar yaparsam alacağım bu zararı. Şu anda sağlıklı işaret gelemmez. Hepimiz bu faturanın bir parçasını ödeyeceğiz. Yarabıcı olmamız gerekecek. Eski dille konuşursak kaybolacağız. Dil de değişti. Herşey değişti."

MOURICE DANON UYARIYOR; “DÜNYA PİYASALARI KOLAY DÜZELMEYECEK”

Bülent
ZİHNALİ

Ali İhsan
ÖZGÜRMAN

Jak
ESKİNAZİ

Mustafa
TÜRKMEÑOĞLU

PEKİ EGE'DE ELİ TAŞIN ALTINDAKİ SEKTÖRLER NE YAPIYOR ?

ŞOKKK TEDBİR LAZIM...

Ege iş dünyası, küresel mali krizin etkisine giren ülkemizde genel gidişattan duyduğu endişeyi açık bir şekilde ifade ediyor, önümüzdeki döneme ilişkin olumsuz beklentilerini ortaya koyarken, oyalayıcı değil 'Şok yaratacak, canlandırmak için sarsacak' önlemler alınmasını istiyor.

Ege'de eli taşın altında olan öncelikli sektörlerin yöneticileri ile görüştük. 2009 yılı için onlar şirketleri ve sektörleri adına ne gibi önlemler almaya çalışıyorlar, siyasetin örtüsünü kaldırdığında Ege ekonomisinde nasıl bir tablo karşımıza çıkıyor?

Muhittin
BİLGET

Ünal
KOCAMAN

Beyinlerimiz "kurumsal varlığımı nasıl sürdürebilirim?" sorusuyla meşgulken, kendimize sormamız gereken bir soru daha var: "**Kriz sürecini en iyi nasıl yönetebilirim ?**"

Ağır bir kriz var ancak sonuçta 60 trilyon dolarlık dünya ekonomisi, küçülerek ve yeni çerçeve koşullarında da olsa, öncelikle şunu bir yere yazmalıyız:

Bu kriz, öncekilerden farklıdır ve tekrar düzlüğe çıkmak için eskisinden daha uzun zaman gerektirecek.

U HARFI

1994 ve 2001 yıllarında yaşadığımız "ev yapımı" krizlerimiz "V" harfi şeklinde bir gelişme seyri izlemişlerdi. Bu defa bir "U" harfi şeklinde krize hazır olmalıyız. Ötesinde, toksinli enstrümanların etkisiyle 27 bin feet'de giden uçak, bu illüzyonun çökmesiyle dünya ekonomisini bir anda 17 bin feet'e düşürdü.

Zorunluluk şu: kriz aşıldığında artık hepimizi bekleyen bu 17 bin feet'e bünyemizi uydurmamız şart. Dünya ekonomisi artık balonların süslediği sanal rüya aleminde değil, daha bir reel esaslar üzerinde işleyecek.

TOKSİNLİ EKONOMİDEN KURTULMA EVRESİ

ABD Mortgage piyasası odağında başlayan ve dünya piyasalarında akıl almaz balonlar yaratan kriz öncesi toksinli ekonominin ve küreselleşmenin hiç kuşkusuz faydaları da vardı. Dünya ekonomisi ve ticaretinde 80'li yıllardan bu yana görülen olağanüstü büyüme, özellikle gelişmekte olan ülkelerde bir yandan refah artışını desteklerken, diğer yandan bireyselleşme, demokrasi, hukukun üstünlüğü gibi çağdaş değerlerin yaygınlaşmasını sağladı.

RİSK İÇE KAPANMA TEHLİKESİNDE

Şimdi önümüzde duran tehlike, bu sürecin geriye sanılmasıdır. Önümüzdeki dönem, işaretleri verilen korumacılık eğilimleriyle birlikte ulusların içe kapandığı, aşırı milliyetçiliğin taban kazandığı yıllar olabilir.

Öte yandan yılların biriktirdiği maliyeti ödemeye başlayan ülkeler, kurtarma operasyonları nedeniyle piyasalara ister istemez bol miktarda dolar ve avro sürecekler.

Yakın gelecekte toksinli kağıtların yerini alabilecek ve dünya ekonomisini enflasyon sarmalına sokacak parasal genişlemelerle karşı karşıya kalabiliriz. Bunun etkileri başta altın olmak üzere, hammadde fiyatlarında da görülebilir. Yeni işçkinlikler oluşabilir.

VADELİ EKONOMİ PATLAMA YAPACAK

Önümüzdeki dönemde artık toksinli kağıtlara dayalı bol finansal kaynak olmayacak. Mal ve hizmetlerin dolaşımında, satıcı ve alıcılar arasında köprü olan mali kaynaklar büyük ölçüde daraldığından, bundan böyle "vadeli ekonomi"nin patlama yapacağını söyleyebiliriz. Sorun satıcı kredileri ve vadeli satış sözleşmeleriyle çözülmeye çalışılacak. Yeni dünya ve ekonomi düzeninde hem ülkeler, hem de şirketler için şeffaflık, itibar, adalet, kurallara uyma sicili ve küresel ölçülerde rating ve sigorta düzeni önem kazanacak.

BİR NUMARALI SORUN, İŞSİZLİK

Hükümetlerin de vergi politikaları öncelikli olmak üzere, bu yeni yaşam biçimine süratle ayak uydurması şarttır. Ülkemiz vergi sisteminde hakim olan "peşinci" anlayışın sürdürülme olanağı artık kalmamıştır. Vadeli işlemlerin hakim olacağı bir ekonomide, vergi tahakkuk ve tahsilat düzeninin vadeli ekonomi esaslarına göre gözden geçirilmesi gerekir.

İşsizlik, hem dünyada, hem de ülkemizde önümüzdeki yılların bir numaralı sorunu olacaktır. Zaten öyleydi, ama ülkemizde hep gündemi işgal eden siyasi konuların gölgesinde kalmıştı. İşsizlikle mücadelenin ilk adımı, işsizliğe neden olacak davranışların önlenmesidir. İş dünyamız, değerlerinin farkındadır ve elindeki insan kaynağını son ana kadar tutma konusunda olağanüstü gayret içindedir.

PROJE BANKACILIĞI ÖNE ÇIKMALI

Önümüzdeki dönemde herkes üzerine risk alacaktır, almalıdır. Bu ortak dayanışma girişimine bankalar da dahildir. Ekonomik yaşamın yeni yüzünde "Teminat Bankacılığı"ndan tavizler artık kaçınılmaz. Bankalarımız bundan böyle "Proje Bankacılığı"na daha çok önem vermek zorundadır. Öz kaynakların kıt olduğu ülkemizde başka bir kalkınma finansmanı düşünmek zordur.

Kriz yılları ülkelerin içine kapandığı yıllar olabilir. Türkiye bu yılları boşa geçirmez, nitelikli eğitim hamleleriyle genç nüfusunu geleceğe hazırlar, sanayisinin rekabet ve Ar-Ge gücünü artırabilirse, geleceğin kapısını kendine güvenini daha artmış bir şekilde aralayabilecektir.

ESİAD
Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği
Genel Sekreterliği

ELİ TAŞIN ALTINDA OLANLAR ANLATTI

MUSTAFA TÜRKMENOĞLU
Ege İhracatçı Birlikleri Başkanı

HEMEN HER GÜN BİR İHRACATÇI FİRMA KAPANIYOR

Tanımsal üretimin yoğun olarak yapıldığı ve sanayinin de hızlı bir gelişim gösterdiği Ege, ucuz ve kalifiye işgücü, bölgedeki yeterli nakliye ve lojistik hizmetleri ve Türkiye'nin en büyük konteyner limanı olan İzmir Alsancak Limanı'na sahip olmasına karşın özellikle teşviklerin dışında kalması nedeniyle yatırım almakta tamamen girişimcilerin gücüne bağımlı geliyor. Kendisi de aynı zamanda yüksek oranda yaş meyve ihracatı gerçekleştiren Ege İhracatçı Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Türkmenoğlu, birçok sektörde firmaların dayanma güçlerinin sınırlarını zorladıklarına dikkat çekiyor. Enerji başta olmak üzere üretim girdilerine yapılan zamların had safhaya ulaşması ve dolayısıyla maliyetlerin aşın

yükselmesi nedeniyle, ihracatçıların yeni pazar bulmak bir tarafa mevcut pazarlarını koruyamaz duruma geldiğine işaret eden Başkan Türkmenoğlu, Egeli tüm ihracatçılar adına şöyle konuşuyor:

'Uzmanlar yaşanan küresel krizin 2009'da derinleşerek devam edeceği yönünde ifadeler kullanıyorlar. Dış pazarlarda yaşanacak talep daralması nedeniyle ihracatımızda da bir miktar düşüş görülmesi kaçınılmaz olacaktır. Yaşanması kuvvetle olası bu talep daralması, genel olarak ürün fiyatlarının düşmesini de beraberinde getireceğinden pek çok ihracatçıımız yüksek maliyetler nedeniyle fiyat tutturamayacak ve ihracat yapamayacak duruma gelecektir.

Son günlerde, hemen her gün kapanan bir ihracatçı veya üretici firma haberi duyuluyor. Bu durum bizleri fazlasıyla düşündürüyor ve üzüyor'

EGE'DE 3 MİLYAR DOLARLIK AZALMA OLUR

İhracatta yüzde 17 civarında bir düşüş beklendiğini ifade eden Türkmenoğlu birkaç istisnai olabileceğini ancak , pek çok sektörde ortalama olarak bu oranda bir daralma yaşanacağını öngördüklerini belirtiyor. 2009 yılı sonununda toplam ihracatın 105 milyar \$ civarında olacağını tahmin ettiklerini söyleyen Başkan, Ege Bölgesi olarak 15 milyar \$ seviyelerinde gerçekleştirilen ihracatın ise, 12 milyar dolar civarına gerileyeceğini öngörüyor. Türkmenoğlu kısa vadede bakıldığında, krizden az etkileneceği tahmin edilen pazarlara yönelmenin akılcı bir yöntem olacağı üzerinde duruyor.

Ege İhracatçı Birlikleri olarak 'Yeni Pazarlar, Yeni Fırsatlar' sloganıyla başlattıkları bir projeden de sözeden Egeli İhracatçıların Başkanı Mustafa Türkmenoğlu, katılımcılara yönelik olarak 7-8 aylık bir eğitim programı söz konusu olduğunu vurgulayarak yeni pazar keşfetmek isteyen firmaları bu projeden yararlanmaya çağırıyor.

2009 yılının geçmiş yılları da aratacak bir yıl olacağını tahmin ettiklerini dile getiren Türkmenoğlu, üretim girdi maliyetlerini aşağı çekecek ve istikrar sağlayacak önlemlerin bir an önce alınması gerektiği çağrısını yapıyor.

İhracatçıların bu kapsamda diğer beklentilerini ise Başkan Türkmenoğlu şöyle sıralıyor:

'İç talebi canlandırmak adına, öncelikli olarak Türkiye'de üretilen ürünlerin tüketilmesi' yönünde başlatılan kampanyaya destek verilmesi, KDV indirimi yapılması, Bağ-Kur ve SSK primlerindeki yükün azaltılması oldukça faydalı olacaktır. Ayrıca, işsizliği azaltıcı yatırımların önünün açılması için bölgesel teşvik uygulamasından sektörel teşvik uygulamasına geçilmesi veya ikisinin birlikte uygulanması gerektiği görüşündeyiz'

EBİTDA'YA DİKKAT

Krizin etkilerini değerlendirmeye devam ediyoruz. Bu kez dünya otomobil devlerine jant veren CMS'de İcra Kurulu Başkanı Ünal Kocaman'ın yanındayız.

Yıllık 4.2 milyon adet total kapasitesiyle CMS otomotiv yan sanayinde yalnızca Ege'nin değil, Türkiye'nin de güçlü firmalarından.

Ünal Kocaman, Harvard Business'da yönetim eğitimi almış bir profesyonel. 2006 yılında Amerika'da bulunduğunu, piyasa'nın gidişinden kuşku duyduğunu söylüyor ve döner dönmez şirkette aldığı önlemleri şöyle anlatıyor:

"Kısa vadeli borçları uzun vadeli hale getirdik. Tüm yatırımları durdurduk. 2008'i agresif borç ödeme yılı ilan ettik. 14 milyon euro borç ödedik. Bütün kararlarımızda yönetim kurulu ve icra kurulu olarak ittifak içinde hareket ettik. Bizi diğer birçok şirketten ayıran en önemli özellik bu oldu. Söz konusu önlemleri almamış olsaydık zor bir dönem konuşuyor olacaktık. Ancak sektörün bütününde bizim gibi olan azdır. Dövizin düşük olması nedeniyle aksine yatırım yapmayı seçenler çok oldu. Hatta kendi arkadaşlarımız arasında 'neden bu kadar korkuyorsunuz' diye soranlar vardı" Bu noktada Ünal Kocaman'ın önemli bir uyarısı var: "Büyük firmanın tam fark edemediği konu 'EBİTDA' borç ilişkisidir. Yani amortisman faizi ve vergi öncesi kar ile borç ilişkisi. Bu çok önemli. Çünkü bir şirket fon yaratmıyorsa borcu aynı bile kalsa ciddi bir finans ve iş riski taşıyor demektir. Nominal karlara bakıp karar vermek doğru değildir. Birçok Türk firması EBİTDA borç dengesi bozulduğu için kayıplarını fark edemiyor, nominal karlar'a bakıyorlar. Halbuki bu durumda tüm karların ve zararların çoğu sanal. Bir şirketin özsermayesi sıfır borcu 100 olabilir. Önemli olan finansal stresi kaldırabilecek bir fon akışının olmasıdır"

KULLANILMAYAN VARLIKLAR ELDEN ÇIKARILMALI

Özsermayenin borca göre pahalı olduğuna dikkat çeken Kocaman, şirketlerin küçülürken hasılatların da küçüldüğünü vurguluyor. Şirketlerde borç teminat ilişkisinin bozulduğuna vurgu yapan Kocaman bu daralmada ilk yapılacak şeyin operasyonel olmayan tüm varlıkların olabildiğince hızlı elden çıkarılması olduğuna işaret ediyor ve bu süreçte şirketlere şu önerilerde bulunuyor: "Şirketler özsermaye yapılarını güçlendirmeli. Sermayedarların yeni sermaye olanakları yaratması lazım. Şirketlerin borçları ile hasılatları arasındaki

ilişkiler koptuğu için mevcut durumda özsermayelerin güçlü olması lazım. Sektörün büyüme dönemlerinde borç kaldırıcı kullanmak doğru, ancak küçülmelerde tam tersi, nakit özsermayeye dönmek lazım. Halka açığınızı sermaye artışı denemelisiniz. Statik ve dinamik olmak üzere iki türlü tedbir var. Statik önlem sözünü ettiğim şirket özvarlığının güçlendirilmesidir. Dinamik önlemlerde ise evin içindeki verimliliklere bakmak gerekir. Şirketler bu kriz döneminde içe bakmalı, verimsizliklerini ortadan kaldırmaya çalışmalı. Burada bilgili insan kaynaklarına dokunmak en hatalı davranış olur. Çünkü bu krizler hep bitti. Ayrıca kriz bittiğinde en çok insan kaynağına ihtiyaç olacak. Birçok şirket kriz döneminde entelektüel sermayesini rakiplerine kapırmaya tehlikesi yaşar ki bu tehlikeye de çok dikkat edilmesi lazım" Krizlere karşı doğru olan tutumun proaktif davranmak olduğunu söyleyen Kocaman, reaksiyonel tutumun ise panik hali oluşturacağını belirterek "en büyük risk bu olur" diyor. Krizin geçeceğini bilerek mevcut kaynaklara daha sıkı sarılmak öncelikli yol olmalı. Şirket birleşmeleri ve evlenmelerinin şirket değerleri düşüğü için zor gözükse de bu dönemde yararlı olacağı inancını taşıyor Ünal Kocaman...

TAHRİK EDİCİ TEŞVİK YOK

İhracatçı pazarlar İspanya, İtalya, İngiltere'de satışların çok düştüğünü anlatan Kocaman'a göre Türkiye için asıl çözüm yurtdışında olduğu gibi "Tahrik edici teşvik etme paketleri"nde yatıyor. Türkiye'de planlı, spesifik, hem tüketiciyi hem üreticiyi içine alacak bir destek paketi henüz açıklanmadığını dile getiren Kocaman sözlerini şöyle sürdürüyor: "Krizin üzerinden altı ay geçti, otomobil üzerindeki ağır vergi yükünü herkes biliyor ancak bir önlem alınmıyor. Hurda araç indirimi dahi sıkıntının ciddiyetini ortaya koyacak ölçüde çıkmadı. Vergisini ve sigortasını firmaların ödemeleri çok düşük faizle hemen tecil edilebilir" Yaşanabilecek bir başka büyük tehlikeyi ise ülkelerin bu krizden dolayı içine kapanıp ticareti kapatan görülemez engeller koymaları olarak nitelendiren genç yönetici Kocaman "Ancak bizim ülkemizde olduğu gibi yerli malı kullanılmıyorsa demerler veriliyor. Dünya ticaret hacmi daralırsa en büyük zarar biz

görürüz. Fransa yerli malı kullanılmıyorsa, ne olur düşenebiliyor musunuz?" diye soruyor. CMS'nin faaliyet gösterdikleri otomotiv dünyasında çizgi diğer sektörlerden daha da aşağıya gidiyor. Bu noktada, yan sanayi şirketlerinin birleşme ve sinerji imkânlarını arayabileceklerine değinen Ünal Kocaman, "Biz en az bir yılın böyle geçeceğini varsayarak tüm planlarımızı buna göre yapıyoruz. Biz sektör olarak önce 2008 yılı sonra 2007 yılı seviyesine geleceğiz. Bu arada Avrupa'da finansal açıdan zora giren firmaların bir kısmı siparişleri bize kayıyor daha da kayma potansiyeli de var, sanırım bu yan sanayi firmalarına soluk alıracak" tespitiinde bulunuyor. CMS'ye gelince satışlarda yüzde 10 civarında bir azalma olmuş ancak belli bir kadroyu bir süre daha taşımaya çalışacaklar. Firmada şu anda 1050 kişi çalışıyor. Ünal Kocaman yaşadıkları kriz sürecini şöyle anlatıyor: "Personel çıkarılmaması konusunda, Yönetim Kurulu çok hassas. Bu dönem bir dayanışma dönemi. Hiçbir ümitsizlik taşıyamıyorum, kriz elbette geçecek yeter ki reaksiyonel panik halinde davranmayalım. Eğer bu kriz beklenenden daha önce düzelse başka yönetilmesi gereken yeni risklerin herkes farkında olması lazım. Herkes stoklarını eritiyor, eğer kriz beklenenden erken başlarsa emtia fiyatları daha hızlı artabilir, eğer şirketler pozisyon almadıysa sıkıntı yaşayabilirler. Hammaddede bulunabilir mi, ne kadara bulunabilir şimdiden işin bu yönünü görmek lazım. Müşteriden sipariş almışsın eğer tedbir almadıysan yeni bir batma nedeni olabilir."

ÜNAL KOCAMAN
CMS İcra Kurulu Başkanı

BÜLENT ZİHNALİ: SERAMİKTE 24 FABRİKANIN 14'Ü ÇALIŞIYOR

Türkiye plansız yapılaşmanın da etkisiyle krize stokta satışa arz edilmiş çok sayıda konutla yakalandı.

Lokomotif sektör olarak da tanımlanan inşaat sektörüne sosyal anlamda da baktığımızda işsizliği bir ölçüde tedavi eden sektör olarak görmek mümkün. Türk ekonomisinin nabzını da yakından gösteren inşaat sektörü krizden krizden nasibini fazlasıyla almış görünüyor. Yaklaşık 2000 kalem ürünün üreticilerinin ve satıcılarının tamamının krizden etkilendiği ise açık. İnşaatla ayrılmaz bir parça haline gelen Karo Seramik sektörünün fotoğrafını ise seramik sektörünün deneyimli ismi, Ege Seramik Yönetim Kurulu Başkan Vekili Bülent Zihnalı'yla birlikte çekiyoruz. Türkiye'nin seramikte üretim kapasitesi olarak dünyada 6. ihracatta da Avrupa'da 3.ülke olduğuna işaret eden Zihnalı, sektörün bu krizde geçmiş krizlere göre yaşadığı farkı, yurtdışına satışların aşırı daralması olarak tanımlıyor. "2001-2002 krizinde bırakın küçülmeyi bu nedenle büyüme yaşamıştık çünkü herkes Avrupa'ya, Uzakdoğu'ya, Amerika'ya ihracatını sürdürabiliyordu" diyen Zihnalı sektörde ihracatın şu anda dramatik şekilde düştüğü bilgisini veriyor. 2008'de seramik sektörünün İtalya ve İspanya'da yüzde yirmi daraldığını dile getiren Zihnalı yaşanan sıkıntıları şu şekilde aktarıyor: "Türkiye seramikte dünyada beşinci büyük üretici pozisyonunu kaybetti. İnşaat sektöründeki durgunluk birebir karo seramiğe yansdı.. Şu an seramikte yenilemelerle idare ediyoruz. 2007'de karo seramik yüzde 80 yeni inşaat, yüzde 20 yenilemede kullanılırken, tüketimde yenilemenin payı gittikçe artıyor. Seramik sektöründe şu an hangi firmanın ne kapasite kullandığı belli değil".

SERAMİK FİRMALARI ANİ DURUŞLAR YAPTI

Anca seramik sektörünün sorununun çift yönlü olduğunu da unutmamak gerekiyor. Maliyetlerinin yüzde 30'a yakını enerji ile oluştuğu sektör zaten yüksek enerji maliyetleri nedeniyle de ciddi bir darboğazın içindeydi.

Sektörün yaklaşık 35 yıllık deneyimli ismi Zihnalı, enerji maliyetlerine yönelik sıkıntılarını ise şöyle yansıtıyor:

"Kasım 2007 ile Kasım 2008 arasında enerji fiyatlarına yüzde 75.22 zam yapıldı. Böyle bir maliyetle üretmek imkansız hale geldi. Hazırlıksız olan firmalar ani duruşlar yapmak durumunda kaldı. Diğer firmalar ise planlı olarak üretimi durdurdu. Mallar stoklarda eski maliyetlerle duruyor. Sanki böyle değilmiş gibi Kemalpaşa Organize Sanayi Bölge

BÜLENT ZİHNALİ
Ege Seramik Yönetim Kurulu Başkanvekili

Müdürlüğü'nden aldığımız bir yazıda 'herkes tükettiği doğalgazın iki aylık toplamının eşdeğerde KDV'li fiyatına denk gelecek şekilde teminat verecek' diyor. Biz ayda yaklaşık 7 trilyon lira doğalgaz parası veriyoruz. Bizim için bu rakam ayda 14 trilyon artı KDV eder, kim hangi kuruluş verebilir? Üstelik iyimser bir tahminle bankaya yüzde 2 komisyon vermeniz gerekir. Demek ki "Türkiye güllük güllüstanlık bir de biz bunlardan teminat alalım" dediler. Varolan 24 fabrikasının 14'ü üretim dışı. Üretimini sürdürenler de kapasitelerini ancak yüzde 50-60 civarında tutabiliyorlar. Ciddi bir sıkıntı var. Yurtdışında ise 'fiyatlarınızı indirin' baskısı ağırlaşıyor. Bu konuda çözüm olarak firmaların ihrac ettiği malın üretiminde kullanılan doğalgazın ÖTV'sinden muaf tutulursa bunun ciddi bir teşvik olabileceğini açıklayan Zihnalı "Bu beklentimizi

ısrarla sürdürüyoruz. Sektördeki işverenler son derece büyük özveriyle işyerlerini ayakta tutuyorlar" diyor.

ŞU ANDA YALNIZCA MAAŞINI DEVLETTEN ALANLAR MUTLU

Bülent Zihnalı, Ege Seramik olarak aldıkları önlemleri ise "Yüzde 20 daha az üretmeye karar verdik. Aslında alt ürün segmentinden çekilmeye karar vermiştik ve bu daralmayı krizden çok önce planlamıştık. Bizim için sürpriz olmadı. Birçok pazarda olmamıza rağmen Güney Afrika, Hindistan, Bangladeş gibi alternatif pazarlar üzerinde de çalışıyoruz. Son derece esnek bir fabrika yapımız var. Dağıtım zincirinin en güvenilir ve inandırıcı parçası olmaya devam edeceğiz. Üretimi çok ciddi bir kuruluş olduğumuz için yeni müşteri talepleri de var.

Avrupa'da kapanan fabrikalara yönelik taleplerin bize yönelmesi biraz umut yarattı" şeklinde açıklıyor.

İstihdamın kontrol edilemeyecek kadar kötü noktalara geldiğinde artık önlem alma zamanının da geçmiş olacağı uyarısında bulunan Zihnalı açıkça "Şu anda yalnızca maaşını devletten alanlar mutlu" demekten kaçınmıyor. Artık şok hükümet politikalarının gerektiğine işaret eden Zihnalı'nın görüşleri şöyle:

"24 Ocak kararları bile sonuçta iradeyi ortaya koyan kararlardı. Böyle bir kriz sürecinde bekleyemezsiniz. Ekonomi mutlaka uzmanlık ister. Kriz göstere göstere geliyordu, biz ne yaptık? Gerekirse üç gün sabaha kadar çalışır, önlemlerinizi alırsınız. Krizin yönetilmesi bambaşkadır. Dün için doğru bildiklerimiz artık bugünkü konjonktürde doğru değil. Mutlaka paylaşılması gereken bir sıkıntı var ama onun eşit şekilde paylaşılması önemli. Devlet sektörüyle özel sektör arasındaki sıkıntının eşit şekilde paylaşılması, özel sektörün daha iyi dinlenebilmesi ve anlaşılması gerekiyor".

MUHİTTİN BİLGET
AKG Grubu Finans Yöneticisi

Devlet bütçesine dokunmadan alınabilecek birçok önlem olduğu konusunda ısrarlı olan Bilget net konuşuyor: "Bugünkü halde sıfır vergi yaratıyorsunuz çünkü fabrikalar zaten çalışmıyor. Her rakam sonuçta sıfırdan daha büyük. Can suyu işlerden bahsediyorum. Devlete dokunmadan çeşitli tedbirlerin alınabileceğini bilmek ve daha çok zaman yitirmeden harekete geçmek gerekiyor. Şu anda gelir ve kurumlar vergisi oranlarının yanlış oranlar olduğunu düşünmüyorum. Ancak inşaat, otomobil ve tekstilin istihdamın belkemiği olması niteliğiyle öncelikli sektörler olarak görülebileceğine dikkat çeken Bilget: "Buna çözüm getirilmesi lazım. 2009 yılında küçülme olacağı açık. Zaten yatırımlardan hiç bahsetmiyorum. Herkes yatırımlarını en geç Ekim'den itibaren durdurdu. Kesinlikle piyasaları canlı tutmak, sıraladığım önlemleri ortaya koymak gerekiyor. Amerika ve Avrupa Birliği pazarı yerine Rusya, Güney Afrika, Ortadoğu üzerinde alternatif yaratmak çok önemli" TBMM Genel Kurulu'nda bekleyen Türk Ticaret Kanunu'ndan ümitli olduğunu söyleyen Bilget bu umudunu şöyle açıklıyor: "O yasa ile beraber 6 milyon TL'nin üzerinde ciro yapan tüm şirketlere bağımsız denetim geliyor. O zaman o şirketlerle ilgili derdimiz bitecek. O şirketlerle kimin ilişkisi varsa kayda girecek, denetimi yeminli mali müşavirler yapacaklar. Böyle bir uygulamanın vergi tabanını oldukça yaygınlaştıracağını düşünüyorum. Yeter ki ciddiyetle uygulansın" Türk İnşaat sektöründe genel olarak yüzde 25-50 arasında bir küçülme yaşandığına işaret eden Muhittin Bilget, AKG Grubu olarak krizden sınırlı etkilenmelerini ise ürün yapılışının farklılığına bağlıyor. Yüzde 15'ler civarında bir daralma yaşadıklarını anlatan Bilget, "Gazbeton ve Çimstone ilgi gördüğü için biz tuğladan ve mermer granit sektöründen pay almaya devam ediyoruz. Ancak elbette biz de yatırımlarımızı aylar öncesinden durdurduk" diyor.

MUHİTTİN BİLGET AKG GRUBU: GÜN BUGÜNDÜR

Ekonomide tablonun hoş olmadığı yönünde İzmir finans dünyasının önde gelen isimlerinden Muhittin Bilget de hem fikir. Geçmişte Bankalar Yeminli Murakaplığı Başkanlığı yürüten, yurtdışında da resmi görevlerde bulunan Bilget, şimdi Gazbeton ve Çimstone gibi güçlü markaları üreten AKG Grubu'nun finans yöneticiliğini yapıyor. Ülkedeki sorunların işsizlik etrafında kilitlenmeye başladığını vurgulayan Bilget, dış ticarete toplamda 80 milyar dolarlık yaşanacak daralmanın sıkıntı tahminlerin üzerinde derinleşeceğini düşünüyor. "Yıl sonunda ummadığımız kadar büyük bir bütçe açığı ile karşılaşabiliriz" diyen Bilget bütçe dengelerini bozmadan reel sektörü canlandırabilecek teşvikler üzerinde duruyor. Bilget'e çok teşviklerin öncelikli yolunu soruyoruz. Şöyle yanıt veriyor: "Tahakkuk eden vergilerin geç tahsil edilmesi olabilir. Bu durumda devlet alacağından vazgeçmeden tahsilatları öteleyebilir."

Her ay şirketlerinde 1,5-2 milyon TL KDV ödediğini anlatan Bilget, yaraya merhem sürmekten çok antibiyotik kullanılması gerektiğini yani çok önlemlerin zamanının geldiğini söylüyor. Hurda teşviğinin de bir tedbir olabileceğinden 30 yaş sınırı ile ölü doğduğuna işaret eden Muhittin Bilget, diğer bir öneriyi ise lokomotif sektörlerin güçlendirmesi olarak dile getiriyor. Geçmişte kullanılan Kaynak Kullanma Destekleme Fonu ile devletten hiç katkı almadan kaynak yaratılabildiğini anlatan Bilget, "bu fon hangi sektör teşvik edilmek isteniyorsa onun için kullanılabilir" önerisinde bulunuyor.

ŞİRKETLER SATABİLDİĞİ KADAR KÜÇÜLMELİ

Finans sektöründe uzun bir deneyime sahip Bilget, krizin seyrine ilişkin şu öneride bulunuyor: "Firmaların hepsi borçlu. Onun için IMF anlaşması önemli. Kabul edelim ya da etmeyelim sonuçta IMF bir çıpa. 2009'un ilk altı ayında daralma trendi devam edecektir. İkinci altı ayda bahsettiğimiz tedbirlerle birlikte canlanma işaretleri görebiliriz. Dışarıdaki talebin tekrar canlanması ise 2010'u bulur kanaatindeyim. İkinci altı aydan itibaren piyasalarda bir hareketlenme olacaktır ama yetmez. Türk şirketleri için dış talebin de canlanması lazım. Türk firmaları için borçlanma maliyeti çok yükseldi, borçlanabilecek kaynak da kalmadı. En büyük sıkıntı bu. Onun için devletin bu yıl vergi ötelemeleri ya da başka yöntemlerle özel sektöre mutlaka nefes aldırması lazım. Ukrayna, Romanya, Bulgaristan dahil 2009'da tüm dünyaya yatırım yapacak doğrudan yabancı sermaye 165 milyar dolar olacak. Buradan pay almamız çok zor. Banka sendikasyonları yanı sıra azalacak. Özel sektörün borçlarını uzatacak yapılanma şart. İflas erteleme ve konkordatolar artarak devam ediyor. Kısa çalışmanın hakikatten işleme lazım. Ne önlem alınacaksa gün bugündür. İşsizlik fonundaki paraları ne zaman kullanacaksınız?" Muhittin Bilget'den son olarak şirketlere yönelik önerilerini alıyoruz. "Her şirket kendi konumu ve satış gücüne göre daralarak, bu dönemi daha az hasarla atlamanın yolunu bulabilmeli. Şu anda tüm şirketlere ayaklarını yorganlarına göre uzatmalarını tavsiye ediyorum. Açıkçası şimdi dışarıdan sermaye getirerek şirketlere koymanın da çok anlamı yok. Satış hacminiz olmadığı sürece o da gider. Cironun küçüldüğü oranda küçülmek zorundasınız. Borçlu şirketler ise mutlaka özsermayeyi takviye etmeli"

Eskinazi Ege'de tekstil ve konfeksiyon sektörünü anlattı

Ege'de tekstil ve hazır giyim sektörü denilince akla gelen ilk isimlerden olan Ege Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Jak Eskinazi, krizin Türkiye genelinde ve Ege Bölgesi'nde konfeksiyon sektörünü anlatıyor. İhracat potansiyelinde yüzde 19'luk düşüş söz konusu olduğunu dile getiren Eskinazi, bunun da yüzde 10'luk kısmının euro-dolar paritesinden kaynaklandığını ifade ediyor.

Ancak bu düşüşler madalyonun bir yüzü. Diğer yüzünde ise sektörün iç piyasadaki aşırı rekabette bitkin düşmesi, fazla kapasiteler gibi farklı gerçeklikler yer alıyor.

JAK ESKINAZI
Konfeksiyon İhracatçıları Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

FİYATLAR DA SATIŞLAR DA DİPTE

İç piyasada büyük durgunluk yaşandığını anlatan Eskinazi, hem toptan hem de perakendede fiyatların dibe vurmasına karşın satışların düze çıkamadığına işaret ediyor. Toptanda yaşanan en büyük sıkıntıların karşılıksız çek, senetler ve tahsilatta yaşandığını vurgulayan Eskinazi, şu bilgileri veriyor:

"Reel sektör gerçek anlamda krizden etkilenmeye başladı. Hükümet acil olarak herhangi bir önlem almazsa büyük bir sosyal patlama ve geri dönüşü telafi edilemeyecek durumlar ortaya çıkacak" İhracatta otomotiv sektörü kadar olmasa da sıkıntılı bir döneme girildiğini Eskinazi'nin şu sözlerinden anlıyoruz:

"Dış piyasa alımlarında büyük bir durgunluk söz konusu. Herkeste bir tedirginlik var ve siparişler durmuş durumda. Alım yok. Ama az da olsa ocak ayında bir hareketlilik başladı. Şubat itibarıyla yeni siparişler almaya başladık ancak, eskisi gibi siparişler söz konusu değil. Sadece ihtiyacı

karşılacak ölçüde siparişler söz konusu" diyor.

ASIL SIKINTI KAYITDIŞI

Tekstil sektörüne getirilen hiçbir teşviktен Ege Bölgesi'nin yararlanamadığına dikkat çeken Eskinazi ulaşım, liman ve eğitimi iş gücü avantajlarını kullanan Egeli tekstil firmalarının iç ve dış krizle boğuşan neferler haline geldiğini öne sürüyor. Konfeksiyon sektöründe atağa geçilebilmesi için acil olarak istihdamın üzerindeki yüklerden arındırılmasını dilediklerinin altını çizen Eskinazi, "Sektörde resmi rakamlara göre 800 bin, kayıtdışı olarak ise tahminimce 3 milyona yakın istihdam söz konusu. 3 milyonluk rakam bizim kendi öz eleştirimizdir. Bu çok ciddi bir rakam ve dolayısıyla büyük bir kayıp. Kayıt altındakilere özendirici teşvikler söz konusu olmalı ki kayıtdışı faaliyetler ve haksız rekabet ortadan kalksın" diyor.

Ali Ihsan Özgürman
Çimento Mali ve İdari İşler Koordinatörü

Ali Ihsan Özgürman: **EKONOMİNİN BAROMETRESİ ÇİMENTO'DA İBRE HIZLI DÜŞÜYOR**

Türkiye'de çimento sektörünün oluşmasını sağlayan ilk fabrikalardan biridir Çimentoaş. İkinci Dünya Savaşı sonrasında Marshall yardımları döneminde oluşturulmuş kredilerle Bedri Akgerman ve bir grup İzmirli işadamı tarafından kurulan Çimentoaş, 58 yıllık köklü bir firma.

Çimentoaş'ın yüzde 56.1'ini 2001 yılında İtalyan inşaat firması Caltagirone Grubu'nun Cementir şirketi satın almıştı. İtalyanların satın alma süreci aynı zamanda sektörün de büyüme sürecine denk geldi. Çimentoaş da bu süre içerisinde Edirne ve Elazığ tesislerini satın aldı.

Çimentoaş'tan çimento sektörünün barometresi olarak söz etmek mümkün. Çimentoaş hala yoğun şekilde faaliyetini sürdürse de genel sıkıntılar bu sektörün öncü ismini de zorluyor.

Çünkü çimento sektörü, özellikle inşaat sektörünün parlak dönemini yaşadığı yıllarda talebin çok üzerinde yatırımlara boğuldu. Farklı yatırım alanları bulunan gruplar da çimento sektörüne girmeyi tercih etti. Giderek ciddi bir arz fazlası oluştu. İnşaat sektörünün yarattığı doping etkisi de azaldıkça çimento sektöründeki hareketlilik 2008 yılının ilk altı ayına kadar idare edebildi.

Bu tarihten itibaren sektör çift taraflı kısıp altına girdi.

Çimentoaş'ta gruba uzun yıllar hizmet veren, aynı zamanda sektörün en deneyimli isimlerinden biri olan Mali ve İdari İşler Koordinatörü Ali Ihsan Özgürman ESIAD Yaşam'a sektör ve Çimentoaş'ın faaliyetlerine yönelik bilgi verdi, dikkat çekici açıklamalarda bulundu.

FIRINLAR DURDURULMAYA BAŞLANDI

Özgürman, her şeyden önce, sektörün 2008'i yüzde 5-6 küçülme ile kapattığını, iç piyasa satışlarının yılsonu itibarıyla 42 milyon ton civarında gerçekleşeceğini ancak 2009'u göremez hale geldiklerini

söylüyor. Çimentoaş'ın Trakya fabrikasında üretimi durdurduğunu anlatan Özgürman, İzmir'deki devasa fabrikada ise bugüne kadar 50 yıldır tüten fırınların kısa süreler için kapanmaya başladığını da dile getirince ister istemez aklımızdan şu yorumlar geçiyor... "Türk ekonomisinin nabzını en iyi şekilde tutan, bacaları tüttükçe her şeyden önce moral veren bu fırınların tüten bacaları artık teker teker azalıyor. Birçok orta ölçekli çimento fabrikası üretimine ara verirken demek ki sektörün büyük isimleri de uzun yıllar görülmeyen bir üretim planlamasına gidiyor"

ENERJİ MALİYETLERİ SEKTÖRÜ BOĞUYOR

Bugüne kadar 24 saat 365 gün çalışan bu fırınların her durdurulmasının yaklaşık bir iki aylık bir sürece mal olduğuna işaret eden Özgürman Ağustos ayından bu yana duruşların sık arttığı bilgisini veriyor. Kriz demek mümkün ama bunun asıl nedenini Özgürman'ın şu sözlerinden okumak da mümkün: "Çimento fabrikalarında en önemli üretim girdileri enerji yani elektrik ve kömür maliyetleridir. Şimdi sektörde yerine göre 2-3 aylık duruşlar planlanıyor. Son bir yılda yalnızca elektrikteki artış yüzde 70'in üzerinde gerçekleşti.

Bu tip ani iniş ve çıkışlar bizi derinden sarsıyor. Sorunları aşmak adına bizim tek başımıza yapabileceğimiz fazla değil. Çünkü ihracatta da ciddi daralmalar yaşıyoruz. Alternatif denilen pazarların hepsinde zaten varız. Geçmişte yaşadığımız krizler Türkiye'nin kendi krizleriydi ancak bu krizde global krizin de payı büyük. Biz eleman çıkartmayı en son düşünmek istiyoruz. Ancak firmaları çalışmayan bir fabrika elemanlarını ne yapacak?

ÇİMENTAŞ BAŞLI BAŞINA BİR EKOL

Özgürman'ın bu sözleri Türkiye'nin üzerinde çok düşünmesi gereken sözler. Fırınları çalışmayan fabrikalar elemanlarını nasıl değerlendirecek? Şüphesiz önce kısa dönem çalışmalar gelecek, ardından işten çıkarmalar.

Örnek verdiğimiz Türkiye'nin en güçlü sektörlerinden biri. Çimento sektörü, 250'ye yakın paralel sektörü destekliyor, 1,5 milyon kişi sektörde istihdam ediyor. Şimdilik çimentoda otomotiv sektörü gibi gruplar halinde işten çıkarmalar yok ama sinyaller kırmızıda...

Çimento ise sektörde de ülkede de başlı başına bir ekol, ilk üç büyük firmadan biri, 1500 kişi çalışıyor. Kars'tan Nahcevana, Gürcistan'a kadar ihracat yapıyor. Türkiye'deki en güzel yabancı yatırım örneklerinden birisi. Vergisini son kuruşuna kadar ödüyor, ciddi ve kaliteli istihdam sağlıyor, çalışanların emeğinin karşılığını veriyor. Kazandığını yeniden bu ülkede yatırıma dönüştürüyor. Sonuçta onlar fırları bir süreliğine durdursalar da yeniden çalışmaya başlayacaklar.

Onlara gelinceye kadar sektörde diğer firmaların sıkıntılarını ve burada çalışanların karşılaşacakları tabloları ise sanırım anlatmaya bile gerek yok...

Mayr Melnhof Graphia İzmir

www.mm-packaging.com

Tel : +90 (232) 513 52 52 Fax : +90 (232) 513 52 53 Tire Organize Sanayi Bölgesi, 35900 Tire - İzmir / TURKEY

**Ekonomi için,
iktidar
ve
ana
muhalefet;
AKP ve CHP**

**siyaset
örtüsünü
kaldırarak
ekonomiyi
tartıştı**

BU KEZ SAĞDUYUNUN SESLERİ KONUŞSUN...

**CHP İstanbul Milletvekili
İlhan Kesici:**

Yüzde 4 büyüme hedefine inanan,
dünyanın en cahil insanı olmalı

**Başbakanlık Başdanışmanı
Zekeriya Akçam:**

Krizin adeta bir savaş kadar hassas
yönetilmesi gerekiyor

İLHAN KESİCİ: ESKİ DTP MÜSTEŞARİYİM RAKAMLARLA OYNAYAMAM

İş dünyasının CHP'ye karşı eleştirilerinin başında, ekonomi politikalarına ilişkin söylemlerin net olmaması geliyor. Gerçekten de "Bir CHP hükümeti kurulsa kim Ekonomi Bakanı olur" sorusuna bir çırpıda yanıt vermek olası değil. 22 Temmuz seçimleri öncesinde CHP'nin dikkat çeken transferlerinden biri olan İstanbul Milletvekili İlhan Kesici, son dönemde CHP'nin ekonomiye ilişkin görüşlerini öne çıkaran bir isim. Bir tür CHP'nin ekonomi sözcüsü Kesici..

[Murat Aydın]

İlhan Kesici, AKP hükümetinin ekonomi karnesini, resmi rakamlar eşliğinde topa tutarken, ilginç bir iddia da ortaya attı. "Eski DTP Müsteşarı İlhan Kesici'nin rakamlarında yanlışlık varsa beni sokağa çıkarmazlar" diyen Kesici, küresel krizin Türkiye'ye etkilerinin bilindiği halde 2009 yılı için yüzde 4 büyüme hedefi öngörülmesini büyük bir hata olarak görüyor..

Övünülen büyüme ile aslında sınıfta kaldık

Kesici'ye göre, "Küresel kriz olmasaydı da Türkiye'nin gidişi krize doğrudu.." Hükümeti Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik durumu çok ciddiye alması gerektiğini konusunda defalarca uyardığını söylüyor Kesici.. Dünya devletlerinin 2000-2007 yılları arasında ekonomik performansta bir lale devri yaşadığını, bu dönemde gelişmiş ülkelerin yıllık yüzde 5, gelişmekte olan ülkelerin yüzde 6-7 ve Türkiye'nin de içinde bulunduğu alt-orta gelirli ülkelerin de ortalama yüzde 8 büyüdüğü anımsatmasını yapıyor.

"Bu dünyanın gördüğü en büyük ve en parlak büyüme hızıdır" diyen Kesici; "Uzak Asya ülkelerinde büyüme oranı yüzde 9'u dahi buldu. Ancak Türkiye bu lale devri döneminde borçluluk artışlarına rağmen 2003-2008 arasında ortalama yüzde 5.5 büyüdü. Yani sınıfta kaldı. Bir anlamda bu parlak dönemden yeterince yararlanılmadı" görüşünü savunuyor.

Türkiye'yi boğacak parametre borçluluk

Küresel bazda yaşanan krizin yanı sıra Türkiye'yi boğacak olan asıl parametrenin borçluluk olduğuna dikkat çeken Kesici; "Firmaları da, insanları da, ülkeleri de boğarsa borç boğar" diyor.

Bu borç hesabında kamu sektörünün iç ve dış borcu, özel sektörün dış borcu ve hane halklarının kredi borçlarına bakılması gerektiğinin altını çizen Kesici, "resmi" rakamlar eşliğinde şu değerlendirmeyi yapıyor: "2003 başında kamunun iç borcu 91 milyar dolar, dış borcu da 57 milyar

dolardı. Yani toplamda 148 milyar dolarlık kamu sektörünün borcu vardı. Bugün kamu kesiminin iç borcu 218 milyar dolara, dış borcu da 70 milyar dolara çıkmış. Yani gelinen noktada kamunun toplam borcu 288 milyar dolar bulmuş. Neredeyse iki katı. 'İlhan Bey neye dayandırıyorsun bu rakamları' dediğimizi duyar gibiyim. Merakınızı gidereyim.. Milletvekillerine bütçe müzakereleri sırasında dağıttıkları resmi bütçe kitabında ve 2008 yılı ekonomik raporunda verilen kitapçıkta yazıyor bunlar. Yine 2003'te özel sektörün dış borcu 44 milyar dolardı. Şimdi 190 milyar dolar, yani 4.5 kat artmış. Hane halklarının borcu ise 4 milyar dolardan 80 milyar dolara çıkmış. Burada da 20 katlık bir artış söz konusu. İşte Türkiye'yi boğacak olan resim budur. Dünyada hiç kriz olmasa bile ortaya çıkan tablo zaten Türkiye'yi boğacaktı."

Yıllık %4 öngörülen büyüme ilk yarıda eksi 5-10

İlhan Kesici, piyasalarda yaşanan daralmaya paralel olarak serbest dolaşım halindeki fon ve kaynakların da küçüldüğüne işaret ederken, bu durumun büyüme hızlarına yansımalarının olumsuz olacağı görüşünde.. Kriz öncesi gelişmekte olan ülkeler için piyasada dolaşan paranın 1 trilyon dolar bulunduğunu, kriz sonrası bu rakamın 500 milyar dolara kadar ineceğini aktaran Kesici, şöyle devam ediyor:

"Bu yarıya inişle birlikte bizim gibi dış kaynak ihtiyacı fazla olan ülkeler krizden çok etkilenecek. Peki büyüme hızları nereye gidecek? Geriye doğru olacağı muhakkak. Gelişmiş ülkeler yüzde 5'lerden yüzde 1'lere gerileyecekler. Böyle olunca bizim gibi ülkeler eksiye doğru büyüme kaydedecek. Bu sonuca rağmen hükümet 2009 yılında yüzde 4 büyüme öngörüyor. Buna inanmak demek, dünyanın en cahil insanı olmak demektir. İlk altı ayda büyüme eksi yüzde 5-10 arasında olacak. Bu beraberinde olağanüstü bir işsizliği getirecek. Zaten büyük bir işsizlik rakamımız var. TÜİK'e göre Türkiye'nin işsiz oranı yüzde 10. Ama genç işsizlerinin Türkiye genelindeki oranı yüzde 20. Yine genç işsizlerin büyük kentlere oranı yüzde 30. Eğitimli genç işsizlerin işsizlik oranı ise yüzde 34. Bu probleme ilave olarak işi olan insanların işsizliği de söz konusu olacak. Şu an Türkiye'de bu hadise gerçekleşiyor."

Kıştan sonra, kara kışın gelme tehlikesi

İlhan Kesici, masanın her iki tarafında bulunmanın rahatlığı ile olayları daha geniş bir spektrumla analiz edebiliyor. Uzun yıllar Devlet Planlama Teşkilatı'nda görev alan ve kurumun Müsteşarlığına kadar yükselen Kesici, siyasi militanlığa kaçmadığı gibi, kimliğinin önüne "ekonomist" ünvanını koyabiliyor.

Sık sık da Türkiye yollarını aşındırıyor, konferanslar veriyor..

Denizli, Gaziantep, Bursa, Çorum, İstanbul ve Tekirdağ OSB'lerinde sayıları on binleri geçen işsizlerin görüldüğünü vurgulayan Kesici, bütün bunlara rağmen hükümetin ve Başbakan Tayyip Erdoğan'ın soruna ciddiyetsiz yaklaşığı kanaatinde... Kesici görüşlerini şöyle sürdürüyor: "Bu hali anladıklarına dair hiçbir belirti gözüküyor. Bu iş Türkiye'nin canını çok yakacaktır. Normal iklim koşullarında kıştan üç ay sonra bahar gelir. Ama bizim ekonomimiz için kıştan sonra kara kışın gelme tehlikesi var."

ZEKERİYA AKÇAM: VERGİSİ İNDİ DİYE İNSANLAR O MALDAN DAHA FAZLA ALMIYOR

[Serkan Aksüyek]

Zekeriya Akçam, Türk siyasetinin o tanıdık karakterlerinden değil.. Olaylara soğukkanlılıkla bakabilen, siyasi militanlığa prim vermeyen biri.. 2002 yılında, çok genç yaşta (Bugün 41 yaşında) İzmir Milletvekili seçildiğinde, Meclis'in de en genç parlamenterleri arasındaydı. AKP'nin "başarılı" olarak tanımlanan ilk 5 yıllık icraatında, daha çok Ankara'da, Başbakan Erdoğan'ın dış politika ve AB ile ilişkilerde kurmay kadrosunda aktif rol aldı. Bugün de, Başbakan'ın dış politika alanında Başdanışmanlığını sürdürüyor. Mesaisinin önemli bir bölümünü Avrupa başkentlerine ve Erdoğan'ın sıklıkla yaptığı yurt dışı gezilerine veriyor.

Ancak bu buluşmamızda Akçam ile dış politika değil, hakim olduğu bir başka alan olan Zekeriya Akçam, hükümetin "krize yönelik hiçbir şey yapmadığı" yolundaki eleştiriyi haksız ve geçersiz buluyor.

Hiçbir şey yapmamak yanlış yapmaktan daha iyi

Küresel krizin Türkiye'yi etkilediği her alanda, ekonomi yönetiminin hızla önlem alıp uyguladığına dikkat çekiyor. Buradaki şüpheli sözcük, "Türkiye'yi etkilediği her alanda" olsa gerek.. Akçam'dan bu konuya açıklık getirmesini istiyoruz. "Belirtisini görmeniz lazım ki, siz o tedbiri alabilirsiniz" diyor ve şu değerlendirmeyi yapıyor: "Hiçbir şey yapmamak, yanlış bir şey yapmaktan daha iyi. Çünkü sizde o sorunun belirtisi yoktur. Zamanında ve doğru yere müdahale etmeniz lazım. Ölçek itibarıyla da en az veya optimum ölçekte bir müdahaleniz gerekiyor. Takdir edersiniz ki Türkiye, gelişmekte olan bir memleket. Borç stoku, kamunun borçlanma gereği gibi ekonomik enstrümanları çok gelişmiş değil. Elinizdeki imkanları efektif kullanmanız ve zamanlama açısından kararlı olmanız lazım. Bazen ne yazık ki krizler bazı sektörlerin kamu kaynaklarını alıp götürmeleri için bir fırsata dönüşüyor. Savaş kadar hassas yönetilmesi gereken dönemler. 'Hiçbir şey yapılmadı' dan ziyade ne yapmak gerekir, onu söylemek lazım.."

Vergilerde indirim son koz olarak görülüyor

Hükümetin vergilerde indirim seçeneğini de düşündüğünü, oranlardaki değişikliklerin son koz olarak kullanılacağını kaydeden Akçam, şu

yorumu dile getiriyor: "Burada birinci mesele iç talebin canlandırılması. Bu krizin en temel özelliği arz kökenli bir kriz olması. Hindistan, Çin gibi ülkelerin tasarruf yapısına sahip olmamaları ve yatırım-tasarruf dengesizliğinden dolayı bu hâle

gelindi. Kriz dönemlerinde firmalar gereksiz harcamalarını azaltabilir. Daha rekabetçi bir avantaj yakalayabilirler. Bu ortamı yakalamak da ancak bir kriz döneminde, böyle bir zorlukla karşılaşıldığında mümkün. Vergilerle baştan bir kolaylık sağladığınızda, bundan çok da bir şey elde etmiyorsunuz. Vergileri indirmiş olsanız bile bu fiyatlara doğrudan yansımıyor. İç talebi canlandırmaya doğrudan etkisi yok. Vergisi indi diye insanlar o maldan daha fazla almıyorlar.. İndirim beklentisi, sektörlerin de kendi arasındaki rekabet gücünü kaybettirir diye vergilere dokunmak istemiyoruz."

Hâlâ kamu üzerinden zenginleşme hevesi var

Zekeriya Akçam, Türkiye'de hâlâ çok sayıda insanın kamu kaynakları üzerinden zengin olma hevesinde olduğunu vurgularken, buna neden olarak "iş ahlakının gelişmemesini" gösteriyor. İş dünyasının hükümete yönelik "IMF ile bir an önce anlaşın" baskısının altında, Türkiye'nin kredi bulmakta yaşayabileceği zorluğun yattığına dikkat çekiyor Akçam..

Bu zorluğun Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin hepsinde yaşanacağını düşünen Akçam, şu yorumu yapıyor:

"Banka kredi faizleri ve buna bağlı olarak

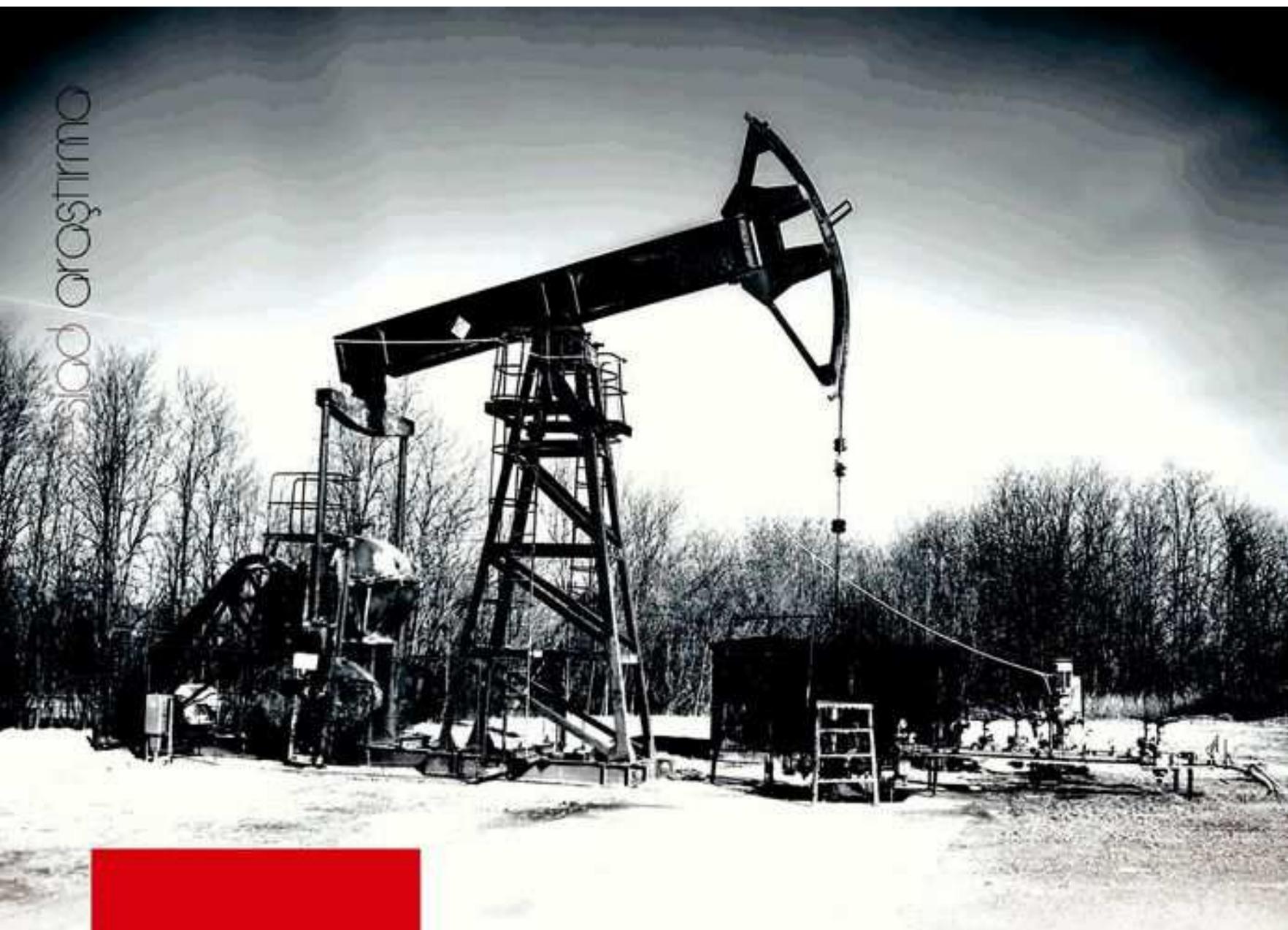
teminatlar yükselmiş olacak. Kredi bulma konusunda on yıllık cennet dönemi bitti. Eğer Türkiye böyle bir angajmana (IMF) girerse bu ne demektir, Türkiye'nin uluslararası alanda kredibilite yüksekliğinden dolayı özel sektör ve kamu sektörü borçlanma ve borçlarını döndürme imkanını daha iyi bulabilecek. Bu noktada haklılar. Onların istediği IMF'yi kullanarak, kendi borçlarını erteleyebilmek.."

IMF ile anlaşmada kamu harcaması esnekliği şart

Başbakan'ın da ifade ettiği gibi, iş dünyasının hem vergi indirimi talep etmesini, hem de IMF anlaşması için baskı yapmasını "çelişki" olarak değerlendiren Akçam'a göre, krizde yaşanacak en kötü durum hükümetlerin esnekliğini kaybetmesi olacak. 2009 bütçesinin olası bir IMF anlaşmasını içerecek esneklikte planlandığını hatırlatan Akçam, şu uyarıyı yapıyor:

IMF ile yapılacak bir anlaşma değil. Sizin vermiş olduğunuz niyet mektubuna karşılık, o niyete bağlı olacağınızı belirttiğiniz tek taraflı bir sözleşme bu. Onlar da verdiğiniz taahhüt üzerinden kredi açıyorlar. Çok ayrıntılı bir düzenlemeye girdiğiniz zaman bu sefer IMF, Türkiye'nin kendi bünyesinde alacağı harcama politikalarını ve arz yönünden piyasaların desteklenmesini istemeyecek. Bu durumda siz esnekliğinizi yitireceksiniz. Bu durumda mücadele kapasitenizi son derece sınırlanmış olacaksınız.

Kamu harcamalarının artırılması konusunda bütün dünyada bir konsensus var. IMF ile bizim aramızda olacak bir stand-by sözleşmesinde özellikle içerideki harcamaların artırılması yönünde bir uzlaşma olacak." Bu noktada akla "bütçe dengesi" geliyor kuşkusuz.. Bu dengeyi çok iyi gözetilerek politikaların belirleneceğini açıklayan Akçam, kamu harcaması yapılacak alanları, kamuya ek yük getirmeyecek alanlarda kullanılmasını gerektiğini kaydediyor. "Bütçe dengesizliğine bugün katlanıyorsunuz, ama bir yıl veya altı ay sonra bu açığı fazlasıyla kapatacak alanları seçmeniz lazım. Bu seçme özgürlüğünüz olmadığı sürece de IMF ile bir düzenlemeye gitmenin de anlamı yok zaten" diyor.

Ne 150 dolar sınırına dayanan ne de 40 doların altına düşen petrol fiyatını arz-talep ya da fiyat-maliyet ilişkisi ile açıklamak mümkün. Son 8 yılın en sert düşüşü yaşanan petrolde "Rusya ile ABD arasındaki enerji manipülasyonları" yaşandığına dikkat çeken uzmanlar, önümüzdeki günlerde de petrol fiyatlarında sert iniş ve çıkışlarının yaşanabileceğine dikkat çekiyor.

Uluslararası petrol fiyatlarına akıl sır ermiyor...

[Serkan Aksüyek]

Türkiye, geçen temmuz ayında uluslararası petrol fiyatlarının 150 dolar sınırına dayanmasıyla ardı arkasına gelen akaryakıt ve doğalgaz zamlarını konuşuyordu.

Kâbus senaryosu, fiyatların 200 dolara kadar tırmanabileceği yönündeydi.

Türkiye gibi enerjide yüzde 92 oranında dışa bağımlı ülkeleri üretemez noktaya sürükleyen bu durumun nasıl düzeltileceği konusunda ise tam bir belirsizlik hakimdi..

Temmuz ayında 147.27 dolarla tüm zamanların en yüksek fiyatını gören ABD ham petrolünün varil fiyatı, o günden bu yana 100 dolardan fazla değer kaybetti.

Kısa adı OPEC olan Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün günlük 2.2 milyon varillik rekor kesintisine rağmen petrol fiyatları son 4.5 yılın en düşük düzeyine indi. 2008 yılında dünyanın ortalama günlük petrol tüketimi ise 85 milyon varil düzeyinde oldu.

40 dolar seviyesi

ABD ham petrolünün Mart ayı teslim fiyatı, bugün için 39.19 dolara düştü. Türkiye'nin de baz olarak aldığı İngiliz Brent tipi petrolün Şubat teslimi varil fiyatı ise 45.55 dolardan işlem görüyor. Uluslar arası petrol şirketlerinin tepe yöneticileri fiyatların önümüzdeki birkaç hafta içinde 35 dolara kadar düşebileceğini belirtiyor. Peki ne oldu da, birkaç ayda petrole bu kadar fiyat farkı oluştu? Bu düşüşü küresel ekonomik krizle açıklamak mümkün değil. Çünkü temmuz ayında da dünya ekonomisinin gidişatı, keskin bir durgunluğa işaret ediyordu. Yaşanan durumun tek bir açıklaması bulunuyor: Spekülasyon. Neden mi? İşte rakamlar.. Amerikan Cambridge Energy Research'ün verilerine göre bir varil petrolün çıkış maliyeti Suudi Arabistan'da 1 \$, Irak'ta 2.5 \$ ve en pahalıya mal eden Kanada'da 9 \$ düzeyinde. Yani ne 150 dolar sınırına dayanan ne de 40 dolara altına düşen petrol fiyatını arz-talep ya da fiyat-maliyet ilişkisi ile açıklamak mümkün.

Bu uçurumu ortaya çıkaran faktörlerin başında spekülasyon, jeopolitik faktörler ve dolar kurunun düşük seyretmesi geliyor.

Siyasal nedenler

Ortadoğu'daki istikrarsızlıklar, Hürmüz Boğazı ve Basra Körfezi gibi geçiş yollarının güvenliği, Amerika ve İsrail'in İran'a yönelik olası saldırısı, Irak'taki üretimin düşüşü; siyah altını üreten ülkeler için bulunmaz bir spekülasyon zemini oluşturuyor. Amerika'daki küresel krizin bir anlamda tetikleyicisi olan hedge fonlar da işin cabası... Bu fonlar için sınırsız bir manipülasyon alanı olan petroledeki her yükseliş, OPEC üyesi ülkelerin kasalarına milyarlarca dolar akıtıyor. Petrol ihtiyacının yüzde 92'sini ithalatla karşılayan Türkiye'de ise sanayiciden sokaktaki vatandaşa, mutfakta yemek pişiren ev kadınına kadar herkes, petrol fiyatlarındaki bu spekülasyonun kurbanı.. Buna bir de, petrolden alınan vergiler eklenince, Türk halkı dünyanın en pahalı benzinini, mazotunu, LPG'sini kullanıyor.

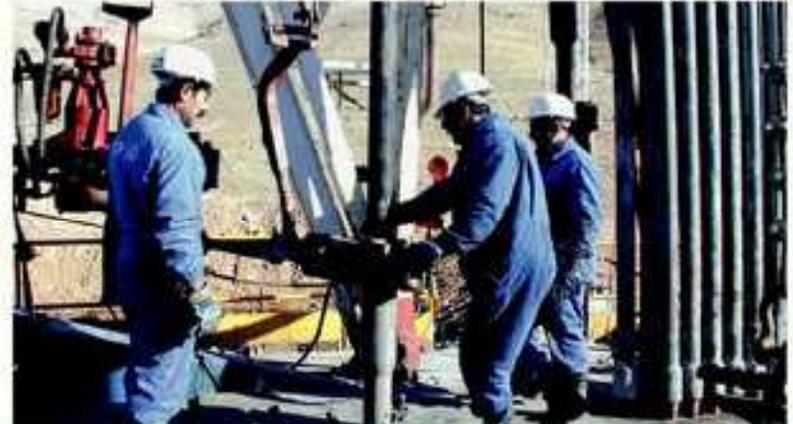
Dev stoklar fiyatı manipüle ediyor

Petrol fiyatlarındaki aşırı oynaklık, küresel üretim gücünü olumsuz etkilediği gibi hammadde ve emtia fiyatlarında aşırı oynaklığa neden oluyor. Geçen yılın temmuz ayında 150 dolara dayanan petrol fiyatları, küresel ekonomik yavaşlama ve azalan sanayi üretimleriyle birlikte hızla düşmüş, aralık ayında 30 dolara kadar inmişti.

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) üyesi ülkeler, fiyatlardaki sert düşüşten rahatsız... 17 Aralık 2008'de toplam arz yüzde 14 azaltma konusunda anlaşmaya varan OPEC ülkelerinin bu karar, 40 doların altına inen petrol fiyatını 50 dolar sınırına, 49 dolara tırmandırmıştı. Ocak ayı içinde Ukrayna ile Rusya arasında yaşanan gaz krizi de petrol fiyatlarındaki yükselişi desteklemişti. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, çoğu kez gözden kaçıyor. Petroldeki her yükseliş OPEC üyesi ülkeler ile petrol ve doğalgaz zengini Rusya'ya olumlu yansırken, dünyanın en büyük petrol tüketicisi (dünyanın toplam tüketiminin yaklaşık %25'i tek başına ABD'ye ait) ABD'nin zararlarını katlıyor. Ülkelerin bu pozisyonlarına bağlı olarak gelişen siyasal ve ekonomik olaylar da enerji piyasasındaki spot fiyatların hareketini belirliyor. ABD Enerji Enformasyon İdaresi (DOE), ülkede ham petrol stoklarının ocak ayı içinde 6.7 milyon varillik artışla 325 milyon varile yükseldiğini bildirmişti. ABD'nin benzin stokları ise 3.3 milyon varil artışla 211 milyon varil oldu. Uluslararası analistler, ABD'de petrol stoklarının 700 bin varil, benzin stoklarının 600 bin varil artmasını bekliyorlardı. Bu rakamlar beklentilerin yaklaşık 10 kat üzerine karşılık geliyor. Bu stok verilerini, ABD'deki ekonomik yavaşlamaya bağlayan analistler, petrol fiyatlarındaki sert düşüşte artan stokların etkili olduğu görüşünde. Yani küresel ekonomik krizden tahminlerin çok üzerinde olumsuz etkilenen ve paraya ihtiyaç duyan Rusya'nın fiyatı yükseltme çabalarına, ABD, bu hamlesiyle rest çekmiş oluyor.

Ne Ortadoğu'daki savaş ne de doğalgaz krizi nedeniyle artan talep petrolü ateşleyebiliyor. ABD'nin açıkladığı ve uzmanları bile şoke eden stok verileriyle petrol fiyatları ocak ayı içinde iki günde yüzde 16 gerilemişti. İsrail'in Gazze'yi işgali, Rusya-Ukrayna anlaşmazlığı nedeniyle Avrupa'ya gaz akışının durması ve buna bağlı olarak petrol talebinin artması, OPEC'in üretim kısıntısına gitmesi, Venezüella'nın da ABD'ye petrol ihracatını azaltacağını açıklaması dahi petroldeki düşüşü engelleyemedi.

Son 8 yılın en sert düşüşü yaşanan petrolde "Rusya ile ABD arasındaki enerji manipülasyonları" yaşandığına dikkat çeken uzmanlar, önümüzdeki günlerde de petrol fiyatlarında sert iniş ve çıkışlarının yaşanabileceğine dikkat çekiyorlar.

"BENZİN BEDAVA" DESEK BİLE FİYATI 1.92 YTL

Bugün 95 oktanın benzinin pompa satış fiyatı 2.77 YTL düzeyinde.. Vergi yükünün en büyük dilimini, litre başına sabit olarak 1.49 YTL olan Özel Tüketim Vergisi oluşturuyor. Ayrıca ÖTV'nin de yüzde 18'i kadar yani 39 Yeni kuruş KDV alınıyor. 2.77 YTL olan benzinin rafineri satış fiyatı sadece 0.47 YTL. Vergide aslan payını vergiler oluşturuyor.

Deneyimli Maliyeci Prof. Dr. Şükrü Kızılot'un yaptığı hesaplama göre bugün itibarıyla benzin bedava olsa; rafineri sahibi, dağıtıcı, nakliyecisi, bayi mal ve hizmet bedeli olarak hiç para almasa dahi; vergiler nedeniyle benzinin litresi, 1.92 YTL'den daha az satılamayacak.

Ancak bu konuda yapılan eleştirilere başta Başkan Erdoğan ve ekonomi yönetimi, dağıtım şirketlerini suçlayarak karşılık veriyor. Buna göre rafineri satış fiyatı yüzde 50 düştüğünde, bu oran pompa fiyatlarına sadece yüzde 10 oranında yansıyor. Akaryakıt fiyatları düştükçe, rafineri çıkış fiyatı da düşüyor. Ancak ÖTV düşmediği için, "ya da hükümet düşürmediği için" pompa satış fiyatına çok az yansıyor. Bu vergi düzeyi sürdükçe Türk insanı dünyanın en pahalı akaryakıtını tüketmeye devam ediyor.

Corsair 36

Nothing compares to the first time you drive a Corsair, except for the next time and the time after that...

Lancer 20' 22'
Catalina 23' 26' 29'
Launch 22' 25' 28'
Corsair 25' 28' 33' 36'
Roamer 40'

Chris★Craft

www.chriscraft-tr.com

TÜRKİYE TEMSALCISI

Kalamış Fener Cad. No:75 34726 Fenerbahçe - İSTANBUL Tel: (0 216) 336 97 86 - 338 14 41 Fax: (0 216) 337 44 92
info@chriscraft-tr.com • www.chriscraft-tr.com

Türkiye, sanayi politikalarında dönüşüm yaşamalı...

Daha yükseğe nişan almalıyız

Geçmiş yıllardan farklı olarak bu kez, yalnızca politikaların belirlenmesi, sonra da sanayicinin buna uyum göstermesinin beklenmesi büyük bir zaman kaybı anlamına gelebilecektir. Yapılması gereken bu konuda bir seferberlik başlatmak, sektör, bölge, şirket bazında kapsamlı bir iletişim kampanyası yürütmektir.

Kanımcı, kuruluş dönemindeki ilk denemelerin ardından devletçi bir sanayi politikasında karar kılindikten sonra, Cumhuriyet ekonomisinde ve sanayi politikalarında ilk dönüm noktası 50'li yıllardan itibaren liberal politikaların uygulamaya konulmaya çalışılmasıdır.

Burada, dönüm noktasını oluşturan faktör, ülke kalkınmasında özel sektöre daha fazla rol verilmesi ya da özel sektörün daha fazla rol alacak bir konuma gelmiş olmasıdır. Bu dönem devletçilikten "karma ekonomi"ye fiili geçiş girişimi olarak önemlidir.

İkinci önemli dönüm noktası, 1963'te uygulamaya konulan 1. Beş Yıllık Kalkınma Planı ile, 50'lerde fiilen başlatılan Karma Ekonomi'nin, tescilli bir iktisadi rejime dönüşmesidir. Burada bence karakteristik unsur yeniden planlamaya dönülmesi değil, 1. Plan'daki ifadeyle, "özel teşebbüsün" ekonomideki yerinin konsolide edilmesi, devlet eliyle tescil edilmesidir. Nitekim planda, "Karma Ekonomi'nin Kuralları" başlıklı bir bölüm dahi bulunmaktadır. Tabii özel sektörün devlet

metinlerine girmesi bazı kesimlerin, işadamlarına kuşkuyla yaklaşması gerçeğini ortadan kaldırmamıştır. Özellikle Ankara'nın zihnindeki iş adamı veya zengin tiplemesi, Yeşilçam'da Hulusi Kentmen'in çizdiği 'tonton baba' karakterinden ziyade, Turhan Selçuk'un 'hain' Gözlüklü Sami'sine yakındır. Sanayicilik montajcılıkla eşdeğerdir ve hiç de makbul bir kimlik değildir. Büyük olasılıkla bundan etkilenildiği için, 1971'de TÜSİAD kurulduğunda, yönetim kurulunun aldığı ilk kararlardan biri, Ankara'daki milletvekillerini ve senatörleri İstanbul'a davet ederek, özel sektörün sanayi tesislerini gezdirmek olmuştur.

24 OCAK KARARLARININ KRİTİK ÖNEMİ

Yine kararların kendisini tartışmaktan ziyade getirdiği değişikliğe odaklanırsak, Türkiye ekonomisinin karma ekonomiden özel sektör öncülüğüne, ithal ikamesinden ihracata dayalı büyümeye, ekonomide devlet ağırlığından, liberalleşmeye geçiş sürecinin başlangıcının

Bülent AKGERMAN
ESIAD Yönetim Kurulu
Başkanvekili

24 Ocak tarihi ile işaretlendiğini söyleyebiliriz. Tabii burada 25 yılı aşkın bir süreye yayılan bir değişim söz konusudur. Bu yolda önemli duraklar mevcuttur. 12 Eylül'den hemen kısa bir süre sonra, 24 Ocak'ın en önemli mimarı rahmetli Turgut Özal'ın askeri yönetim tarafından ekonominin başına getirilmesi, daha sonra Sn.Özal'ın süreci Başbakan olarak devam ettirmesi, Gümrük Birliği, 2001 krizi ve onu izleyen istikrar programı, tek parti hükümeti ve AB Müzakere Süreci'nin başlaması bu yoldaki önemli duraklar olarak sıralanabilir. Bu dönemde bir yandan, piyasa ekonomisi, kurumları ve kuralları ile yerleştirilmeye çalışılırken, öte yandan da eski alışkanlıkların ve hastalıkların değişen ağırlıklarla devam ettiğini söyleyebiliriz. Bu da düz bir gelişme çizgisinden ziyade, inişli çıkışlı bir seyir izlememize neden oldu.

Engbelerin azaltıldığı süreç yaşandı

Birkaç yıl öncesine kadar, makro ekonomik istikrarsızlık, temel ekonomik dengelerin bozuk olması, yapısal reformların savsaklanması, özelleştirmelerin yapılamaması, düzenleyici kurulların oluşturulamaması, yatırım ortamının iyileştirilememesi bu son dönemin en belirgin rahatsızlıkları olarak kaldı. Ancak son birkaç yılda, bu alanlarda da çok önemli mesafeler kat edildi ve bir anlamda, zeminin engbelerinin giderilmesi sağlanmış oldu. Sistem göreceli olarak biraz daha yerine oturdu. Eksikler olmakla beraber, sistemin oturmaya başlamasının ardından, özellikle imalat sanayii açısından artık gelinen noktanın, bir atılım planlamak olduğunu, bu planlama ile birlikte ekonominin yeni bir dönemeci geride bırakacağını söyleyebiliriz. Türkiye'nin sanayi sektöründe başlattığı dönüşümde birinci aşama küresel pazarlarda rekabet edebilir hale gelmekti. Bunun başlangıç noktasını, asil olarak Gümrük Birliği'nin oluşturduğunu düşünüyorum. Gümrük Birliği öncesinde de ihracat hamlemiz oldu. Ama bu dönemi ben daha ziyade ürettiğimiz malların mevcut kalitesinin ve fiyat seviyesinin kabul gördüğü pazarlara girme, bir anlamda ihracatı öğrenme dönemi olarak görüyorum.

Göreceli iyileşmeler yaşadık

Gümrük Birliği ise, rekabeti dış pazardan alıp kapımızın önüne getirdi. Yani küresel rekabetle yalnızca dış pazarda değil, kendi iç pazarımızda da yüz yüze gelmeye başladık. Tüm ülkeyi yavaş yavaş bir "toplam kalite" arayışının sarması da aynı zamanlara denk gelir. Burada özellikle büyük sanayi gruplarımızın rekabet gücü ve kalite konusunda kendilerine çeki-düzen verdiklerini gördük. 2001 krizinden sonra ise bu çabalara verimliliği artırma gayretleri eklendi, ki bu da rekabet gücünün önemli bir parçasıydı. Ancak bütün bunlar sanayimizin mevcut

yapısındaki göreceli iyileştirmelerdi, yurt sathına tam olarak yayılmadı, güçlü bir yapısal dönüşüm haline gelemedi. En önemlisi de artık yaratabileceği gelişmenin sınırlarına gelip dayandı. İnsanı bazen doğru yönde ilerlemeye sevk eden, diğer yönlerde önünün kapalı olması olabilir. Türkiye ekonomisiyle ilgili birçok analiz ve araştırma, 2001 sonrası istikrar ve uyum programı ile yakalanan hızlı büyüme eğiliminin, verimlilik ve rekabet gücü artışlarının bir sınıra dayandığını ortaya koymaktadır. Büyüme evresinden çıkıp küçülmeye başladığımızı biliyoruz. Küresel rekabet gücü sıralamasında da hızla listenin son sıralarına indiğimiz hepimizin malumu. Kapasite kullanım oranlarının çift haneli düşüşler yaşaması bir yana, verimlilik artışlarının da ciddi bir yavaşlama içine girdiğine ilişkin tespitler var. Aslında büyüme hızındaki gerileme ve durğunluk sinyallerini küresel krizden önce almaya başlamıştık. Ancak tabii ki küresel konjonktürdeki olumsuzluklar bizim kendi dinamiklerimizle yüz yüze geldiğimiz olumsuzlukları güçlendirecek aşamada değildir. Ekonomilerinin yeni koşullara uyum kapasitelerine göre ülkeler bu krizden ileri atılarak veya geri kayarak çıkacaklardır. Birçok başka işareti bir kenara bıraksak bile, yalnızca küresel rekabette yerinde saymaya başlamak dahi, bizim, kısa bir süre sonra geriye kaymaya başlayacağımızın bir işareti olabilir. Bu yüzden mevcut olumsuz konjonktüre ve krize karşı direnç sağlayacak önlemler paketinin ısrarla açılmamış olmasına rağmen, yeni bir strateji ve yeni sanayi politikaları ile iddialı bir hamlenin tasarını yapmak zorundayız. Çünkü başka çaremiz yok.

Bu hamleyi oluşturacak yeni politikalar,

- Sanayinin rekabet gücü ve verimliliğini yeniden artırmalı,
- İhracat potansiyelini geliştirmeli,
- İşletmelerin kendilerini geliştirmelerinin, verimliliklerini artırmalarının

ve küresel fırsatlardan yararlanabilmelerinin altyapısını oluşturabilmeli,

- İş ve yatırım ortamını küresel rekabet koşullarına göre sürekli iyileştirebilmeli,
- Başta kayıt dışı olmak üzere, rekabet koşullarını bozan olumsuzlukları gidermeyi önüne koymalı,
- İnsan kaynaklarının geliştirilmesini, işgücü piyasalarında becerinin artırılmasını sağlamalı,
- AB sürecini göz önüne almış olmalı,
- Yatırım, üretim, teknoloji, kalite, dış ticaret, enerji, tarım, çevre, insan kaynakları, AR-GE, inovasyon, yönetim ve rekabet gibi alanları birarada dikkate almış olmalıdır.

Burada temel amaç, imalat sanayinin küresel ekonomiye entegrasyonunun sağlanması, küresel değer zincirine yerleşmesi ve rekabet gücünün artması için belirli stratejiler ve politikalar doğrultusunda devlet ile özel sektör arasında, bir koordinasyon sağlanmasıdır. Sanayi politikaları açısından koordine edilmesi gereken tam bir düzine kamu kurumu mevcuttur. Sektörel Demekler, TOBB'u, TÜSİAD'ı, TÜRKONFED'i, TESK'i ile ondan daha fazla da özel sektör kuruluşu bulunmaktadır. Gerek 9. Plan Stratejisi'nde gerekse Sanayi Politikaları Özel İhtisas Komisyonu raporunda ihtiyaçlar ve gerekli yönelimler yeterince ayrıntılı biçimde belirlenmiştir. Eksik olan, uzun vadeli bir strateji çerçevesinde, özel sektörle çok yakın temas içinde somut politikaların üretilmesidir. Tabii bu politikaların uygulanmasında devlet-özel sektör etkileşimi büyük önem taşıyor. Geçmiş yıllardan farklı olarak bu kez, yalnızca politikaların belirlenmesi, sonra da sanayicinin buna uyum göstermesinin beklenmesi büyük bir zaman kaybı anlamına gelebilecektir. Yapılması gereken bu konuda bir seferberlik başlatmak, sektör, bölge, şirket bazında kapsamlı bir iletişim kampanyası yürütmektir. Bugün için hedefle aramızdaki mesafe oldukça uzundur. Hedefi vurmak istiyorsak biraz yükseğe nişan almalıyız.

GM nasıl kurtulacak?

Otomotiv endüstrisinin asırlık çınarları GM, Cysler ve Ford yeni yıla fırtınalı bir denizde sığınacak liman arayan yorgun gemiler gibi başladılar. Bu üç dev firma arasında en zor durumda bulunan GM'in ABD hükümetinden aldığı yeni kredilerle batmadan yoluna devam edip edemeyeceği büyük bir soru işareti.

[Kerem Saltuk]

Gazi İlkokulu öğrencisi olduğum 1978-80 yıllarında Alsancak'ta pek çok Amerikalı yaşıyordu. Plevne Bulvarında oturduğumuz apartmanın dört katında Amerikalı aileler vardı.

NATO'da görevli sivil ya da askeri personel olan ABD vatandaşlarının arabaları ülkelerinden gemilerle İzmir'e getiriliyordu. Trafikte gezen otomobillerin çoğununun Murat, Renault ve Anadol olduğu o yıllarda arkadaşlarla sokakta park etmiş cüsseli, spor, şık Amerikan otomobillerine dokunmak, onların içine bakmak bizi heyecanlandırır.

Chevrolet, Buick, Cadillac, Pontiac, Mustang marka arabaları apartmanın önündeki dut ağaçları arasında park ettikleri yerlerde inceler, kaç kilometre hız yapabildikleri üzerine iddiaya girer, şoför pencerelerinden meraklı gözlerle ön panellerine göz atardık. Yıllar geçtikçe, Türk ekonomisi büyüdükçe arz talep dengesine

bağlı olarak yurt içindeki otomotiv sanayi de hızla gelişti. Pek çok yabancı firma Türkiye'de otomobiller, otobüsler, kamyonlar, traktörler üretmeye başladı. Bu arada ithalatlar da (ne yazık ki ihracatla orantılı olamadan) roket hızı ile arttı. Yollar Amerika'dan, Avrupa'dan, Uzak Doğu'dan gelen arabalarla doldu taşı. Bilkent Üniversitesi'nde Endüstri Mühendisliği okumaya başladığım yıllarda, ileride Türkiye'de kurulacak bir General Motors (GM) otomobil fabrikasının genel müdürü olmayı hayal ederdim. Böylece son model süper bir GM spor arabam da olacaktı. Fakat ne ben Bilkent Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden mezun olabildim, ne de Türkiye'de bir GM fabrikası kurulabildi. Şimdi ise dünya çapında yüz binlerce çalışanı, milyonlarca müşterisi bulunan bu dev firma ciddi bir iflas tehlikesi yaşıyor.

Yıkılmaz denilen kuleler yıkıldı

İlk sinyallerini ABD'deki emlak satışlarında yaşanan büyük düşüşle veren, finans sektöründeki çöküşlerin ardından hiç sallanmaz gibi gözükten dev sanayi zincirlerini ardı ardına vuruyor. Dış politikalarını petrol üretimi ve satışını kontrol üzerine kuran ABD hükümetinin özellikle Başkan Bush dönemindeki yanlışları (ve savaşların) bedeli artık tüm dünya için çok pahalıya mal oluyor. Öte yandan ucuz üretim için Çin Halk Cumhuriyeti'ne kaydırılan yatırımlar pek çok ülke gibi ABD'nin ekonomisini de zora soktu. İşsizlik arttı. ABD'de tarım dışı istihdam son 34 yılın en düşük rakamlarına geriledi. Çocukluğumda benim için Superman'in, Batman'in, Captain America'nın arabalarını üreten firma gibi gözükten GM'in tarihi günümüzden bir asır önceye, 1908 yılına uzanıyor.

Michigan Eyaletinin Flint kasabasında kurulan GM (General Motors Corporation) yıllar geçtikçe katlanarak büyüdü. Son 20 yıl içerisinde dünya genelinde 35 ülkede fabrikaları bulunan dev bir firmaya dönüştü. 2007 yılında yaklaşık 266 bin kişiye şirket bayrağı altında iş veriyordu. GM'in üretim ve satış portföyünde Buick, Cadillac, Chevrolet, GM Daewoo, GMC, Holden, Hummer, Opel, Pontiac, Saab, Saturn, Vauxhall ve Wuling gibi Türkiye'de tanınan veya sadece ABD için üretilen markalar sıralanıyor.

Son iki yıl devasa zarar

GM firmasının Türkiye'de 68 çalışanı bulunuyor. Firma ülkemizde Saab, Opel ve Chevrolet markalarını pazarlıyor. 2007 yılında ülkemizde bu markalardan 38 bin 281 otomobil ve hafif

ticari araç satarak yüzde 6.12'lik bir pazar payı sahibi oldular. 2006 yılındaki satış rakamları ise 40 bin 034'dü.

Uzun yıllar Fortune Global 500 dergisi listelerinde hisseleri halka açık olan şirketler arasında en çok kazanç getiren dokuzuncu şirket olan GM son iki yılı büyük zararlarla kapadı. 2007 yılı için açıkladıkları 38.7 milyar dolarlık zarar otomotiv endüstrisi tarihinde görülen en büyük zarar oldu. Bu zarar hisse başına 68.45 dolarlık bir düşüş anlamına geliyordu. 2008 yılında işler daha da kötüye gitti. Aralık ayında GM'in Frankfurt borsasında işlem gören hisseleri yüzde 50 değer yitirirken fabrikalarda işten çıkarmalar başladı. İnsanlar yeni araba almak bir yana, eskilerini satacak müşteri arayınca otomotiv üretimi büyük oranda azaltıldı. 1928 yılından beri görülen en büyük küresel ekonomik kriz asırlık otomotiv devi GM'i iflasın eşiğine getirdi.

Who killed the Electric Car?

GM firması 1990 yılında Los Angeles Auto Show'da EV1 ismini verdiği ilk elektrikli otomobili ürettiğinde bu gelişme sektör açısından bir devrim niteliği taşıyordu. Sıfır emisyonlu bu aracın hava kirliliği yaratması söz konusu değildi. Fakat Kaliforniya, Arizona ve Georgia eyaletlerinde sınırlı sayıda kullanılmaya başlanan bu araçların üretimi 1999 yılında tamamen durduruldu. Eldeki EV1 araçları üniversitelere ve müzelere hediye edildi. 2006 yılında çevrilen "Who killed the Electric Car?" isimli belgesel filmde GM firmasının elektrikli araba üretimini durdurması eleştiriliyordu. Havayı daha az kirleten araçlar konusunda GM firması son beş yıldır "Flexfuel" (Çoklu yakıt) sistemli otomobil, kamyonet ve kamyonlar üzerine çalışıyordu. Hem etanol gasoline, hem de E85 (mısır ve tahıllardan üretilen yakıt) ile çalışabilen bu araçların kullanımı yaygınlaşıyor. ABD'de bu sistemle çalışan 3 milyonun üzerinde araç trafikte geziyor. 2008 yılında üretilen bir milyon aracın motoru da flexfuel sistemli.

Elektrikli otomobiller çağı

GM 2004 yılında dünyanın ilk hybrid kamyonetlerini (hybrids) de üretmişti. 2005 yılında Opel Astra dizel hybrid piyasaya çıktı. 2006 yılında ise Saturn Vue Green Line ilk hybrid motorlu GM yolcu taşıma aracı oldu. GM'in yeni konsept ürünleri Chevrolet Volt ve Opel Flextreme ise E85 ya da normal

yakıt ile güçlendirilebilen şarjlı jeneratörü bulunan elektrikli otomobiller. Şirket 2012'ye girerken dünya çapındaki tüm araç üretiminin yarısını E85 ve biyolojik dizel yakıt kullanan araçların üretimine göre planlıyor. GM son yıllarda hidrojen gücü ile çalışan yeni bir otomobil motoru üzerinde de çalışıyor. Petrole göre çok daha ucuza yol alacak ve çevre dostu olacak bu araçları 2010 yılında piyasaya sürmeyi hedefliyorlar. Fakat uzmanlar bu aracın ancak 2020 yılında piyasaya sürülebileceğini belirtiyor. Küresel ekonomik krizin büyüklü küçüklü pek çok firmayı kapanma noktasına getirdiği şu günlerde bir otomobil fabrikasında yönetici olmadığım için belki de çok şanslıyım.

2009 yılının ilk günlerine de "Merhaba" dediğim Yeni Foça Kozbeyli Köyü sakinlerinden Orhan Amca ile meydana kahvehanede oturmuş dibek kahveni yudumlarırken İzmir'den özel arabaları ile gelenleri izliyorum. Oldukça büyük motorlu, yakıt tüketimi yüksek, son model bir arazi arabası park ediyor köy çeşmesinin karşısına.

Köyün en çalışkan çiftçilerinden Orhan Amca'nın da gözü takılıyor bu araca. "Bizim gençliğimizde bu meydana hiç araba olmazdı. İnsanlar atlarla gelirdi buraya. Biz de Foça pazanna atlarla giderdik her Cuma. Atlan en bakımlı, en güçlü olanın havası büyük olurdu," diyor.

Kim bilir, kriz böyle devam ederse belki de Orhan Amca'nın gençlik günlerine zorunlu bir dönüş yaşarız toplum olarak. 2000 beygir güçlü otomobilleri bırakır, gerçek beygir güçleriyle çıkarız yollara. Cadillac bu işe üzgün, Chevrolet yorgun, Pontiac ise umutsuz gözlerle bakıp, küresel resesyondan bir an önce çıkılmasını umut ederler...

ÇİMENTAŞ HAMLESİ

Yıllardır sağlam yapılar için çimento ve beton üreten Çimentaş Topluluğu; başarı ve gelişimini hem Türkiye'de hem dış piyasalarda aranan bir marka olarak sürdürüyor.

Kaliteden ve insana yatırımdan ödün vermeyen Çimentaş, yarına yakışır hamlelerle yoluna devam ediyor.

 çimentaş
CEMENTİR HOLDING

Kemalpaşa Caddesi, No.4 35070 Işıkkent - İZMİR • Tel. 0 232 472 10 50 • Faks. 0 232 472 10 55

BÜYÜK SEÇİM ÖNCESİ İki aday ve bilinmeyen yönler...

Türkiye'nin gözde kenti, siyasi partiler için hep fethedilecek bir kale olmuştur İzmir. Ülke geneline göre, daha çok sorgulayan insanları, hayata dair ılımlı ama inat duruşları vardır İzmirlilerin.

Bu kent insana ülke koşulları izin verdiği takdirde havasıyla, deniziyle, huzura odaklı yaşam biçimleriyle cenneti yaşatır. Çoğu İzmirli aynı fikirdedir.

İnat dedik ya, evet İzmirli kentlerine sevdaları konusunda inatçıdır. Aydınlığa, barışa, kültüre bağlıdır.

Kavgayı gürültüyü pek sevmezler, hoşgörü içinde uzlaşmak öncelikli dilekleridir.

Kendilerine başkanlık edecek isimlerin de bu özellikleri olsun isterler. İnadına İzmir sevdalısı, inadına çağdaş, inadına hoşgörülü ve sakin.

Yerel seçimler öncesi İzmir'i, büyükşehirlerini teslim edecekleri "şehri-emin"leri bu nedenle ayrı önem taşır. Başkanlarını her yönüyle bilmek, güvenmek isterler.

Yerel seçimler öncesi İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanlık seçimlerinde iki büyük partinin iki aday yarışmasını büyük bir centilmenlik içinde sürdürüyorlar.

İlk iki partinin; iktidar ve ana muhalefet partisinin adayları aslında İzmirliyle oldukça tanıdık isimler...

İktidar partisi Ak Parti'den geçmiş dönemde de büyükşehir belediye başkanı adayları olan ve İzmir milletvekili Taha Aksoy birçok çevre tarafından yakından tanınıyor ve değer veriliyor.

Ana muhalefet partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin adayları zaten şimdiki Başkan Aziz Kocaoğlu'nu İzmirli yakından tanıyor, "dürüst başkan" olarak tanımlıyor.

Onlar belediye, iş ve siyaset cephesinde yakından tanınmalarına karşın özel yaşamlarıyla çok da göz önünde olmayan kişiler.

Neye kızarlar, neyi severler, tutkuları var mıdır, en son neye ağladılar, eşleriyle nasıl tanıştılar?

İşte İzmir'i, Büyükşehir Belediyesi'nde bir beş yıl daha emanet edeceğimiz isimlere bu farklı soruları yönelttik.

İki aday, aynı sorular, farklı yanıtlar...

İçtenlikle yanıtladılar...

AZİZ KOCAOĞLU

Doğum yılı ve burcu :
1948-Arslan

Baba mesleği:
Çiftçi

Eğitim :
1973 yılında Ege Üniversitesi İktisat Fakültesi, 1974 İstanbul Üniversitesi İşletme Dalı master derecesi.

Vazgeçmem dediğiniz 3 şey
Doğruluk-dürüstlük, onurum, eşim ve çocukları.

Yurtdışına ilk gittiğiniz yer...
Rusya.

Eşinizle nasıl tanıştınız?
İstanbul'da tanıştık. Ben işletme master'ı yaparken, eşim de uzmandı. Uzun yıllar önceydi ama ilk günkü gibi hatırlıyorum.

İnsanlarla kolay iletişim kurmayı hangi özelliklerinize borçlusunuz?
Önce hayati ve insanları seveceksiniz. Samimi olacaksınız. Gerisi kendiliğinden gelecektir.

Başkanlık sizin için ne ifade ediyor ?
Bu duyguyu tarif etmek çok zor. 3,5 milyon vatandaşın sorumluluğunu alınca, insan çok farklı duygular içine giriyor. Attığınız her imzanın değerini ve önemini çok iyi bilmeniz gerekiyor. O yüzden, Başkanlığı anlatan kelime

sanıyorum 'sorumluluk' olacaktır.

Karşınızdakinin hangi özellikleri daha etkileyici gelir?
Bilgisi ve kendine güveni.

Çalışma arkadaşlarında kadın-erkek ayrımı yapar mısınız, kadınlarla çalışmak gibi bir tercihiniz var mı ?
Yalnız çalışma yaşamında değil, genel anlamda da kadın-erkek ayrımına karşıyım. Büyükşehir Belediyemizin üst düzey yöneticileri arasında çok sayıda bayan arkadaşımız bulunuyor. Tümüyle de çok güzel bir uyum içinde çalışıyoruz.

Yaş ilerledikçe aşkı, ilişkiyi, evliliği algılamak hangi yönde değişiyor?
Biliyorsunuz, aşkın yaşı yoktur derler. Bu anlamda eşimle çok güzel bir ilişkiyi paylaşıyoruz. Tabii yaş ilerledikçe, daha doğrusu yaşanan yıllar çoğaldıkça, insanın bilgisi, deneyimi ve birikimi de artıyor. Kutsal bir kurum olarak gördüğümüz evlilik ile ilgili algılama değişmiyor ama, ilişki daha da olgunluk ve derinlik kazanıyor. Birbirimize olan sevgi ve saygımız daha da artıyor.

Eşinizin kıyafetlerine karşı mısınız?
Hayır, ben eşimin kıyafetlerine karşı değilim ama o benimkilere karşı. Zevk sahibi olduğu için genellikle önerilerine uyarım.

Küçük sürprizler yapan bir erkek misiniz?, Romantik sayılır mısınız?
Evet, zaman zaman küçük sürprizler ile yaşama tat katmanın ilişkileri güçlendirdiğine inanırım. Romantik sayılır mıyım bilmiyorum ama zarif bir yönüm olduğu söylenir.

Bir kadına verdiğiniz en yaratıcı hediye?

Sanırım bu soruyu "eşinize" diye düzeltmek gerekir... Yaratıcı olup olmadığını bilmiyorum ama eşimin çok beğendiği bir hediyem olmuştu. Osmangazi'de uzunca bir süredir çok istediği bahçeli bir ev vardı. Ne yapıp edip bu evi ona almayı başardım. Kapısının anahtarını da doğum gününde verdim.

İyi evliliğin sırrı var mı?

Sevgi, saygı, karşılıklı anlayış ve en önemlisi birlikte büyümeyi, gelişmeyi, paylaşmayı başarabilmek.

Hangi özellikleriniz eşinizi sınırlendirir?

Eşim bana karşı her zaman anlayışlı ve hoşgörülü olmuştur. En sıkıntılı anlarımda bile... Ondan aldığım güç, başarımda çok önemli bir etkidir. Yoğun toplantı trafiği sonrasında eve geç geldiğimde yatmak yerine rapor okumaya başlarsam, biraz kızdığımı fark ediyorum. Ama bunu bile hissettirmemeye çalışıyor.

Hangi konularda çocuklarınızla birbirinize benziyorsunuz?

Temel insani değerlerimiz, doğrularımız; özgürlüğe, insana, doğaya saygımız ve ulusal bilincimiz birbirine benzer.

Çocuklarınıza öğretmeye çalıştığınız en temel şey?

Vatan ve millet sevgisi, kendilerine ve doğal olarak insana saygı, birey olma becerisi. Sanıyorum bu özelliklere sahip bireyler olarak yetiştiler. Onlarla gurur duyuyorum.

Çalışma arkadaşlarınızla iç dünyanızı, özel hayatınızı paylaşıyor musunuz?

Özel hayat, adı üzerinde özeldir. Ancak çok yakın arkadaşlar, aile dostları arasında bazı

şeyler paylaşılır. İç dünya meselesine gelince, zaten "içi dışı bir" dedikleri türden adamım.

En son neye güldünüz?

Yoğun çalışma temposu arasında, stresin en doruk noktada olduğu anda yapılan bir espri, beklenmedik bir anda hepimizi kahkahaya boğabiliyor. En son neye güldüğümü ise inanım hiç hatırlamıyorum.

En son neye ağladınız?

Çok zor bir soru... Sanıyorum büyük oğlum Ulaş 7 yaşındayken... Kalça kemiği erimesi teşhisi konulmuştu. O zaman ağlamıştım. Ama Allah'tan teşhisin yanlış olduğu ortaya çıktı.

Örnek aldığınız bir model var mı?, Hayatta bir kahramanınız var mı?

Atatürk'ün düşünce derinliği, zenginliği ve ufku, sanırım hepimiz için örnek alınması gereken meziyettir. Doğruluk-dürüstlük ve genelin çıkarını gözetme gibi özelliklerimi sanırım babamdan aldım. Her erkek evlat gibi, babam da benim kahramandı.

"Hayat felsefem" diyebileceğiniz bir cümle?

Hiçbir şeye cesaret etmeyen, hiçbir şey için umut beslemesin.

Kendinizde en çok neyi eleştirirsiniz?

Bazen "Bu kadar da dürüst olmak zorunda mıyım?" diye düşünüyorum. Ama bu düşünce anlık geliyor. Sonrasında hemen, bunun eleştirilecek bir yön değil, herkeste olması gereken bir meziyet olduğunu hatırlıyorum. Bir de çalışmayı aşırı seviyorum. Ama bu yeni bir şey değil, 7 yaşından beri böyleyim.

Görünüştünüzle ilgili sevmediğiniz bir şey var mı?

Hayır, kendinden son derece memnun bir insanım.

En çok kullandığınız kelime?

"Vesaire" kelimesini galiba sıkça tekrarlıyorum.

Pişmanlık duyduğunuz bir şey?

baktığım için, pişmanlık

Başucu kitaplarınız?

Ne kadar yorgun olursam olayım, her gece yatmadan önce mutlaka kitap okurum. Seçim sürecinde olduğumuz için şu

sıralar seçim stratejilerine ilişkin kitapları tercih ediyorum.

En yaratıcı fikirler aklınıza ne zaman geliyor?

İğincidir, gece çalışırken zihnim daha açık oluyor. Yaratıcı fikirler ve projeler de o zaman aklıma geliyor.

Sizde olan ama insanların henüz keşfetmediği bir özellik?

Deşifre olmamış bir yanım kaldığını sanmıyorum.

Ne ye asla güvenmezsiniz?

Riyakar, bencil ve benmerkezci insanlara güvenmem.

Hangi renkler tercihiniz olur... .

Lacivert, kahverengi ve siyahı daha çok tercih ediyorum.

Bir süre yemeyince özlem duyduğunuz yiyecek?

Kuru fasulye.

Henüz görmediğiniz ama çok görmek istediğiniz şehir?

Henüz Anadolu'da görmediğim kentler var. Öncelikle onları gezip tanımak isterim.

Hangi mevsim tercihiniz olurdu ?

Bütün mevsimler güzeldir. Çünkü her mevsim doğa, başka başka güzelliklerini sergiler.

Hangi şairden ezbere şiirler bilmek isterdiniz?

Nazım Hikmet, Atıf Behramoğlu, Attıla İhan.

En sevdiğiniz sayı? Neden?

Hiçbir sayının benim için özel bir anlamı yok.

Sizce insan yapımı en güzel icat?

Telefon... Binlerce kilometre uzaklıktaki insanları konuşturup hasretini giderebiliyor.

Tekne aldınız diyelim, adını ne koyarsınız?

Albatros. Açık, fırtınalı denizleri sever, sanki daha bir özgürdür.

Başarının karşılığı nedir ?

Gönül rahatlığı, huzur ve mutluluk.. Daha ne olsun?

İzmir sizin için ne ifade ediyor ?

Özgürlük, aydınlık, hoşgörü ve demokrasi.

TAHA AKSOY

Doğum yılı ve burcu :
1947 YENGEÇ

Baba mesleği:
Devlet Memuru

Eğitim :
Lisans ve Yüksek Lisans ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü

Vazgeçmem dediğiniz 3 şey
Ailem, kitaplarım ve bilgisayarım

Yurtdışına ilk gittiğiniz yer...
ABD

Eşinizle nasıl tanıştınız?
Babalarımız meslektaşı, bu nedenle birbirimizi çocukluk çağından beri tanıyorduk. Uzunca bir aradan sonra 1970 yılında Ankara'da yeniden karşılaştık. Birbirimizi sevdik ve Kasım 1973'de evlendik.

İnsanlarla kolay iletişim kurmayı hangi özelliklerinize borçlusunuz?
İnsanları seviyorum ve onları can kulağı ile dinliyorum. Onlar da benim onlara gerçekten değer verdiğimi anlıyorlar. Söylediğim her şeyin inanılarak ve samimiyetle söylendiğini biliyorlar.

Başkanlık sizin için ne ifade ediyor ?
Karizma // Güç // Paylaşma
Hemşehrilerime hizmet için **GÜÇ**

Karşınızdakinin hangi özellikleri daha etkileyici gelir?
// Bilgi // Zarafet ve dış görünüm // Genel Başkan olması
BİLGİ (başka niteliklerle desteklenmek koşuluyla)

Çalışma arkadaşlarınızda kadın-erkek ayrımı yapar mısınız, kadınlarla çalışmak gibi bir tercihiniz var mı ?
Hayır. Bugüne kadar birlikte çalıştığım insanlarla olan ilişkilerimde özellikle cinsiyet farkına dayandırılabilecek bir olumsuzluk veya olumsuzluk yaşamadım.

Yaş ilerledikçe aşkı, ilişkiyi, evliliği algılamak hangi yönde değişiyor?
Hiçbir biçimde vazgeçilemez hale geliyor.

Eşinizin kıyafetlerine karışır mısınız?
Hayır.

Küçük sürprizler yapan bir erkek misiniz?, romantik sayılır mısınız ?
Planlı yaşamayı seven birisi olarak sürprizlere yaşamımda pek yer verdiğim söylenemez. Ben kendimi az da olsa romantik görürüm ama eşim bu soruyu nasıl cevaplandırır bilemiyorum.

Bir kadına verdiğiniz en yaratıcı hediye?
Yaratıcı bulmayacaksınız ama sorunuza "çiçek" diye yanıtlayacağım.

İyi evliliğin sırrı var mı?
Koşulsuz sevgi ve sarsılmayan güven.

Hangi özellikleriniz eşinizi sınırlendirir?
Baş başa kaldığımızda az konuşmam.

Hangi konularda çocuklarınızla birbirinize benziyorsunuz?

Kızların birbirine benzemeyen çok yönü var. Onlarla paylaştığım ortak özellik sanırım insanlara karşı hep sevgiyle yaklaşmamız.

Çocuklarınıza öğretmeye çalıştığınız en temel şey?

Güzel ahlak ve hiçbir koşul altında bundan sapmamak.

Çalışma arkadaşlarınızla iç dünyanızı, özel hayatınızı paylaşıyor mısınız?

Çalışma arkadaşlarınızla iç dünyanız ve özel hayatınız arasında aşılabilir duvarlar öerseniz iş yaşamında başarının temel taşı olan güven tam olarak oluşamaz. Bu nedenle karşılık beklemeden ve ölçüyü aşmamaya özen göstererek iç dünyamı da özel yaşamımı da çalışma arkadaşlarımla paylaşıyorum.

En son neye güldünüz?

Dün akşam bir arkadaşım e-posta ekinde maymunların bir Karadeniz müziği eşliğinde oynadığını gösteren bir film göndermiş. Çok hoşuma gitti ve epeyce güldüm.

En son neye ağladınız?

Sanırım beni ağlatırken gören hiç kimse olmadı. Çünkü yalnızca kendimle baş başa olduğumda ağlayabiliyorum. Sıklıkla yaşamasam da bu anlar yaşamamın en anlamlı ve değerli anları gibi geliyor bana.

Örnek aldığınız bir model var mı ?, Hayatta bir kahramanınız var mı?

Yaşamda üstlendiğimiz pek çok rol var. Hepsini için geçerli bir rol modeli belirlemek mümkün değil. Benim için çok önemli olan "eş" ve "baba" rollerim için örnek insan 2005 yılında aramızdan ayrılan babam olmuştur.

"Hayat felsefem" diyebileceğiniz bir cümle?

Öldüğümde beni tanıyanlar içtenlikle "iyi insandı" desinler.

Kendinizde en çok neyi eleştirirsiniz?

Zaman baskısı iç dünyamda bazen dayanmakta zorlandığım bir genim yaratıyor.

Görünüştünüzle ilgili sevmediğiniz bir şey var mı?

Hayır.

En çok kullandığınız kelime?

Bir olayı biraz da heyecanla anlatırken sıklıkla "ondan sonra.." dediğim konusunda eşimden uyanlar alıyorum.

Pişmanlık duyduğunuz bir şey?

Hızlı okuma ve on parmak klavye kullanma eğitimlerini almamış olmam.

Başucu kitaplarınız?

Bu günlerde yatmadan önce göz attığım üç kitabım var. Birisi Şaban Karaköse'nin derlediği "Mevlâna'dan Düşündürülen Sözler", Tarih-Lenk adlı kitabı.

En yaratıcı fikirler aklınıza ne zaman geliyor?

Kitap okurken metne yoğunlaşmıyorsam biliyorum ki

zihnimin arka planından bir şeyler öne çıkmaya çalışıyor.

Sizde olan ama insanların henüz keşfetmediği bir özellik?

Bilinmedik bir yönüm kalmadı sanırım. Ancak ikna edilmeye son derece açık bir insan olmama rağmen bazı insanların bana bir şeyleri dayatmasına tahammül edemediğimi ve tepki verdiğimi pek çok kişi bilmiyor olabilir.

Neye asla güvenmezsiniz?

Kim olursa olsun bir insana her koşulda ve her konuda güvenilemeyeceğine inanırım.

Hangi renkler tercihiniz olur?

Kırmızı ve beyaz.

Bir süre yemeyince özlem duyduğunuz yiyecek ?

Balık.

Henüz görmediğiniz ama çok görmek istediğiniz şehir?

Saint Petersburg

Hangi mevsim tercihiniz olurdu ?

İlkbahar.

Hangi şairden ezbere şiirler bilmek isterdiniz?

Mehmet Akif.

En sevdiğiniz sayı? Neden?

113. İlkokuldaki numaram. Kendisinden başka sayıya bölünemediği için bir asaleti olduğunu da düşünürüm.

Sizce insan yapımı en güzel icat?

Kalem

Tekne aldınız diyelim, adını ne koyarsınız?

Derya

Başarının karşılığı nedir ?

// Para // Siyasette başan // Geniş kitlelerle ulaşmak...

Sanırım bu sorunuza tam olarak anlayamadım. Başarı sonucunda elde edileni soruyorsanız "özgüven" derim.

İzmir sizin için ne ifade ediyor ?

Sevgili

Bir baba ve öğretmenden fazlası: **Bahattin Tatış**

[Derleyen: Sahnem SAVAS]

Kaymakamdan, valiye, belediye başkanından, bakan ve milletvekiline çok sayıda başarılı üst düzey yönetici ve işadamını Türkiye'ye kazandıran İzmir Özel Türk Koleji'nin kurucusu Bahattin Tatış bugüne kadar 35 bin öğrenci yetiştirdi.

1950'li yıllarda, özel okulların yabancıların tekelinde olduğu bir dönemde maceradan geçtiğimiz aylarda çekilen Bahattin Tatış ardında pek çok ilkin yanı sıra Atatürk ilke ve devrimlerinin ışığında geleceğe yürüyen 4 bin öğrencinin eğitim gördüğü 80 bin metrekareselik bir ilim irfan yuvası bıraktı. Bahattin Tatış ve İzmir Özel Türk Koleji macerası 15 Kasım 1950'de 29 öğrenci ve 14 öğretmenle başladı.

Talatpaşa Bulvarı'nda küçük bir binada ilk eğitim-öğretim yılını tamamlayan İTK, ikinci yılında Göztepe'deki Uşakizade Latife Hanım Köşkü'ne taşındı. 1974-1975 öğretim yılına kadar Alsancak Şubesi de Merkez şubeye birlikte eğitim verdi. Gençcekk bir matematik öğretmenin eğitim aşkı, geçen süre içinde köşk binasını kendisine odak noktası seçerek yayılıp gelişti.

Türkiye'nin ilk özel okul kurucusu oldu

Bugün yaklaşık 80 bin metrekareselik alana yayılmış bulunan Bahattin Tatış Kampüsü'nde Anaokulu, İlköğretim, Özel Türk Lisesi ve Fen Lisesi bölümleri modern binalarında eğitim faaliyetlerini sürdürmekte. 2000-2001 öğretim yılında Karşıyaka Çiğli İlköğretim Şubesi, 2001-2002 öğretim yılında Bornova Anaokulu ve Alsancak Anaokulu ile 2003 yılında Karşıyaka Yalı Anaokulu ve son olarak, 6 Haziran 2007 tarihinde Çiğli'deki yeni kampüs faaliyete girdi. Geçtiğimiz aylarda yitirdiğimiz Türkiye'nin ilk özel okul ve yüksek okulunu kuran, eğitim aşığı Bahattin Tatış'ı bir oğul ve bir öğrencinin ağzından okuyacağız.

Bir Cumhuriyet Öğretmeni; Babam "Bahattin Tatış"...

1919 yılında doğmuş babam. Aslında varlıklı bir ailenin çocuğu imiş. Fakat ailenin mali kriz geçirmesi, ardından annesini ve babasını kaybetmesi sonucu yalnız ve yorucu bir yolculuğa tek başına çıkmış. Bu yolculukta kafasına koyduğu meslek onun idesi olmuş ve hayatı boyunca eğitim için çalışmış ve on binlerce gence feyz vermiş tam bir Cumhuriyet öğretmeni...

Eğitim hayatındaki yolculuğu Sefehisar Beyler Köyü'nde başlamış... 89 yıllık yaşamında eğitimden uzak tek bir gün bile geçirmemiş Türkiye'nin muhtelif yerlerinde görevine devam etmiş, ta ki onu ebediyete uğurladığımız 28 Ekim 2008 Cumhuriyet Bayramı arifesine kadar... İTK Kampüsü içinde geçen yaşamı hep eğitim için devam eden yorucu bir yolculuk olmuş.

Ona Cumhuriyet Öğretmeni lakabını yakıştırmak çok doğru. Atatürk'ten aldığı feyz ile ülkesinin eğitim seferberliğinde görev almış bir Matematik öğretmeni. Gençliğinde Türkiye'nin gözde okullarında

Oğuz TATİŞ
İTK Genel Müdürü

Matematik öğretmenliği yaparak ülkesinde yetişen bir çok iş adamına, bürokrata, subaya ve emniyet mensubuna matematik eğitimi vermiş. Bu zorlu eğitim maratonunda 3 kitap yazmış. Bu kitaplar senelerce Anadolu'nun bir çok okulunda müfredatta kullanılmış, beğenilmiş ve hala talep edilmekte.

Özel okullukluk yaşamına önce bir yurt açarak başlayan babam, daha sonra İzmir Özel Türk Koleji'nin açılmasıyla 1950 de farklı bir kulvara geçmiş, Özel okulluluğun öncülerinden biri olmuş ve daha sonra açtığı Yakın Doğu Yüksek Okulları ile yüksek eğitim de de öncü olmuş ve bu alana adını altın harflerle yazdırmış. Bugün halen daha Yakın Doğu Yüksek Okullarından mezun olmaktan gurur duyan pek çok mezunu ile karşılaşırım.

Tüm hayatım boyunca eğitime bakış açısını onunla yaşamış bir insan olarak babamı, eğitim duayeni Sayın Bahattin Tatış'ı sizlere anlatmak benim için hem çok kolay hem de çok zor.

O, okulunu kurduğu ve Türk Koleji ismini Millî Eğitim Bakanlığı'ndan aldığı gün, aynı zamanda teslim aldığı eğitim bayrağını, her zaman memleketine ve çok bağlı olduğu gönülden sevdiği Türkiye'sine yakışır Atatürkçü gençler yetiştirebilmek gayesiyle taşıdı ve bizlere emanet etti.

Aile yaşamında da her zaman örnek olmuş bir aile reisiydi. 1946'da evlendiği rahmetli annemle beraber, ben ve ağabeyim Yavuz Tatış'ın eğitimi ve hayata hazırlanması için hiçbir fedakarlıktan kaçınmadı. Babamın en büyük destekçisi annemdi. Annem ve babam, maddesel açıdan en darıda olduğu devrelerde bile bizlerden hiçbir şeyi sakınmadılar. Kendi yaşamlarından kısıtlamalar yaparak bize ve bizim eğitimimize harcamaktan çekinmediler.

Ben babamın bize en ufak bir kötü sözünü veya fikesesini hatırlamıyorum. Çok çalıştığı dönemlerde az beraber olduğumuz günlerde bile, ev içi eğitimi için telkinlerde bulunarak, bizi sevgiyle yetiştirmeye çalıştılar. Babam

aile reisiğindeki örnek davranışını, annemin vefat ettiği gün de gösterdi. Annemin nişan yüzüğünü kendi nişan yüzüğüne kaynak yaptırarak "Benim tek eşim ve de öyle kalacak" sözünü yaşamı boyunca tuttu. Bundan sonra da hayatını sadece bize ve öğrencilerine adadı. Babam iş hayatında da örnek alınacak bir eğitimciydi. Hayatı boyunca çalıştı, çalıştı, çalıştı... Ben yatırım yapmadığımız bir tek sene hatırlamıyorum yaşamımda. Yatırım yapmadığı zamanlarda babamın rahatsız olduğunu hisseder ve şakalanmaz ile ona duyduğu rahatsızlığın girişimcilik ruhu olduğunu hatırlatırdık. O hemen kolları sıvar yeni projeler üretir, daha iyi eğitim, öğrencilerine daha iyi fiziki ortamlar yaratmak için adeta seferberlik ilan ederdi. Bu süreçte tabii ki İTK inşa edildi. Yakındağru Yüksek Okulları (bugünkü 9 Eylül Üniversitesi hastanesi/Balçova) inşa edildi. İES, EMES Fabrikaları inşa edildi. Bodrum Mavi Otel inşa edildi. ...

Daha bir çok ev, işyeri inşaatları ve yatırımları yapıldı. Tüm bunları çok kısa bir zamana sığdırdı. Hiç durmadı, yorulmadı, yılmadı, pek çok yatırıma ve başarıya imza attı. Tüm bu süreçlerde örnek davranışları ile iyi bir eğitimci, örnek bir yönetici ve iyi bir aile reisi olmayı asla ihmal etmedi.

Tam 37 yıl beraber çalıştık. 1971 yılında üniversiteden mezun olarak İTK'da göreve başladığımda beni odasına çağırıştı:

"Sana üç öğüdüm var, bunları tüm iş hayatında ide olarak kullanmanı istiyorum" demişti...

1)Vergi kaçırmayacaksın

2)Esnafı ezmeyeceksin

3)Çalışanlarının maaşını bir dakika dahi geciktirmeyeceksin.

Bu öğütler benim iş hayatımın da ilk eğitimiydi. Babamın öğütleri ve ona verdiğim sözler benim için hep bir kılavuz oldu.

Münakaşayı sevmezdi. Her konuyu sulh ile halletmek en önemli meziyeti idi. Ben onun hiç kimseyle mahkemelik olduğunu, tartıştığını hatırlamıyorum.

Herkesi saygı gösterir, kimseyle en ufak bir münakaşaya girmezdi. Odasına ziyarete gidildiğinde, büyükten küçüğe herkesi, her zaman ayağa kalkarak karşılar ve ayağa kalkarak uğurlardı. Hatta son senelerinde ayaklarında problem olmasına rağmen beni dahi ayakta karşılayıp uğurlaması, tüm ısrarlarma rağmen buna mani olamamam onun insanlara duyduğu saygının en güzel göstergesi idi.

İş hayatında giyim kuşama ile de örnek alınacak bir insandı. Bir gün olsun onu ütüsüz bir pantolon veya kravatsız gördüğümü de hatırlamıyorum.

Yaşamının son dönemlerinde ancak çok ısrar ettiğimizde cumartesi- pazarları daha spor giyinmeye yeni yeni başlamıştı. İdarecilerine çok destek olur, moral verirdi. Bir anımı da burada dile getirmeden geçemeyeceğim. Karşıyaka, Çiğli Kampüsümüze yapılırken konuyu İdare Meclisimize getirdiğimizde biraz tepkiyle karşılandık. Bu durumda hemen söze girerek bu konunun gündemden çekilmesini arzu etti.

Ben şahsen bu kampusun hayata geçmesini çok istiyordum. Geri adım atmak istemedim ve biraz kırılarak odama döndüm. Yarım saat sonra beni yanına çağırıldı. Biraz kırgın bir şekilde odasına gittiğimde bana "Biliyorum bu yatırımı çok istiyorsun ve doğru bir yatırımdır. Ben de destekliyorum, onun için sen idare meclisini bekleme, yatırımı yap, ben bütün mesuliyeti üzerine alıyorum. Merak etme" diyerek önümü açtığını hayatım boyunca unutamayacağım. Daha çok anlatabileceklerim var aslında, ama onu anlatmak satırlara kolay kolay sığmaz. Ülkesini çok seven babam tam bir Atatürk milliyetçisiydi. Ben onun Yamanlar Dağları'ndaki orman yangınlarında ve her şehit cenazesinde ağlamasını hiçbir zaman unutamayacağım. Bazen siyasilere kızar, beni yanına çağırır dert yanardı. Ülke yönetiminde yapılan hataları anlatır, içini dökerdi. Ona öğretilen Mısak-ı Milli sevgisini son gününe kadar yüreğinde taşıdı.

Sizlerle paylaştığım bu satırlar, 89 yıllık bir ömürden sadece

küçük birkaç örnek. Hiç bir sözü abartmadım babam diye. **O gerçekten tüm İzmir'in, tüm eğitim camiasının büyük sevgisini kazanmış, örnek bir eğitimci, örnek bir işadamı ve örnek bir babaydı.**

Ben ve ağabeyim onu mahçup etmemeye çalışacağız. Aldığımız bu güzide bayrağı, daha yükseklerde dalgalandıracak ve onun adına taşıyarak gelecek nesillere teslim edeceğiz.

Bir Cumhuriyet öğretmenin "29 Ekim Cumhuriyet Bayramı" arifesinde alkışlanarak uğurlanması bizlerin tek tesellisi oldu. Eller üstünde, karanfiller ile ebediyete uğurlanırken, canı gibi sevdiği öğrencileri, öğretmenleri, eski-yeni yöneticileri, mezunları herkes ama herkes yanı başındaydı...

Yokluğunu her zaman hissedeceğim.

Öğretmenim Bahattin TATIŞ;

Çamlaraltı Koleji Yönetim Kurulu Başkanı Engin Dirikali Orta ve Lise sınıflarının Lise adı altında toplandığı yıllardı. İzmir Ticaret Lisesine 12 yaşında başladım. Eğitim-öğretim süresince bir çok değerli öğretmenim oldu. Geriye dönüp baktığımda yaşamımda iz bırakanlar arasından özenli giyimiyle karşısındakine saygısını belirten, ders konularını anlatırken zamanı ve mekanı sonuna kadar değerlendiren değerli hocamız Bahattin TATIŞ yaşantım içinde özgün bir yere sahiptir.

İnsanın yaşamında öğretmenlerinden yansıyan kalıcı değerleri nedir diye sorgulandığında karşımıza iki öğretmen çıkar.

Bahattin TATIŞ (Trigonometri) ve Mehmet Ali SERTATIL (Ticaret, Muhaberat) Ders anlatırken ikisinin de düğmeleri ilikli olurdu. Biz öğrencilerden de bunu beklerdi. Himmet BİLGEHAN (Türkçe) kitap okuma alışkanlığımı kazandırdığı, Nermin BİRGİ (İngilizce) yabancı dili sevdirdiği için kendilerini saygı ve rahmetle anıyorum.

Bahattin TATIŞ ve Mehmet Ali SERTATIL yaşantımın ileri yıllarında da bana her zaman örnek olmuş iki öğretmenim oldular. Yıllar boyunca Efes ve Yakındoğu Yüksekokulları yönetiminde, Ege Bölgesi Özel Okullar Derneğinde birlikte oldum. Onlardan çok şey öğrendim.

"Ben sanata ve sanatçıya saygı duyarım"

Onunla ilgili bir anımı hep hatırlarım. Lisede İngilizce Tiyatro Kolunda idim. Prova geç bitmiş biz derse geç kalmıştık. Sınıfa geç girmekten um. O gün derse geç gelen diğer sınıflardaki

öğrenciler azarlanmış, bense elimde gitarım özür dileyerek sınıfa girdiğimde "Gecikmenin öğretmeniniz ve sizin isteğiniz dışında olduğunu düşünüyorum. Ben sanata ve sanatçıya saygı duyarım. Buyurun oturun efendim" Örnek yaşamıyla tanıdığım TATIŞ, yine ardında örnek alınacak pek çok iz bırakarak sonsuzluğa ulaştı. Tanrı rahmet eylesin.

Bahattin Tatış'ın ağzından

Sevgili Çocuklar ve Değerli Veliler,

15 Kasım 1950'de, Alsancak Plevne Bulvarı No:23'te mütevazı bir binada kuruluşunu yaptığımız Türk Koleji; bugün, eğitimcileri, çalışanları ve sayısı otuz beş bine yaklaşan mezunları ile kocaman bir aile. Türk Koleji'nin kuruluşunu dün gibi hatırlıyorum ve başlangıçta verdiğimiz doğru kararların güzel sonuçlarını görmenin mutluluğunu yaşıyorum.

İzmir Özel Türk Koleji'ni kurarken, o günün öğretmenleri olarak bizler şöyle düşündük: "Öyle bir irfan yuvası kuralım ki Türkiye'nin, hatta dünyanın, en güzel ve en disiplinli okulu olsun. Bu okuldan mezun olan bilim adamları, memleketimizin ve dünyanın saygı duyduğu bir seviyeye ulaşsın, bilime damgasını vursun. Öyle mezunlar yetiştirelim ki, bu mezunlarımız Türk ticaret tarihine erişilmez başarılar tescil ettirsinler; Türk edebiyatının ve Türk tarihinin en saygın isimleri olsunlar; sanayide, ekonomide, ülke kalkınmasında yeri doldurulamaz başarıların öncüsü ve sembolü olsunlar; sağlık alanında en üstün hizmetleri yapmak şerefine nail olsunlar; öğretmenlik mesleğinde Türkiye'nin gururu olsunlar; bilimin, fennin, ahlakın, faziletin abidesi olsunlar. Öyle bir eğitim ve öğretim kadrosu oluşturalım ki Türk Koleji'nin öğretmen ve idarecileri, öğretmenlik mesleğinin erdemini idrak etmiş, idealist, özverili, üstün yetenekli eğitimciler olsunlar." Çok şükür ki bu düşüncelerimizin hepsi gerçekleşti ve bizler ideallerini tahakkuk ettirmiş insanların bahtıyarlığı içinde geleceğe güvenle bakıyoruz.

Hiç şüphem yok ki Türk Koleji'nin 2000'li yılları 1900'lü yıllardan çok daha parlak olacaktır, çünkü Türk Koleji uygarlığın takipçisidir ve çağrı aşacak güçtedir. Buna yürekten inanıyorum.

Bu güzel duygularla tüm evlatlarıma, velilerimize, Türk Koleji ailesine katılacak olan herkese sağlık, başarı ve mutluluk dileklerimi sunuyorum.

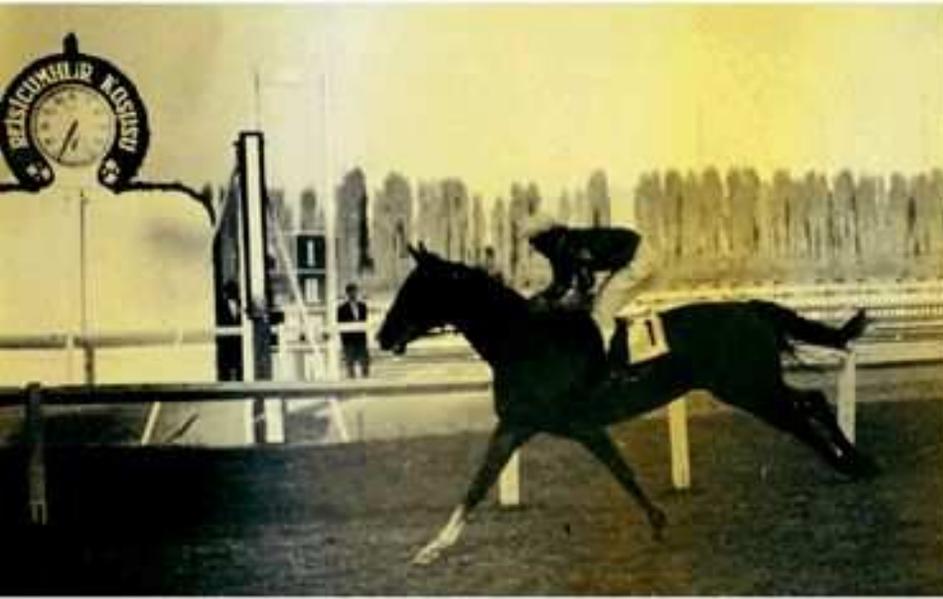
En derin sevgi ve saygılarımla.

Bahattin TATIŞ

İzmir Özel Türk Koleji Kurucusu

Atlar İzmir'den koştı...

[Dilek Gappi]
[Foto: Kerem Saltuk]

Izmir'de yaşayan levantenlerin başlattığı yarış atçılığı ve yarış atı yetiştiriciliği sevdası bugün Türkiye'nin dört yanına yayılmış durumda. Birçok alanda olduğu gibi at yarışçılığında da İstanbul İzmir'i geçmiş de olsa, hep camianın saygıyla andığı bir kent oldu İzmir...

Osmanlı'da rahvan ve cirit müsabakaları yapılırken, İzmirli levantenler yarış atçılığını başlatıyorlar. İzmir'e yerleşmiş İngiliz Mr.Patterson, bazı arkadaşları ile beraber, kuruluş tarihi kesin olarak belli olmayan, 1900'lerin başı olarak tahmin edilen bir tarihte İzmir Yarış Kulübü'nü (Smyrna Races Club't) kuruyor ve bu kulüp, İzmir Şirinyer'de at yarışlarını düzenlemeye başlıyor. Velifendi Hipodromu ise 11 Haziran 1913'de, hipodrom kimliğine sokularak, önce pist ıslah ediliyor, sonra iki ahşap tribün ve bir hakem kulesi yapılıyor.

Cumhuriyet döneminde Mustafa Kemal Paşa, yarışlarla bizzat ilgilenince yarışlar daha dikkat çekici hale geliyor ve 1927 yılında Ankara'da Sonbahar at yarışları yapılmaya başlanıyor. Aynı yıl ilk kez Gazi Mustafa Kemal Atatürk adına düzenlenen Gazi Koşusu'nu, Ali Muhittin Hacıbekir'in sahip olduğu Neriman isimli safkan İngiliz atı kazanıyor. 1928 yılında Yüksek Yarış ve İslah Encümeni'nin kurulması ile birlikte ülke genelinde at yetiştiriciliği ve yarışları da gelişmeye başlıyor.

GIRAUD'LARIN YERİ BAŞKA

Izmir'in tarihinde de önemli yer tutan Giraud ailesi İzmir ve Türkiye atyarışçılığının öncü isimlerinden oluyor. Ayrıca bir de Jo Clark döneminden söz ediliyor ki, efsane bir yarış atı yetiştiricisi olarak anılıyor. Her iki ailenin de 100'e yakın yarış atı yetiştirdiğinden söz ediliyor. Giraud Ailesi bugün İzmir'de yarış atı düzenlenen

Şirinyer'deki hipodromun da sahibiydi.

Haraları Şirinyer'den Buca'ya uzanan geniş araziler üzerine kuruluydu. Daha sonra haralarının bulunduğu yerleri Türkiye Jockey Kulübü'ne ve Atlı Spor Kulübü'ne sattılar. Giraud ailesinin bugün atlarla ilişkisi binicilik ile sınırlı... Peki İzmir'de at dünyasını daha doğrusu yarış atçılığı dünyasını tanımaya nereden başlayalım.

adresi gazeteci-yazar dostumuz Öcal Uluç veriyor.

Ve tam isabet...

Dedesi Velifendi Hipodromunun kurucularından Fehmi Simsaroğlu olan Onur Yetkin bu konuda bir derya, bir duayen....

Onur Bey'in hayatı yarış atı yetiştirerek, atlarını yarış pistlerinde izleyerek geçmiş.

Kendisi ve eşi Elizabeth yani Esin Hanım'la buluşarak Kemalpaşa'daki at çiftliklerine doğru

yol alıyoruz.

Yetkin çifti yaklaşık 40 yıl önce İsveç'de tanışmışlar ve flört devrelerinde bol bol at yarışları izlemişler. Onur bey bir yandan arabayı kullanırken bir yandan da detaylı atlamadan birçok bilgiyi vermeye özen gösteriyor.

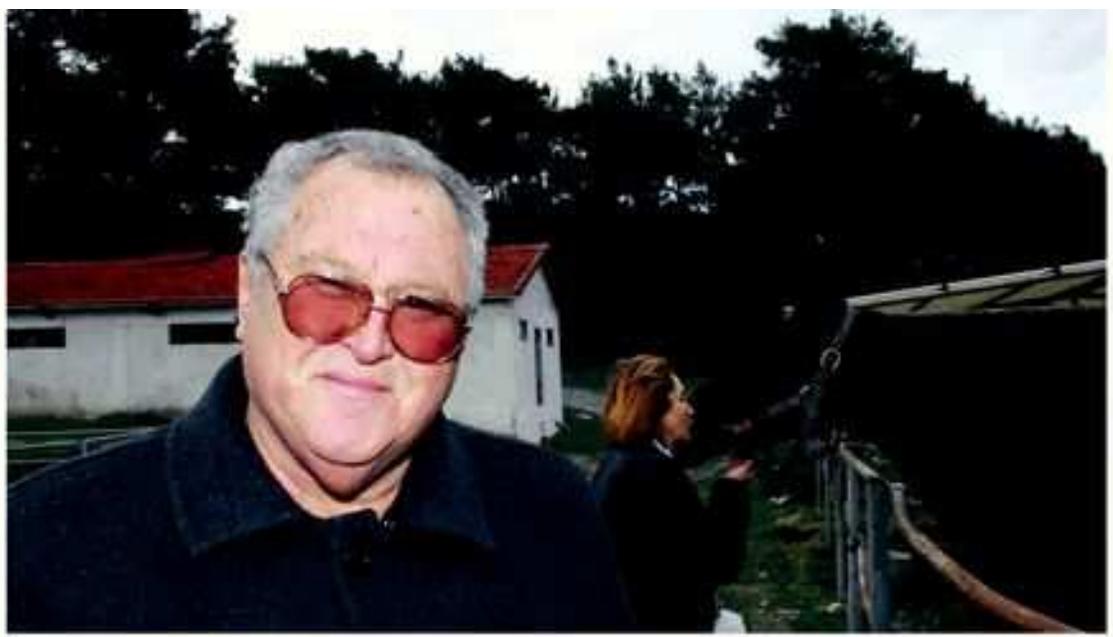
DAMGA VURAN KENT İZMİR

Öncelikle at yarışçılığı ve yarış atı yetiştiriciliğinde İzmir ve İzmirliğin farklı bir yeri olduğuna dikkat çekiyor Onur Yetkin. Giraud'ların ardından döneme Onur Yetkin'in dedesi Fehmi Simsaroğlu'nun da yer aldığı at yarışları sevenler imza atmaya başlıyorlar.

At yarışları yetiştiriciliğinin duayenlerinden olan, yurtdışından İngiltere'den atları uçakla getiren ilk isim olan Simsaroğlu, Veli Efendi Hipodromu'nda en az 50 yarış atı ile bu dönemin belirgin isimlerinden biri haline geliyor. Yüzlerce kupanın sahibi oluyor.

Bugün torunu Onur Yetkin bu kupaları evinde gururla saklıyor. Türkiye at yarışçılığında Eliyeşil ekurisi, Özdemir Atman ekurisi, Ahmet Cemal Kura, Mehmet Kemal Karamehmet büyük haraları olan isimler olarak dikkat çekiyor.

Hayatında tek kolon at yarışları kuponu doldurmamış biri olarak İzmir'de at yarışçılığı konusunda yazı hazırlamak için kolları sıvadım. Haydi itiraf edelim biraz da ekonomik krizin etkilerinden farklı, bambaşka bir dünyaya yelken açmak ya da konuya uygun tanımıyla başka bir alanda at koşturmak iyi gelir düşüncesiyle konu hayli ilgimi çekti.... Öncelikle at yarışçılığı dünyasının çok iyi bildiği bir gerçeği dile getirmekle başlayalım. At yarışçılığı ya da yarış atı yetiştiriciliğinin beşiği İzmir'dir...

TÜRKİYE'DE 140 HARA VAR

1953 yılında 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun çıkarılması ve bu Kanunla at yarışları yaparak, bu yarışlar üzerinde müşterek bahisler düzenlemek hak ve yetkisi Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na veriliyor. Bakanlık da bu hak ve yetkisini, Bakanlar Kurulu kararıyla at ıslahını amaç edinmiş ve kamu yararına kurulmuş olan Türkiye Jokey Kulübü Derneği'ne 20'şer yıllık dönemler halinde devrediyor. Türkiye'de bugün 140 hara bulunuyor. İzmir'de hara sayısı ise 25 civarında. Bu haralarda yaklaşık 200 damızlık attan her yıl 200'e yakın tay dünyaya geliyor. At yarışlarındaki ikramiyelerin yüzde 43'ü Arap, yüzde 57'sini ise İngiliz atlar kazanıyor. Türkiye'de yetiştirilen yarış atları ağırlıklı olarak Arap atları. Ancak Arap atçılığı dünya at yarışçılığında Türkiye'yi geri bırakmıyor. Onur Yetkin'e göre Türkiye'nin Arap atı politikasından kaynaklanan büyük bir yanlış var. Sultansuyu ve Karacabey'deki devlet haralarında ısrarla Arap atları yetiştirilmeye devam ediliyor. Ayrıca bu haralara atlar yüksek fiyatla satılabildiği için at yetiştiricileri de arap atı üretmekten vazgeçmiyor.

ARAP ATÇILIĞI ISRARI YANLIŞ

Dünyada organize arap atı yarışlarının yüzde 50'si Türkiye'de yapılmasına karşın bunun çok da hükmü yok. Sonuçta dünyada arap atı yetiştiriciliği Türkiye dışında yalnızca Rusya'da kalmış durumda. Türkiye'de İngiliz atları ise daha çok birkaç özel yetiştiricinin kendi gayretiyle yetiştiriyor. At yarışçılığının manifestosu ise dünya üzerinde Dubai'de yazılıyor. Dünyanın her ülkesinden gelen en iyi atlar, her yıl ilkbaharda Dubai'deki büyük koşuya katılıyor. Türkiye en iyi atlarıyla gitmesine rağmen Arap atı ısrarı nedeniyle kısıtlı başarılar elde edebiliyor. Dubai'deki 7 koşudan altısında ödüller 1 ile 6 milyon dolar arasında değişirken, bu 7 koşudan sadece 1'i Arap atı koşusu olarak gerçekleşiyor orada da Türkler ancak 200 bin dolarlık bir ödül kazanabiliyor. Sonuçta bugün yarış atı dünyasında Araplar bile İngilizlerin üstünlüğünü kabul ediyor.

LAİKLİK FOREVER

"Aslına bakarsanız İngiliz atları Arap atından türemiş bir cinstir" diyor Onur Yetkin. Yetkin'in Kemalpaşa'daki at çiftliğinde Arap atlarını şeker vererek elimizle beslerken, güzellik ve insanlara yakınlıklarına da tanık oluyoruz. Bu arada Onur Bey'in atlarının ismi de başlıbaşına muhteşem: Laiklik Forever... Onur Yetkin, atlarının isimlerinden ödün vermemekte kararlı ancak Tarım Bakanlığı'nda bu konuda hayli kısıtlayıcı. Ancak Yetkin, gerekirse mahkemeye gitmekten bile çekinmiyor. Onur Yetkin'in eşi Esin Hanım'da atlara bayılıyor. Onları öpüp okşuyor, seviyor. Bu arada Onur Yetkin, bir yandan atların aşılarını vermekte geciken seyişe kızarken bir yandan da Türkiye için önemli sektörlerden biri haline gelen at yetiştiriciliğinin sorun ve beklentilerini dile getiriyor: "Öncelikle yarış atı yetiştiriciliği ve yarış atçılığının, Tarım Bakanlığı'nın görev ve yetki alanına girmesi garip. Her yıl at yarışlarına yatırım yapmak adına ciddi bir fon ayrılıyor. Bu fonun, haraların bakımının yapılması, pistlerin yenilenmesi, damızlık alımı teşvikleri gibi alanlarda kullanılması lazım ama bir bakıyorsunuz GAP projesine aktarılmış. Böyle olunca yeterli yatırım yapılmıyor, sektör kendi içinde kısırlaşıyor. Ayrıca vergiler çok yüksek. Devlet için bu iş ciddi bir kazanç kapısı ama bunun bir sektör olduğuna, ciddiyetle yaklaşmıyor, onbinlerce insanın bu sektörden kazanç sağladığı göz ardı ediliyor"

Onur Yetkin'in unutamadığı yarış:

Yıl 1953. Türkiye'nin, belki de o dönemde Orta Doğunun en önemli at yarışlarından Başvekil (Başbakanlık) Kupası koşulacak. Türkiye'nin en

hızlı atları, en usta jockeyler aylarca bu yarış için hazırlanıyor. İstanbul Veliefendi Hipodromundaki yarış öncesi Onur Yetkin'in dedesi Fahri Simsaröğlu çok umutlu değil.

Yarışa katılan atı Platin'in birinci gelebileceğini sanmıyor. Pek çok kupa kazanmış dişli rakiplerin arasından sıyrılabilmesi çok güç. Ona moral vermeye çalışan torununa "Bir mucize olur da bu yarış kazanırsak sana 1000 lira vereceğim," diyor. 11 yaşındaki Onur iyice heyecanlanıyor. Yarış sabahı çanı gibi sevdiği yarış atı Platin'inin yanından ayrılmıyor. Yarışta atı koşacak jockey Ekrem Kurt ile sohbet ediyor. Platin'inin yanaklarına okşarken Ekrem Kurt'a "Ekrem Ağabey, bu yarışta 400 metreye kadar tut atı, sonra sal gitsin, onların hepsini geçeceksin," diyor. Ekrem Kurt da bu genç atçayı dinliyor, 400 metreye kadar tutuyor atı ve salıyor sonra. Kuş gibi uçan Platin en yakın rakibine iki boy fark atarak yarış birincilikle bitiriyor. Tribünleri dolduran binlerce yarışsever Platin ve Ekrem Kurt'u ayakta alkışlarken Onur Yetkin de sevinçten havalara zıplıyor. Bu yarış Ekrem Kurt'un Türkiye Jockey Kulübü önüne heykeli dikilecek kadar efsane bir jockey olmasının yolunu açarken, genç Onur'a da 1000 lira kazandırıyor. Dedesi torunuyla beraber şeref tribünü önünde kupayı havaya kaldırırken gözleri mutluluktan ışıltı açıyor. Dedesi ertesi sabah Onur'u ve oğlunu Taksim'deki ofisine çağırıp 1000 lirayı veriyor. Babası ile sevinç içinde parayı alan Onur hayallerini süsleyen tekneyi satın almak için Karaköy'e iniyor. Tam 925 liraya satın aldıkları 5 beygir motorlu tekne ile Boğaziçi ve adalarda gençliğinin en güzel yazlarını yaşıyor Onur Yetkin. Boğaziçi'nde kuşu gibi süzülen teknenin ismi de hiç şüphesiz "Platin" oluyor.

İZMİR'DE ATÇILIK BİR TUTKU

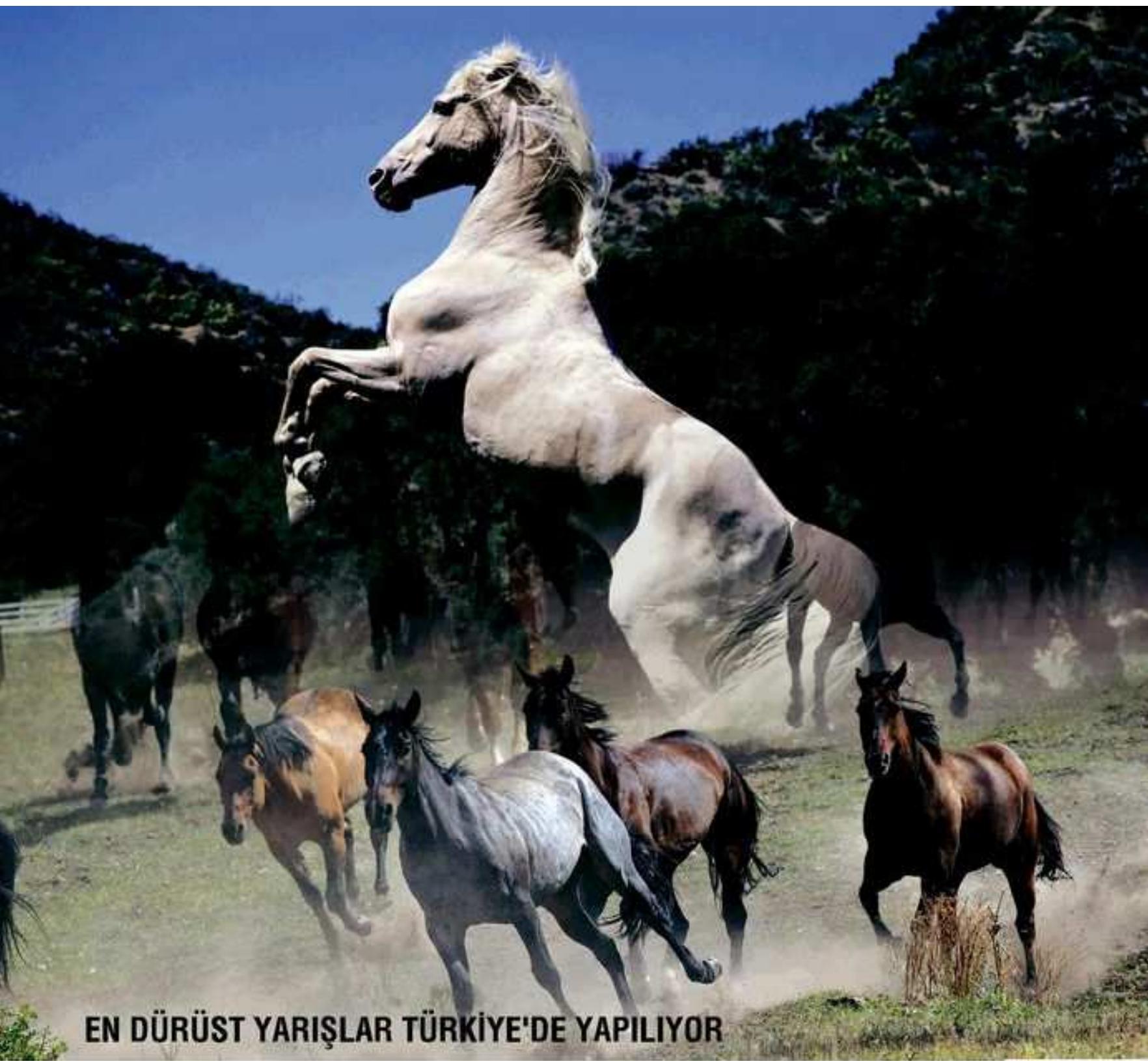
Şu anda İzmir'de yoğun olarak at yarışları yetiştiriciliği yapan Gür Özbelge, Arif Kurtel... gibi isimler var.

Gür Özbelge de 40 yılını yarış atçılığına vermiş bir isim... Altay Futbol Kulübü'nde genel kaptanlık yaptığı yıllarda amatör olarak başladığı yarış atı yetiştiriciliğini daha sonra bir yaşam biçimi haline getiren Özbelge damızlıklarla birlikte 50 kadar ata sahip. 1964'lerde başladığı bu uğraş profesyonelliğe dökmölünce vazgeçmek mümkün olmamış Özbelge için... Geçmişten bu yana yurtdışından, İngiltere'den, Amerika'dan at getirttiklerini belirten Özbelge bugün üç oğluyla birlikte Foça'daki çiftliğinde at yetiştiriciliğini sürdürüyor.

At yarışçılığını, "Türkiye'nin en büyük şirketlerinden daha fazla cirosu olan müessesesi" olarak tanımlayan Özbelge, bu sektörden yaklaşık 200 bin kişinin geçindiğine dikkat çekiyor, "atlara yedirilen otun köylüye ödenen parası yıllık 4-5 trilyon" diyor.

Yarış atı yetiştiriciliğinde Türkiye'nin İngiltere'nin ardından Fransa, Almanya ve İtalya'yı geçtiğini belirten Uğur Özbelge, İstanbul'da, Adana'da bir sezon olan yarışların İzmir'de 12 ay non stop yapıldığına işaret eden Özbelge, İzmir'in iddasını sürdürdüğünü dile getiriyor.

EN DÜRÜST YARIŞLAR TÜRKİYE'DE YAPILIYOR

Yarış atı yetiştiriciliği ile ilgili şu bilgileri veriyor Özbelge: 'Muhakkak ki zor bir iş at yetiştiriciliği. Elinizdeki atları satmanız lazım ama maalesef at yarışçılığı ilerleyeceğine getirmede. Ama şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki; Bugün dünyada en dürüst yarışlar Türkiye'de yapılıyor. Camiamızda yüzde bir bile kötü düşünceli adam barındırılmıyor. Ancak bir kriz dönemine girdik. Yetiştirdiğimiz atları satamıyoruz' Hayli iddialı atları olmuş Uğur Özbelge'nin... Perfect stone, Golden Sun, Ersan Han, Cüneyt Han, Atcante, Sparkling, Take It Easy bunlardan bazıları. 50'den fazla kazandığı kupa bugün Özbelge'nin evini ve ofisini süslüyor.

Bugün para kazanmaktan çok, alıştıkları bir işi kaybetmemeye uğraşan Özbelge ailesinde ikinci kuşak da severek devam ettiriyor at yetiştiriciliğini. Uğur Özbelge'nin enteresan bir tespiti de var. Türk atlarının çoktan AB'ne girdiğini belirtiyor. Bugün karşılıklı anlaşmalar gereği atları AB'ye girdi. Gidiş gelişleri hiçbir vizeye tabii değil. Avrupa Türk atlarına, Türk insanına güvendiğinden daha çok güveniyor demek ki!... Aklımızdaki bir başka soruyu soruyoruz Özbelge'ye... 45 yılı aşkın at yarışıyla ilgilenen biri olarak at yarışlarından para kazandı mı, etrafına sağlam tiyolar verebiliyor mu? Bu yarışlarda bilen insanların şansı daha azmış.

'Bilenler sürpriz tutturamıyor' diyor. At yarışları için bahis ve kumar yönüyle sanki pek ilgilenmek istemiyormuş gibi bir hava seziyorum. Yarış atı çiftliklerini gördükçe kendimi yabancı hissettiğim bu dünyanın insana, doğaya ne yakınlığının keyfini duyumsuyorum. Yeşilliklerin içinde atlarla birlikte yaşanan heyecanı her daim içinde barındıran bir başka dünya... Şirinyer Hipodromu'nda at yarışlarını izlerken artık durbünün ucunda gördüklerimin ardında ne kadar büyük bir camia yattığını sanırım daha iyi fark edeceğim...

İZMİR-KARABAĞLAR
ÖVGÜ TERZİBAŞIOĞLU ANADOLU LİSESİ

Koca bir okulun babası

Necip Terzibaşioğlu

Yaklaşık 2 yıl önce talihsiz bir trafik kazasında 28 yaşındaki kızı Övgü'yü kaybeden baba Necip Terzibaşioğlu, onu ve hayallerini okul yaptırarak yaşatmaya karar verdi. Öğrencilerin kendisine "Necip Baba" diye hitap ettiği bir okulun koridorlarında yürüyen, yüzlerce çocuğun hayallerini yaşayan bir baba artık Necip Bey...

[Şebnem SAVAŞ]

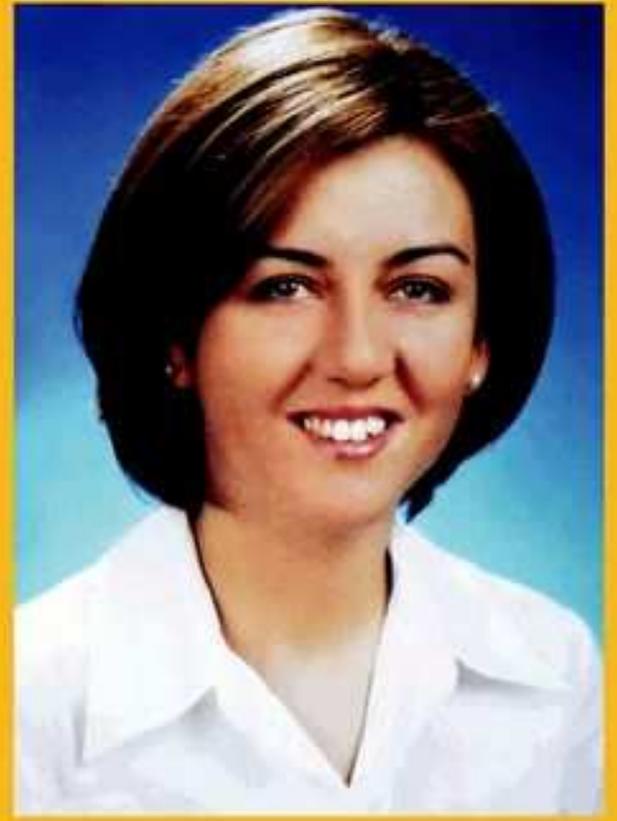
Övgü Terzibaşioğlu'nun yolculuğu Hakimiyeti Milliye Okulu'ndan başladı. İzmir Özel Amerikan Koleji'nde orta ve lise öğrenimini tamamlayan Övgü, Ege Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden başarıyla mezun oldu ardından Sabancı Üniversitesi'nde Yüksek Lisans'ını tamamladı. Övgü artık okul hayatının başarılarını mesleğine taşımak için hazırdı Mercedes Benz. Türk'de başladığı çalışma hayatına Mondî Pockoging (Kraft) İstanbul Ambalaj Sanayi ve Ticaret'te devam etti. Övgü'nün yolculuğu bundan 2 yıl önce talihsiz bir trafik kazasıyla 14 Nisan günü son buldu derken bu yıl aynı tarihte adına yaptırılan bir okulla tekrar başladı. Övgü, şimdi 592 öğrencinin gelecek hayallerini yeşertiyor. Batı Anadolu Çimento Sanayi AŞ.(BATIÇİM) Genel Müdürü Terzibaşioğlu, kızını kaybettiikten sonra onun adını ölümsüzleştirecek bir proje ortaya koymak için harekete geçti ve okul yaptırma kararı aldı. Bu kararını eşi Serpil Hanım'la ve oğlu Övünç'le paylaştığında onlardan da destek alınca bu isteğini Milli Eğitim'e iletti. "Yüzde yüz Eğitime Destek" kampanyası kapsamında okul için yer tahsis edilmesinin ardından da Övgü Terzibaşioğlu Anadolu Lisesi hayata geçti. Daha önce kötü şartlar

nedeniyle eğitim verilmesi iyice zorlu hale gelen ve son olarak kapısına kilit vurulmasıyla çevre okullara gitmek zorunda kalan okul öğrencileri geçtiğimiz 14 Nisan'da yani Övgü'nün yitirildiği gün yeni okullarına kavuştu. Son teknoloji donanımı ve en iyi imkanlarla kuşatılmış fiziki şartlarıyla yeni okullarına kavuşan Övgü Terzibaşioğlu Anadolu Lisesi öğrencileri özel okulları aratmayacak koşullarda eğitim görmeye başladı.

"Biz Övgü'yü Hak edeceğiz"
Kızlarının ölüm yıldönümünde onun ismini taşıyan bir okulun açılması Terzibaşoğlu Ailesi'ne yüzlerce Övgü kazandırdı. Okulda gerçekleştirilen açılış töreninde "Biz Övgü'yü hak edeceğiz" yazılı pankartla Terzibaşoğlu Ailesi'ne teşekkür eden öğrenciler aileye buruk bir mutluluk yaşattı. Eczacı Serpil Terzibaşoğlu, gönül bağıyla bağlı olduğu okulu ve öğrencileri sık sık ziyaret ederek onların hem problemlerini da hem de sevinçlerini paylaşıyor.

Övgü Terzibaşoğlu ve başarılarla dolu yaşamı

03.04.1977 tarihinde İzmir'de doğdu. İlköğrenimini Hakimiyeti Milliye Okulunda yaptı. Orta ve Lise Öğrenimini İzmir Özel Amerikan Kolejinde 1995 yılında tamamladı. Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği bölümünden 26.07.2000 tarihinde mezun oldu. 20.07.2002 tarihinde İstanbul Sabancı Üniversitesinde Yönetim Yüksek Lisans (MAB) öğrenimini başarıyla bitirdi.

Çalışma hayatına İstanbul'da, Mercedes Benz Türk A.Ş'nde başladı. Mondı Pockoging (Kraft) İstanbul Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nde Pazarlama ve Satış Müdürlüğü görevinde bulundu.

O, yaşam boyunca zeki, çalışkan, saygılı ve dürüst kişiliği ile arkasından gelenlere yüce bir karakter örneği çizdi. Yurt içinde ve yurt dışında Türkiye'nin övgüsü oldu. Vatanına, milletine yürekte hizmet aşkıyla dopdoluydu; o bir liderdi, yaptığı hizmetler bugün onun adını taşıyan bu okulun açılışıyla taçlandı.

İnsan ancak eğitim ve öğretimle insan olma zihniyetini kazanır. Ne mutludur ki; bu okulla, övgümüz burada okuyacak tüm gençlerimize yaşam savaşında ışık olmaya devam edecek ve yüce kişiliği ile gerçek değerini oluşturacak eğitimlerini onlara kazandıracaktır. Nice övgülerin yetişmesine vesile olacak ÖVGÜ'müzü yüreklerimizden coşan sevgi seli ile anıyor ve onu yaşıyoruz.

Hayatı İzmir

Muğla doğumlu olmasına karşın tüm hayatını İzmir'de geçirmiş bir işadami olan Necip Terzibaşoğlu, "59 yaşındayım ve 59 yıldan beri İzmir'de yaşıyorum. İlkokulu İzmir'de okudum. Ortaöğretimime Özel Türk Koleji'nde devam ettim. Üniversiteyi ise ODTÜ'de okudum. Doktora çalışmalarımı ise DEÜ'de devam ettim." diye kendi okul hayatını özeltiyor.

Terzibaşoğlu önderliğinde BATIÇİM Ailesi bir çok sosyal projeye sponsor olarak katkıda bulunuyor, sağlık ocakları ve okullar yapıyor. Ancak Övgü Terzibaşoğlu Anadolu Lisesi, Terzibaşoğlu Ailesi'nin tamamen kendi kişisel girişim ve katkısıyla ortaya konulan bir örnek girişim.

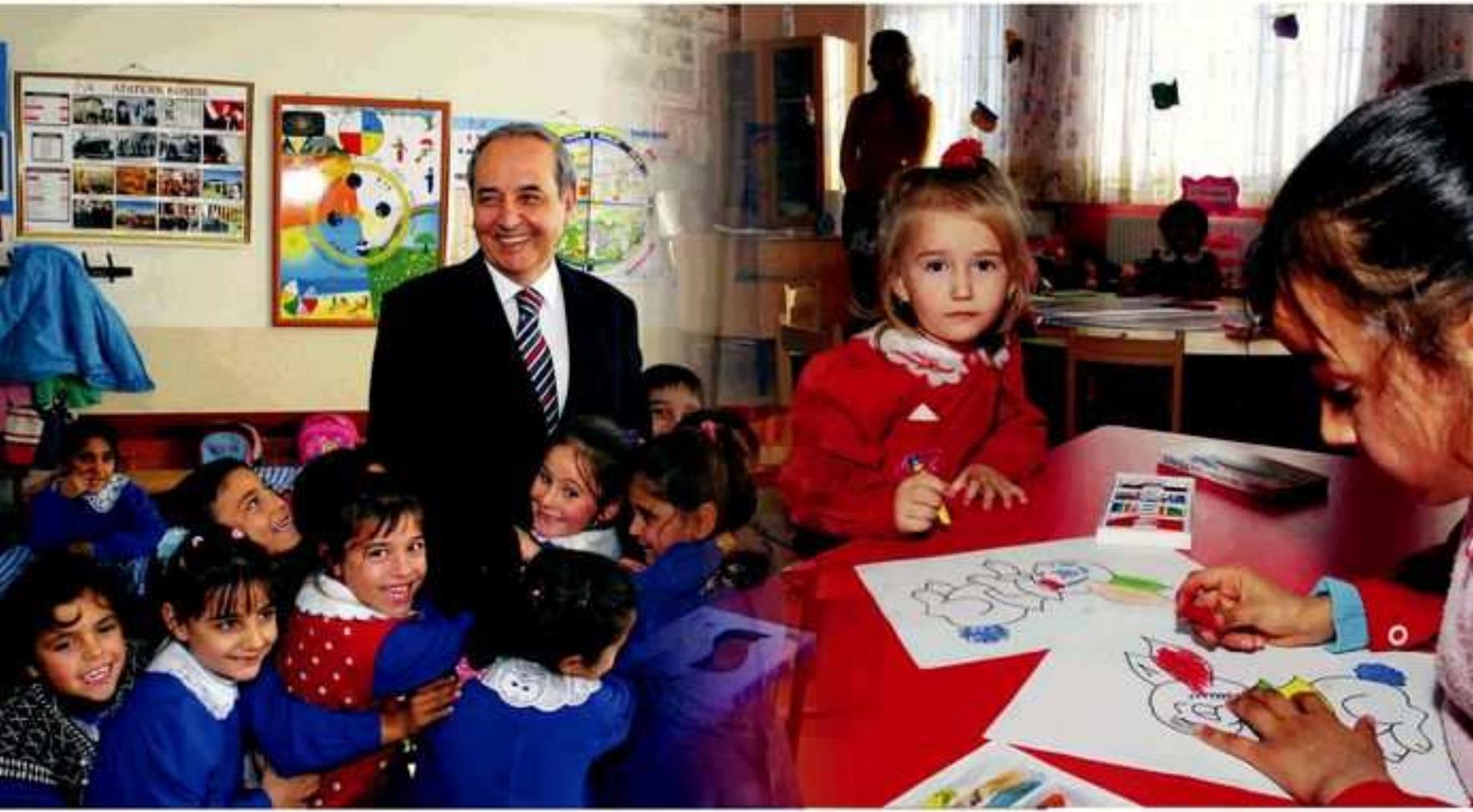
Gündüz Ailesi'nin eğitim sevdası sınıflara sığmadı

Mayr-Melnhof Graphia İzmir'in Tire'deki tesislerinde Türkiye ve yakın bölgelerden sorumlu üst düzey yönetici Nihat Gündüz ve eşi Özgül Gündüz eğitim sevdasıyla çıktıkları yola sadece bir yapı kazandırmakla kalmadı. Nihat Gündüz İlköğretim Okulu'nu 4 ay gibi kısa bir sürede hayata geçiren Gündüz Ailesi, maddi imkansızlıkların kol gezdiği bir çevrede yaptıkları okulun her koşulda yanında olmak için çabalarken öğrenci ve velilerine kol kanat germeye devam ediyor. Bornova Doğanlar Semtî Yunus Emre Mahallesi'nin çocukları, 2 yıl öncesine kadar çocukları bırakın yetişkinler için bile tehlikelerle dolu 1 kilometrelik otopanı aşarak okula gitmek zorunda kalıyordu. Bu çocuklar, 2000 kişilik bir okulun 60 kişilik sınıflarına ne kendilerini ne de hayallerini sığdıramazken kendileri için çarpan 2 kalbin varlığından da habersizdi.

Nihat ve Özgül Gündüz. Kalpleri eğitim sevdasıyla çarpan bu çift elele verip girdiler İzmir İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün kapısından. Gönül daha

çoğunu isterdi ama 8 derslikli bir okuldu onların planı. Arazi arandı, uzun süre bulunamadı. Son olarak Doğanlar Semtî Yunus Emre Mahallesi'nde bir arazi bulunduğu haberi geldi kendilerine. Ancak 8 derslikli bir okulla bu arazinin yanlış kullanılmış olacağını ve projenin genişletilmesi gerektiği de beraberinde gelen bir diğer haberdirdi. Olsa olsa 9 ya da 10 dersliğe çıkmasını bekledikleri okul bir anda 20 dersliğe çıkarıldı. Peki bu onları yıldırıyor mı? Tabii ki hayır. Hemen kolları sıvadılar. Tüm arkadaşlara, eşe dosta salındı okul haberi. Nihat Gündüz'ü daha başından güldürdü proje, 'Okul deyince akan sulann durduğunu gördük. 9 arkadaşım bürokratik konuların aşılmasında yardımcı oldu. Mayr-Melnhof firmasının Tire'deki tesislerinin yapılışında görev alan taşeron firmalar yardima koştı. Bunu görmek bile çok güzeldi' diye anlatıyor. 9 kişi okul deyince gözlerini kırpmadan ellerini cebine attı. Bunu görmek bile çok güzeldi' diye anlatıyor.

Sığınak gibi okul

Nihat Gündüz İlköğretim Okulu 4 ayda dikildi Yunus Emre Mahallesi'ne. Dört ayda yapıldığına bakmayın bölgedeki 7 okuldan en son açılan okul olan Nihat Gündüz İlköğretim Okulu, fiziki şartları ve alt yapısı en iyi olan okul olarak geçiyor. 500 metrekare alan üzerine toplam 1500 metrekare olarak üç kat, depreme dayanıklı betonarme inşaat tekniği ile yapılandırılan okulda duvarlar enerji tasarrufu sağlayan ısı yalıtımlı Bims tuğlası ile örüldü.

Pencerelerde yine enerji tasarrufu için ısı yalıtımlı camlar ve pvc doğramalar kullanıldı. Katlar arasında engelliler için asansör sistemi kuruldu. Bina son teknik yangın alarm sistemi ile donatılmakla kalmadı, yıldırım tehlikesi dahi düşünülerek karşı paratonerle korunaklı hale getirildi. Sınıflar ve bilgisayar laboratuvarı için alt yapı kablo tesisatı döşenerek, bilgisayarların elektrik kesintilerine karşı UPS kesintisiz güç kaynağı ile korunması sağlandı. Isınma için yine hiçbir masraftan kaçınılmayarak merkezi sistem katı yakıt kalorifer tesisatı kuruldu. Şehir suyu 10 tonluk paslanmaz bir depo ve hidrofor tesisatı ile desteklendi.

Yalnız Bahçe sulama ve genel temizlikte kullanılmak üzere 120 metrelik bir artezyen kuyu kazındı ve dalgıç pompa sistemi kuruldu. Üst katlarda koridorlara çift taraflı, çelik acil yangın kaçış merdivenleri konulması da unutulmadı. Birinci kat camlarına ve ana giriş

kapısına ferforje demir korkuluklar takılarak okul adeta bir sığınağa dönüştürüldü. Zaten amaçlarının da bu olduğunu vurguluyor Nihat Gündüz. Başta deprem olmak üzere diğer afet anlarında öğretmenlerin çocukları evlerine gönderdiklerini dile getiren Gündüz, "Gelişmiş toplumlarda tam tersi olmalı. Okul gerektiğinde ailelerin bile sığınabileceği bir sığınak niteliğinde olmalı ve biz de bunu yaptık. Evlatlarınıza kendi evlatlarını da gözüm kapalı bırakabileceğim bir okul yaptırmak istedim ve yaptım" diyor.

Önce ekmek sonra eğitim

Bunca emek ve sonuç yaklaşık 1,6 milyon YTL'lik bir maliyet. Peki iş bitti mi? Yine hayır. Burada sözü Okul Müdürü Mehmet Fesih Kaya alıyor ve başlıyor anlatmaya: "Okulumuzun bölgedeki en son açılan ve en iyi fiziki ve alt yapı şartlarına sahip olmasının yanında mahalli olarak en kötü şartlara sahip okul. Mahallede bir evde en az 2 aile bir arada yaşıyor. Aileler çok cüzi aidatları bile ödeyemiyor. Göç ile buralara gelmiş, geçim derdine düşmüş bu aileler çocuklarının nasıl bir eğitim aldığıyla da çok ilgilenemiyor." Müdür Kaya, kısacası, "Önce ekmek, sonra eğitim" diyor.

14-70 yaş arası eğitim

Okul Müdürü Kaya Ağrı'nın Omuzbaşı Köyü'nde dünyaya gelmiş. Diğer 9 kardeşiyle hayata

tutumaya çalışan Kaya, her gün 7 kilometre yol yürüyerek okula devam etmiş. Sizin anlayacağınız, Kaya'nın hayatı da soyadı gibi sert koşullar içerisindeymiş. Ancak Kaya ve diğer kardeşlerini bu engeller yıldırmamış. Hepsini eğitimlerini tamamlayarak ailelerini gururlandıran birer meslek sahibi olmuş. Kaya da ilkokulun ardından yatılı okulu kazanarak çok istediği öğretmenlik mesleğini de kazanmış. Karların altından en güzel çiçeklerin tomurcuklanacağını bilenlerden Kaya. Mahalle halkının tüm kötü koşulları onu okulda yapacağı reformlar için daha da teşvik etmiş. Eğitim ailede başlar diyip önce veliler için okuma yazma kursu başlatan Kaya, 180 veliyi eğitmiş. Sadece okuma yazma kurslarıyla da yetinmeyip, rehberlik servisini kurarak yine ailelere, "Küçük çocukların çalıştırılmaması", "Aile içi şiddet" gibi konular hakkında bilinçlendirme toplantıları düzenlemiş. Onların okulla kaynaşmalarını sağlamak amacıyla yaz ayları boyunca okul bahçesinde film gösterimleri düzenleyip, yıllar önce İzmir'e göç etmiş ancak hayatında hiç deniz görmemiş aileler için geziler tertiplemiş. Velilerin artık çocuklarını okul çıkışı çalışacak ve eve para getirecek biraile bireyi olarak görmemelerini sağlamış. Her gün kapısını tıklatıp bir velinin evine misafir olan Kaya, onlara, "Toplantı ve eğitimlerimize kablın. Bizim okulumuzda eğitim 14 - 70 arası" diyor.

Nihat Gündüz kimdir?

1946 Yılında Karabükte doğan Nihat Gündüz, İlk, orta ve lise tahsilini Karabük'te tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Yüksek Kimya Mühendisliği'nden mezun olmuştur. Aynı yıl, kazandığı bursla Amerikada Polimerler üzerine Master Eğitimi yapmıştır.

Uzun yıllar yurt dışında çeşitli ülkelerde üst düzey yöneticilik görevlerinde bulunan Nihat Gündüz, 1984 yılında yurda döndükten sonra yine benzer görevlerde çalışmalarına devam etmiştir.

ESIAD Yönetim Kurulu üyesi olan Nihat Gündüz, İzmir'e yerleştikten sonra Polinas A.Ş.'de daha sonra da Bakioğlu Holding'de yöneticilik yapmıştır.

Birçok çok yabancı firmada da görev olan Nihat Gündüz, Lawson Mardon/İngiltere, Coates Lorilleux/Fransa, Wetzel/Almanya, Krüger/Almanya gibi dev şirketlerin İzmir'e getirilmesi çalışmalarında bulunmuştur. Son olarak Avusturya/Mayr-Melnhof'un Tire'de ambalaj tesislerinin kurulmasını ve Süperpak A.Ş. firmasının gruba katılmasını sağlayarak, İzmir'e toplam 6 yabancı firmanın getirilmesini sağlamış ve günümüz ekonomisinin en büyük sorunu olan işsizliğe bir nebze olsun çare olmak üzere istihdam yaratılmasında katkıda bulunmuştur.

Özgül Gündüz ile evli olup Erol ve Orhun isiminde iki çocukları vardır ve halen bir Avusturya firması olan Mayr-Melnhof Graphia İzmir'in Tiredeki tesislerinde Türkiye ve yakın bölgelerden sorumlu üst düzey yönetici olarak görev yapmaktadır.

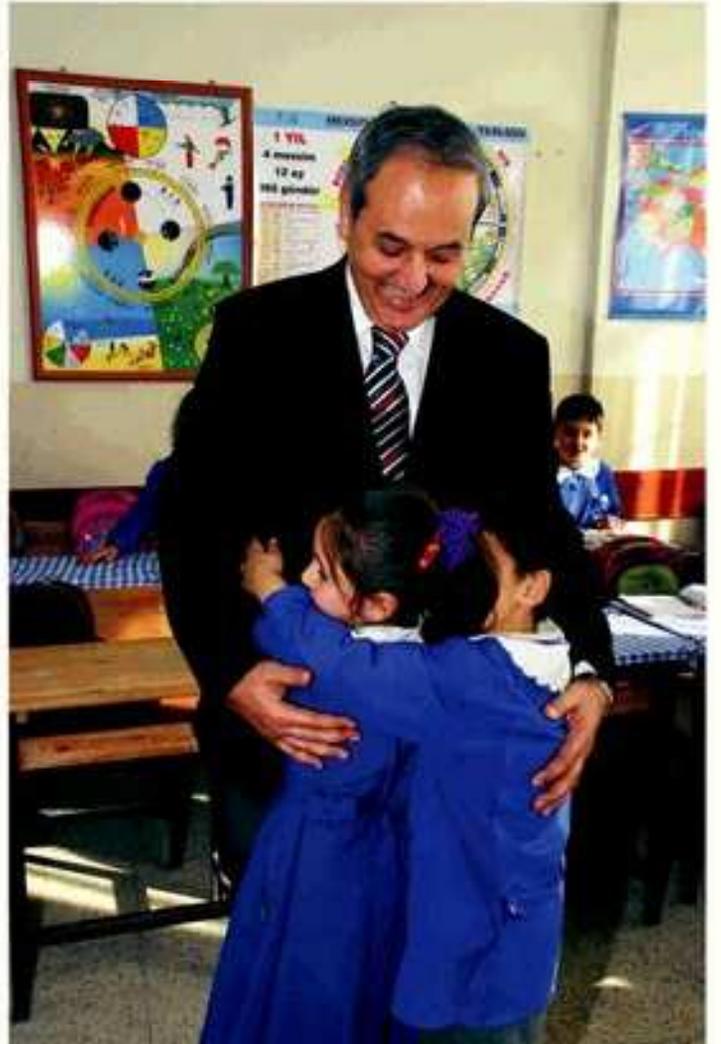
Okulda başarı oranının ise henüz çok düşük olması Okul Müdürü Kaya için aynı bir azim kaynağı haline gelmiş adeta. Amaç başarı seviyesini yüzde 30'lara çekmek. Bu amaçta çocuklara okul çıkışında Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerinde kurslar veriliyor. Fen Laboratuvarı kalabalık ailelere sahip

çocukların ödevlerini yapabilmeleri için çocukların okul sonrası da hizmetine açılmış. Haftada 4 gün İngilizce kursu ile çocukların bugüne kadar eksik kalan dil eğitimleri de destekleniyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin başlattığı Abla-Ağabey-Kardeş Projesi'nden de faydalanan Nihat Gündüz ilköğretim Okulu öğrencileri günden güne okullarını daha da sever hale gelip devamsızlıklarını da yok denecek kadar azaltmış. Tüm bu aktivite ve eğitimlerde Müdür Kaya'ya destek olan Rehber Öğretmen Serap Kurtgöz, "Daha da iyisini, daha da fazlasını yapmak zorundayız. Bu çocuklar bizim geleceğimiz. Bu ülkenin aydınları bizleriz ve işiğimiz onlara vermek zorundayız" diyor.

Hayat bu kez güldü

Hayat bu kez güldü Yunus Emre Mahallesi çocuklarına. Eğer çalışıp onlar için bu fedakarlığı yapan insanların azimlerini doğrultusunda çalışırlarsa pırl pırl bir geleceğin onları beklediğini artık biliyorlar. Yazımızın başlığında da denildiği gibi okul yapıp, dört duvar kondurmakla kalmayan Gündüz Çifti ve azimli, fedakar bir grup öğretmen. Onlar eğitim aşkını ne gönüllerine ne de dört duvara sığdıramayanlardan.

estetik normlar...

www.norm-fasteners.com.tr

NORM CIVATA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Tel: (232) 376 76 10 (PBB) Faks: (232) 376 76 13

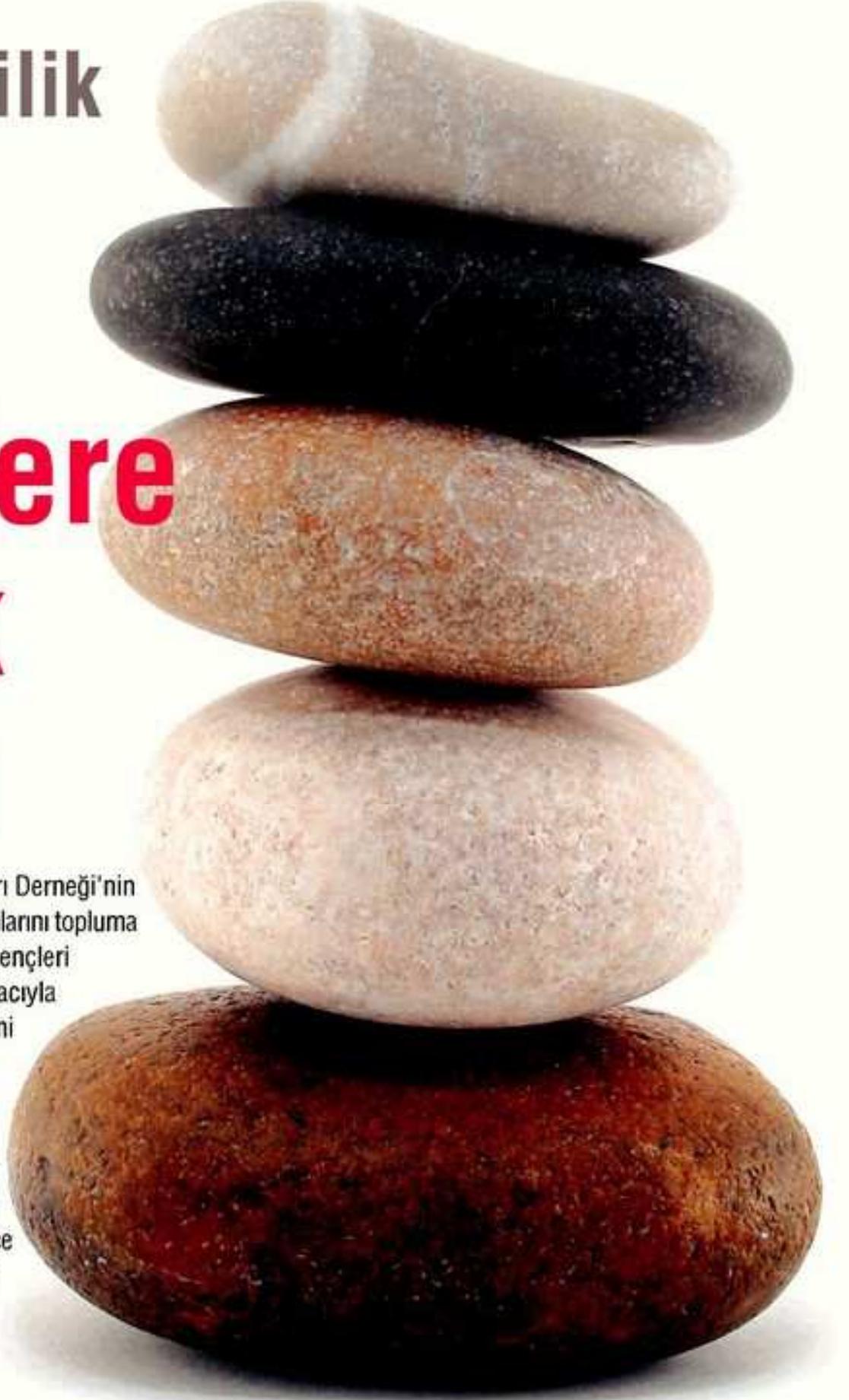
ESIAD Girişimcilik Haftası:

Bu öğütlere kulak verin

Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (ESIAD), iş dünyası ve iş insanlarını topluma daha yakından tanıtmak ve gençleri girişimciliğe özendirmek amacıyla "Girişimcilik Haftası'nın" 7.sini düzenledi.

İzmir'den, Türkiye'ye ve dünyaya yayılan başarıların ardındaki isimler, kimi zaman sıfır noktasının bile altından başlayan maceralarını binlerce gençle paylaştı, nasihatlerde bulundu ve cesaret verdi.

[Şebnem Savaş]

Sezai Kaya: "Bu krizden çıkmanız tüm dünyanın 2 yılını alacak gibi"

HUGO BOSS Genel Müdürü Sezai Kaya, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Konferans Salonu'nda yüksek lisans ve doktora öğrencileriyle bir araya geldi. Kendisi de Amerika Birleşik Devletleri'nde master ve doktora eğitimini tamamlayan Kaya, öğrencilere "Neler hissettiğinizi anlıyorum. Ben de aynı sıralarda oturdum" diye seslendi. Gençlere karamsarlığa kapılmamaları konusunda sık sık teliklerde bulunan Kaya, "Girişimcinin moral değerlerinin de yüksek olması lazım" dedi.

Önümüzdeki süreçte finansal piyasalarda denetimlerin sıklaşacağını öngören Kaya, "Bu krizden çıkmanız tüm dünyanın 2 yılını alacak gibi. 2009'un 2.inci yarısında belki Obama etkisiyle belli bir iyileşme görülebilir. Ama ne yazık ki Türkiye için aynı manzarayı göremiyorum" diye konuştu. Yüksek Lisans eğitimine başladığı dönemde eğitmenlik olmak istediğini açıklayan Kaya, doktora başladığında özel sektöre atılmaya karar verdiğini anlattı. Güncel olaylarla bağlantılı olarak gerçekleştirdiği sunumda Kaya'nın ekonomik krize yönelik yaptığı konuşma gençlerin önünü açacak nitelikte ayrıntı ve detaylarla doluydu.

İşte Kaya'nın sunumunda öne çıkan çarpıcı detaylar:

-Krizler neden çıkıyor?

Her şey aynı anda en olmuyor.
Genişlemenin bir sınırı var. Büzüşme ise devamında geliyor.
Regülasyon ve denetim olmayan piyasa kriz yaratır.
Gerçek sanaldan her zaman üstündür.
Doğru girişimci gerçektir.

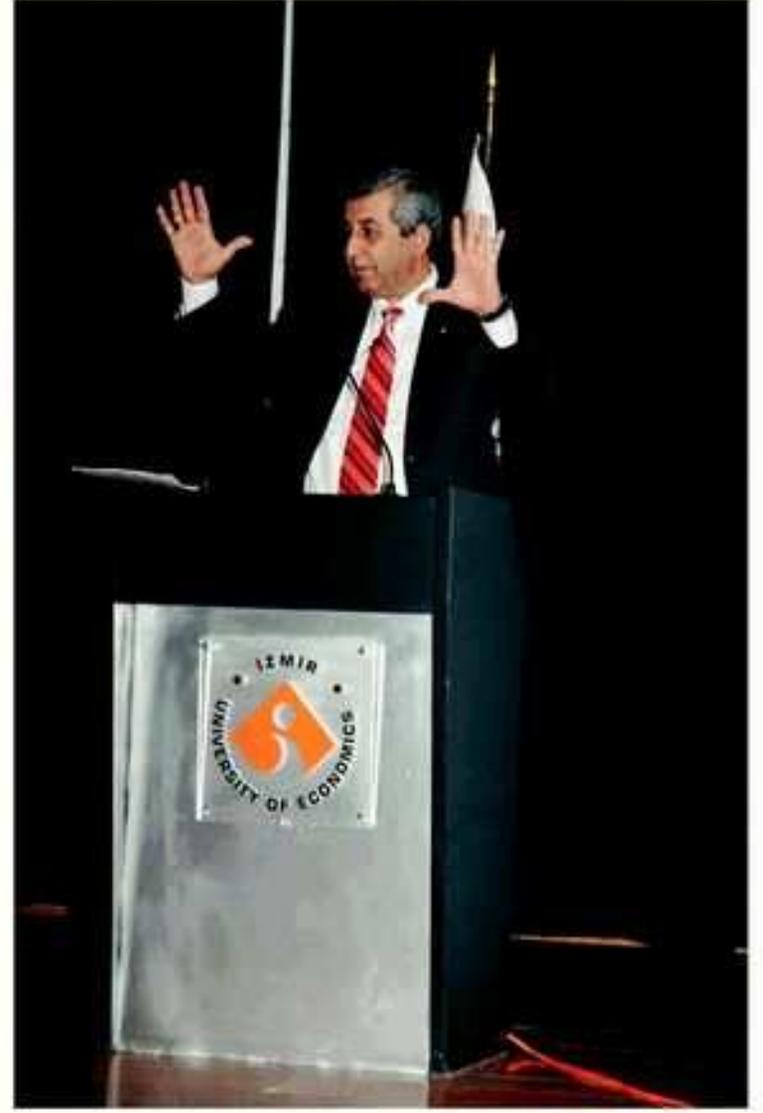
-Son kriz neden çıktı?

Konvansiyonel bankacılık basit işlemlere dayalıdır.
Paranın sanallaşması çöküşün başlangıcını yarattı.
Para illüzyonu gerçek büyüme yarattı.
Tüm dünyada enflasyon düştü, teknoloji hızla gelişti.
Kredi bağımlılığı arttı.
Emisyon hızla genişledi.
Finansal balon şişti.
Hedge Fonları saadet zincirleri yarattı.
Krediler çöküşün tetiğini çekti.
Zincir koptu, çapa çamura saplandı.

-Temel sorun

Regüle edilemeyen finansal kapitalizm.
Harika çocukların türev icatları. Unutulmamalıdır ki reel olan sanayici ve ticarettir.

Atilla Üner: "Çocuklar hayat dışarıda"

Ege Soğutmacılık AŞ. İzmir Yönetim Kurulu Başkanı Atilla Üner, İzmir Ekonomi Üniversitesi öğrencilerine anlattığı girişimcilik öyküsüyle gerçek bir hayat dersi ortaya koydu. Hayatın sandığı gibi okul sıralarında gizli olmadığını dile getiren Üner, "Hayatın sadece yüzde 10'luk kısmı bu sıralardan geçiyor. Yüzde 90'ı ise dışarıda. Girişimcilik ruhu gökten zembille düşmez. Bir havuz düşünün su yoksa havuz hiçbir şeydir." dedi.

Basit bir elektrik teknisyeni olarak 35 metrekaarelik bir dükkanda girişimcilik öyküsü başlayan Üner'in kurduğu Ege Soğutmacılık AŞ., Türkiye ve Cezayir'de yerleşik, 4'ü üretim yapan 6 bağlı kuruluştan oluşup şu anda 400 kişiye istihdam sağlıyor.

1968 yılında Ege Üniversitesi'nde Elektrik

Teknisyeni olarak memurluk yaptığını ifade eden Üner, mesai bitimlerinde Akşam Ticaret Lisesine devam etti. Üniversiteyi kazanmasına rağmen geçim derdi ağır bastı, okula sadece 1 yıl devam edebildi. Askerlik geldi çattı. Askerlik dönüşü hayatını değiştiren bir teklifle babasının açtığı 35 metrekaarelik dükkana 6 kuruluşun bağlı olduğu dev bir holdinge çevirdi. Ne olduğunu bile bilmediği 2 soğutucuyla macerası başlayan Üner, çok çalışmasının meyvelerini topladı.

En büyük vurgunu Körfez Krizi'nde yedim derken bir ceketle kaldığı bir anda karşısına hayatının teklifiyle beraber 100bin dolarlık bir sermaye çıktı.

14 krizi aştığını dile getiren Üner'in tırnaklarıyla kazıyarak bu noktaya gelmesi ise tesadüflerin

ötesinde fırsatları değerlendirebilmesinden kaynaklanıyor.

Şu anda içinde bulunduğumuz krizi bugüne kadar gördüklerinin en büyüğü olarak değerlendiren Üner, "5-6 krizi kadercilikle bağdaştırmıştık. Sonra başışıklık oldu. Her zaman krizi beklemelisiniz. 5 yıldır ses soluk yoktu.

Biz de garipse miştik" dedi. Hiç kimsenin bu krizin nasıl atlatacağına dair bir reçetesi olmadığını dile getiren Üner, "paradan para kazanmaya çalışmanın kimseye faydası olmadığını herkes gördü. Ne varsa üretmekte var.

Önümüz flu. Ama bunu da atlatacağız" diyor.

Betül Elmasoğlu: Karamsarlığa kapılmayın

Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (ESIAD), iş dünyası ve iş insanlarını topluma daha yakından tanıtmak ve gençleri girişimcilikle tanıştırmak amacıyla bu yıl yedincisini düzenlediği girişimcilik haftasının ilk etkinliği Buca Lisesi'nde gerçekleştirildi.

"Girişimcilik Sohbeti"nde öğrencilere deneyimlerini aktaran Elmas Grup Lojistik A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Betül Elmasoğlu, kaynak sıkıntısı içindeki genç girişimcilere, "Karamsarlığa kapılmayın, koşullar ne olursa olsun, cesaretinizi kaybetmeyin" mesajı verdi.

Girişimcilik ve yenilikçiliğin, yeni kaynaklar yaratıp, ülkeye ekonomik değer ve istihdam artışı sağladığını belirten Elmasoğlu, "Gençlerimiz eğer uygulanabilir, satılabilir bir fikirleri varsa yılmadan bunu hayata geçirmek için çaba göstermelidir. Cesaretle, sabırla, risk alarak, yenilikçi ve akılcı bir fikirle yatırım yapan girişimciler, elbette olumlu geri dönüşümler elde edecektir" diye konuştu.

Devletin, özellikle son 10 yıldır girişimcilere destek olmak ve yeni yatırımları cazip hale getirmek için çeşitli teşvikler sağladığına dikkat çeken Betül Elmasoğlu, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV), TÜBİTAK ve KOSGEB gibi kuruluşların girişimcilere büyük destek verdiğini kaydetti. Üniversiteler ve ESIAD gibi çeşitli sivil toplum kuruluşlarının da toplumu girişimcilik konusunda bilinçlendirdiğini vurgulayan Elmasoğlu sözlerini şöyle sürdürdü: "Bir yerde tutan iş kar getirir mantığıyla aynı sektörlerdeki işletmeler birbirine çok yakın noktalarda hizmet vermeye çalışıyor. Bu da işletmelerin kar etmesini engelliyor; tersine zarar etmelerine neden oluyor"

Buca Lisesi öğrencilerine, girişimcilik ilkelerine uygun davranışlarını ve bu hedefe uygun bir rota belirlemelerini öneren Elmasoğlu, kriz dönemlerinin kar getiren, satış artırıcı ürün ve hizmetlerle fırsata dönüştürülebileceğinin altını çizdi.

(soldan sağa)

Buca Lisesi Müdür Yardımcısı Sibel Taner,
Felsefe Öğretmeni Meral Özhan ve Betül Elmasoğlu

Girişimcinin Yol Haritası

- Kendinizi iyi tanıyın , zevklerinizi , hobilerinizi hayat tarzınızı önemidir
- Kendinizi geliştirin , okuyun ve hayal edin
- Dönüştürün , farklılık yaratın
- Anlam ve değer yaratın
- Yola çıkın
- İş modeli hazırlayın , için sürdürülebilir olması önemlidir
- Köşe taşlarını belirleyin ve gerekli organizasyonu onları tanıf edin
- Varsayımları gözden geçirin
- Birkaç ruh eşi bulun

Özel İzmir Amerikan Koleji öğretmenlerinden ve Genç Başarı Kulübü Sorumlusu Gül Yılmazkoç, Fadıl Sivri'ye teşekkür plaketi verdi.

Greton A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
Murahhas Azası
Fadıl Sivri,
Özel İzmir Amerikan
Koleji Kütüphanesi'nde,
"Genç Başarı Kulübü"
üyelerine girişimciliğin
yol haritasını çizdi.

Fadıl Sivri: "İmkansız diye bir şey yoktur"

80'e yakın öğrencinin dikkatle dinlediği Fadıl Sivri, sanayi yolculuğunda nasıl bir strateji izlediğini anlattı. Girişimciliğin ilk adımının, insanın kendi hayatından fedakarlık yaparak atıldığını ifade eden Fadıl Sivri, diğer yandan da iş hayatında dostluk kurmanın, espri yapmanın, iletişimin önemli olduğunu söyledi.

"İmkansız diye bir şey yoktur" diyen Greton A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Fadıl Sivri, "İşe kendinizi tanıyarak başlayın. Kendinizi geliştirin, farklılık yaratın, anlam ve değer katın. Yola çıkın, iş modeli yaratın. Sürdürülebilir işler yapın, köşe taşlarını belirleyin, varsayımları gözden geçirin. En önemlisi kendinize bir ruh eşi bulun" ifadesini kullandı. Öğrencilerin ekonomik krize ilişkin sorularını da yanıtlayan Sivri, gelişmekte olan ülkeleri krizin daha yeni vurduğunu kaydetti.

Amerika Birleşik Devletleri'nin krizi bir buçuk yıldır yaşadığını vurgulayan Greton A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Murahhas Azası Fadıl Sivri sözlerini şöyle sürdürdü: "Kriz, ortalama bir yıl içinde silinmeye başlar. Fakat bu gelişmeler ülkemizi yeni yeni etkiliyor. Bu nedenle ekonomideki daralma ve sıkıntılardan 2009 yılında da sürmesini bekliyoruz. Kriz fırsatları engellemeyecek; ancak fırsat sayısını azaltacak"

Arzu Amirak: "Denemekten vazgeçmeyin"

Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde gençlerle buluşan Philip Morris Kurumsal İletişim Müdürü Arzu Amirak, "Bir işe girmeden önce karamsar olmayın ve başaracağınıza inanın" dedi.

"Kurumsal Sosyal Sorumluluk" başlıklı sunumunda, sponsorluk ile kurumsal sosyal sorumluluğun farklı olduğuna değinen Amirak, gençlerin gündemi mutlaka izlemeleri, kendi rollerini doğru belirlemeleri ve bir hedef için çaba göstermeleri gerektiğini söyledi. Bireysel sorumlulukların iş hayatında önemli açılımlar yarattığını kaydeden Arzu Amirak, koşullara uyum sağlamanın başarının anahtarı olduğunu vurgulayarak gençlere şu önerilerde bulundu: "Eğitim hayatınızı projelerle güçlendirin, iş başvurularında mutlaka referans isimlerinizin işinizin paralelinde olmasına dikkat edin. Artık şirketlerin eleman alımında deneme - yanılma yapmaya vakitleri kalmadı. Hedefinizin nedenini iyi bilin, sadece hedef seçmiş olmak için hedef belirlemeyin. Her şey bireyin kendisinin elindedir. Mutlaka donanımlı olun ve başarı elde etmek için denemekten vazgeçmeyin"

Mustafa Cem: "Hayal Kurun, Hayalci olmayın"

Çınarlı Anadolu Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencileriyle buluşan Cemdağ Aydınlatma Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Cem, "Hayallerinizin peşinden gidin, ama asla hayalci olmayın" dedi.

"Girişimcilik Sohbeti"nde öğrencilere deneyimlerini ve gençlik yıllarını anlatan Mustafa Cem, "İş hayatıma arkadaşımın bir tekne alarak sünger avcılığıyla başladım. Bu meslekte bile kimsenin cesaret edemediği İmralı adasında sünger avlayarak iyi paralar kazandım. Hatta ileri giderek Yunanistan'a ihracat gerçekleştirdim" dedi.

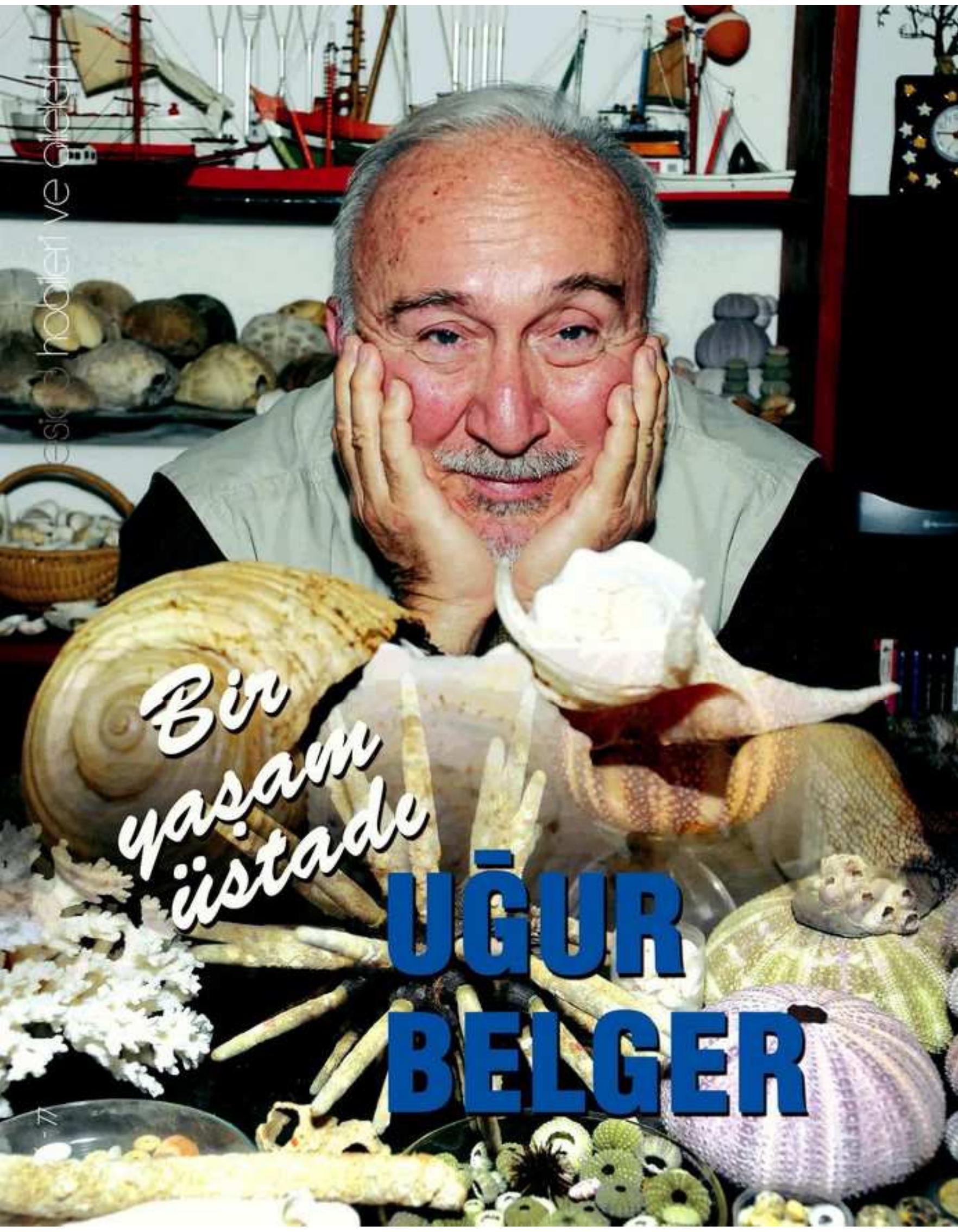
Her zaman daha iyisini hedeflediği için 1968 yılında İzmir'e gelerek Cemdağ Aydınlatma Şirketi'ni kurduğunu belirten Cem, sürekli çalışarak sektörün güçlü markalarından biri haline geldiklerini söyledi.

Gençleri girişimcilik konusunda cesur ve ısrarlı davranmalarını konusunda yüreklendiren Mustafa Cem şöyle devam etti: "Hayal kurun ve gerçekleştirmek için uğraş verin. Ama asla hayalci olmayın. Ben kendimi ve şirketimi geliştirdim, iş hayatında yenilikleri takip etmenin önemi büyük. Bugüne kadar hep başarının peşinde koştum. İşinizde başarılı olmak için prensip ve ilkelerinizden vazgeçmeyin"

Celal Bayar Üniversitesi Yönetim Organizasyon Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Meltem Onay ve Arzu Amirak (sağda)

esicci hoolier ve ailer

*Bir
yaşam
istade*

**UĞUR
BELGER**

[Dilek Gappi]

O hayata biraz daha şanslı başlayanlardan. Babası döneminin tanınmış İzmir Kliniği doktorlarından. 1941 yılında Çanakkale'de doğuyor, 1 yaşındayken İzmir'e taşınıyorlar. Amerikan Koleji'nin ardından Robert Kolejin inşaat mühendisliği bölümünü bitiriyor. O dönemde Robert Koleji şimdiki gibi yalnızca bir ortaöğretim kurumu değil, teknik üniversitesi de var. Eşi Yıldız hanım ise o sıralar kolejin orta öğretim bölümünde okuyor.

Sınıf arkadaşlarının arasında kendileri gibi sonradan okul bittikten sonra evlenen Tansu Özer Çiller de bulunuyor. Özer Çiller, Uğur Bey'in, Tansu Çiller ise Yıldız Hanım'ın sınıf arkadaşı. Uğur Belger, Robert kolejin ardından Atlanta Georgia Institute of Technology'de burslu master hakkı kazanıyor.

Atlanta, ünlü rüzgar gibi filminin çekildiği Güney Amerika'nın en şaşalı yeri. 2 yıl olan master programını bir yılda tamamlıyor Uğur Belger. Burslu gittiği için parası da az olduğundan master biter bitmez dönmeyi tercih ediyor. Tabii Amerika'yı ardına bakmadan bırakmasının ardından İzmir'deki koşulların hatırlı bir yeri var. Amerika'da beş parasız bir öğrenciyken İzmir'de evi ve arabası olan bir genç olmak cazip geliyor doğrusu... Ama asıl neden yine başka, sarışın mavi gözlü onu bekleyen sevdiği kıza kavuşmak aklında...

Dostları onun keyifli sohbetlerine bayılıyor. Saçlar ve sakallar beyazlaşsa da hayata bakışı her an dinamik ve sınıksız. Kendisiyle görüşürken iyi bir mühendis, iyi bir fotoğrafçı, iyi bir koleksiyoner, iyi bir şair ve yazar olduğunu görmek etkileyici olsa bile asıl şu dikkat çekiyor. İlgilendiği herşeye özen gösteriyor. Biraz keyif alıp bir kenara bırakmıyor, hayat ona , o hayata anlam yüklemeyi iyi biliyor...

UNUTULMAZ HOCA PROF. VESİÇ

Amerika'da en çok hocası Profesör Vesic'i özlemle andığını anlatıyor uğur Belger.

Zemin mühendisliği mekaniği dersi veren uzun boylu tatl yüzlü, kır saçlı Vesic, nazilere olan düşmanlığı nedeniyle Almanları sevmeyen bir hoca. Hatta sınıfta kimseye yüz vermeyen buffalo kryafetleri giymiş bir Almanca "bu sınıfta Alman olmanız aleyhinize bir sıkıntı yaratmayacaktır" sözleri de Belger'in aklında... Vesic'in asistanlık teklifini reddetse de Belger'e hocasından zemin mühendisliği mekaniği alanı hocasının bir mirası olarak yaşamında yer alıyor.

Dönüşte askerlik dönemi de şanslı geçiyor.

Genelkurmay Başkanlığı'nda tercüman olarak geçen 25 aylık askerliğin yansında Yıldız Hanım'la evlilik gerçekleşiyor.

KANLI NOEL'DE ANKARA GÜNLERİ

Kolej aşkıyla birlikte Ankara'da tuttıkları evde kaldıkları süre ise Türk siyasi tarihinin çalkantılı dönemlerinden birine denk geliyor. Belger'in deyimiyle Makarios efendinin yarattığı problemlerin ardından 1964'de kanlı Noel yaşanıyor, Hükümet darbesi derken seferberlik ilan ediliyor.

Tüm bunların etkisi ve daha çok ikisinin de deniz kenti ruhuna sahip olmaları nedeniyle askerlik biter bitmez soluğu İzmir'de alıyorlar.

Yaşadığı dönemleri göz önüne aldığımızda Belger'in hayatının bu kadar düzgün işleminde bir gizli yönlendirme hissediyor. Belki babanın belki annenin etkisi.

Yanıt baba... Ama çok genç yaşta kaybediyor babasını. 19 yaşındayken kaybettiği babasının hayatında etkisinin büyük olduğunu düşünse de, baştan iyi eğitim almış kişilerin hayatlarını da doğru yönlendirebilecek iradeye kavuştuklarına inanıyor.

Ve İzmir'de çok sevdiği mesleğine başlıyor. 4827 sicil numarasıyla inşaat mühendisleri odasına kaydolduğu yıllar inşaat mühendisliğinin de Türkiye'de en gözde meslek olduğu yıllara denk geliyor. "Sanayi hamlesi" kapsamında özellikle inşaat mühendislerine büyük rağbet var. Zaten babaları da iki oğlunun bu nedenle inşaat mühendisi olmasını istiyor ama ağabey inatçı çıkıyor, inşaat mühendisliğinden Mülkiye'ye kayıyor. "O dönemlerde inşaat mühendisleri valilerden daha yüksek maaş alıyordu" diyor Belger..

TANINMIŞ İSİMLERE HOCALIK

Statik mukavemet üzerine dokuz yıl sürdürdüğü üniversite hocalığı sürecinde İshay Saygın, Muzaffer Tunçağ, Emel İnci Önal gibi İzmir'in tanınmış simalarına da hocalık yapıyor. Bir yandan yavaş yavaş ticarete de atılmaya başlıyor Belger. Okuldan istifa ettiği günler isminin birlikte anıldığı Afa Prefabrik'in yaşamına girdiği günlere denk geliyor. 1974'de kurulan Afa'ya genel müdür olarak çağırılıyor. İlerleyen yıllarda Türkiye'nin önde gelen inşaat şirketleri arasına giren Afa, o dönemde Faruk San, Kayan Özgiller Nizamettin Coşkun tarafından kuruluyor. Ana ortaklar, iki ortak daha alarak yollarına devam ederlerken bir süre sonra yüzde 15'lik hisse de yeni kişilere veriliyor. Afa gibi çok ortaklı bir yapıda ana hissedarların işten anlamaları nedeniyle zorluk yaşamadığını belirten Belger de şirketin yüzde 5 hissesine sahip olurken, genel müdür olarak birbirinden büyük projelere imza atmaya başlıyor.

AFA'DA GEÇEN 30 YIL

Bornova'da küçük bir yerde kurulu olan şirket hızla büyüyor. 1996'da ise tahminlerinin üzerinde büyüyen şirketi yaşanan krizin de etkisiyle yeniden küçültmeye başlıyorlar. 2000'lerin başında Afa Prefabrik'le Afa İnşaatı birleştirerek tek şirket yapıyorlar. Kolay değil tam 30 yılı geçiyor Afa'da Belger'in. Şirketini çocuğu gibi görüyor, çoğu anı duygusallaşarak anlatıyor. "Aslında alanımızda bir okul, bir ekol yarattık. Bir mühendis Afa'da iki üç yıl çalışsın başka referans istemezler" diyor. İzmir Büyükşehir Belediye Binası, Tuborg, Pınar Süt, Metaş'ın bazı bölümleri ve İşbankası ile Yapı Kredi Bankası'nın Ege bölge binaları, Efes Pilsen'in Konya Çumra'daki dolun tesisleri Belger'in bir çırpıda aklına gelen, imza attığı çalışmalardan bazıları.

AKIL ALMAZ İŞLER

Tabii zor, çok zor günler de var bu anlarda. Özellikle İstanbul Sabiha Gökçen Havaalanı C terminali yapımı. Şöyle anlatıyor Uğur Belger: "Terminalin yapımı sırasında kriz yaşandı, 60 milyar liraya aldığımız malzeme, ekipman borcu 100 milyara çıktı. Ulaştırma Bakanlığı'ndan sadece kur farkı istedik. Gerekçemiz ortada ama vermeyiz diye tutturdular. Zaten o dönemin parasıyla 220 milyar liralık bir taahhüttü biz kırılıma 126 milyar liraya almıştık. Sadece 40 milyar TL'lik fark talep ettik. İş bir yıl bekledi, inatla talebimizi karşılamadılar. Bizim sözleşme feshedilince Devlet tekrar ihaleye çıktı. İhaleyi Akfen Grubu 440 milyar lira ihale bedeli ile aldı, iş üç sene gecikmeyle bittiğinde devletin ödediği miktar 800 milyara ulaşmıştı. Sonuçta işi istediklerine, istedikleri fiyata vermiş oldular"

ŞAIR, YAZAR, FOTOĞRAFÇI

Bunca yıllık tecrübenin ardından Uğur Belger'in işadamlarına öncelikli tavsiyesi ise "ne iş yaparlarsa yapsınlar dürüstçe yapmaları. İlk kitabı ders notları ardından ikinci kitabı "Dünyada Türk olmak zor" geliyor. Kısmen mizah ve büyük bölümü anılardan oluşan bir kitap. 3. kitap ise "şantiye öyküleri" Adından da anlaşılacağı gibi kitaba anılar hakim. Ayrıca 6 şiir kitabı var Uğur Belger'in. Sürekli resim sergileri açıyor. Uğur Belger'in fotoğraf merakı da çoktan amatör sınırların üstüne çıkmış. Özellikle kervansaraylar, camiler ve tarihi eserlerin fotoğraflarını çekerek, slayt gösterileri yapıyor. Baba bu kadar sanata yakın olunca kızı ve oğlu da mühendislikten uzak meslekler seçmişler kendilerine. Kızı Washington'da Teqtile Museum'un yöneticisi. Oğlu ise turizm alanında çalışıyor. Yıldız Hanım, "Uğur'un tüm hayatı, bütün gençliğimiz hesapların arasında geçti. Çocuklarını babalarını hep kağıtların üstünde hesap yaparken gördüler, elbette mühendis olmazlar" diyor.

HER TARAF DENİZ KABUKLARI

Uğur Bey belki de mühendisliğin verdiği bu hesap adamlığının katıllığını sanat yönünü geliştirerek törpüliyor. Öykülerin, şiirlerin yanı sıra en büyük alışkanlığı ise deniz kabukları

toplamak. İnanılmaz bir çalışma, yaklaşık 30 yıllık alışkanlık. Deniz kabuklarının büyük bölümünü eşiyile birlikte toplamışlar. Uzun süre dalmışlar, şimdi sonra dünyanın çeşitli ülkelerinden kabuk topluyorlar. Deniz kabuklarını diğer alışkanlıklardan biraz daha ayırmak gerekiyor, çünkü bu alanda Berger büyük yol almış. Kendileri de artık sayamıyorlar ama minikleri de saydığınız takdirde onbinlerce belki de yüzbinlerce deniz kabuğu var her yerde. Dolu dolu bir hayat ve her aşamasına özen gösterilmiş alışkanlıklar. Sürekli gülümseyerek bakılan yaşamı aktarırken de bir o kadar akıcı ve hoş sohbet birisi Uğur Belger. Yağmurun çılgınca yağıp, sisle harmanlandığı bir günde Gümüşlü'de özenle inşa ettiği, içinde Belger'in deniz kabuklarıyla dolu evinde 3.5 saatin nasıl geçtiğini anlayamadık. Kutulara, cam kavanozlara doldurulmuş küçük kabuklar ile vitrinde yer alan büyük deniz kabuklarının önünde yaptığımız söyleşiden ayrılırken şöyle düşünüyordu Uğur Belger: ...Bir şeyi sevmenin verdiği mutluluk alev benziyor. Sevdiğin, keyif aldığın uğraştığın her ne ise ona emek vermek, özen göstermek ise mutluluğu ama daha çok da yaşamın anlamını derinleştiriyor. İlla meşhur olmana, şöhret olmana gerek yok yaşama özen gösterdikçe, ürettikçe kendi sahnende yıldız olmak mümkün ve bu gerçekten saygıyı hak ediyor...

Uğur Belger'in anılarından... Nelerle uğraştık ?

"Bingöl Varto'da devlet adına deprem konutu olarak 155 ev yapacaktık. Evlerin bulunduğu bölgede ise tarikatçılık ve sünni-alevi çekişmesi vardı. Varto'nun içinden çay geçiyor. Çayın güneyi sünnilerin kuzeyi alevilerin alanı. Birisi bulunduğu mezhebin ters alanına geçtiğinde vuruyorlar, o derece koyu bir çekişme var. Belediye başkanı da sünni... 155 evin 105'i daha önce verilmişti, kalan 55 evin ise alevilere verilmesi gerekiyordu. Belediye başkanı onlara ev vermem diye tutturdu. Kaymakamlağa gittim, Bayındırlık Bakanlığı Genel Müdürlüğü'ne kadar gittim. Ne yaptım fark etmedi, başkan ruhsat vermem diye direince 115 ev yapıp teslim ettik ama biz tüm malzemeyi 155 eve göre aldığımızdan büyük zarar etmiştik."

Dr. Berkhan Savaşçın
bsavascin@yahoo.com

Hemoroid'ten utanmayın hemen doktora başvurun

Hemoroid'in en sık nedeni kabızlıktır. Bağırsak iltihaplanmaları, kötü beslenme alışkanlığı, tuvalet ihtiyacını erteleme, uzun süre tuvalette oturma, uzun süre devamlı ayakta kalma, hamilelik, kronik öksürük, şişmanlık, aşırı ıkmama hemoroid'in diğer nedenleri olabilir.

Sevgili Dostlar,

Sizlere toplumun utanma duygusu içerisinde gözden kaçan ve herkesin kulaktan dolma sözlerle veya eczaneden alınan ilaçlarla geçiştirme yoluna gittiği bir hastalıktan, hemoroidten bahsetmek istiyorum. Türk toplumunun yapısı içerisinde, erkeklerin yapısal özellikleri gereği muayene olmak istemedikleri, kadınların ise utanma duygusu içerisinde doktora gitmedikleri makat bölgesi hastalıklarının en sık görüleni, hemoroid veya halk dilindeki adıyla basurdur.

Hemen hemen her üç kişiden birinde hayatının herhangi bir döneminde görülen bu hastalık nedir, nasıl tanı konur, ne ile karşılar ve tedavisi nasıldır? Gelin şimdi hep birlikte bunlara bir göz atalım.

Hemoroid, anüs dediğimiz makat bölgesindeki toplardamarların uzayıp genişlemesi sonucu makatın içine veya dışına doğru büyümesiyle var olan bir hastalıktır.

Kısaca bir çeşit varistir, varisin makattaki şeklidir. Doğaldır ki bu genişleme ve büyüme sonrası, tıpkı bir balonun gerilmesi sonucu duvarının incelendiği gibi, hemoroidin genişlemesi sonrası makat duvarı inceldi ve dışının sürtünmesine bağlı olarak kolaylıkla yırtılıp kanamalara neden olur. Bu bulguda hepimizin bildiği gibi hemoroidin en sık görülen şikayetidir. Parlak kırmızı renkte (açık kırmızı) görülen bu kanamanın dışında hemoroid makat dışına çıkarak meme veya şişlik oluşumuna neden olur. Yine hemoroide bağlı olarak kaşıntı ve ağrı yakınmaları görülebilir.

Bu kadar sık görülen bir hastalığın sebeplerinin de çok sayıda olması doğaldır.

Hemoroidin en sık nedeni, kabızlıktır. Bunun dışında; kolit, enterit gibi barsak iltihaplanmaları, kötü beslenme alışkanlığı (ıçki, tahriş edici aşırı acılı gıda tüketimi, kabızlık yapıcı gıdaların devamlı tüketimi gibi), tuvalet ihtiyacını erteleme veya uzun süreli tuvalette oturma, damar-duvar yapısının doğuştan veya sonradan bozulması, uzun süre ve devamlı ayakta kalmak, hamilelik, kanı içi

yer kaplayan kitelere bağlı kanı içi basıncın artması, kronik öksürük, şişmanlık, aşırı ıkmama, kesin ispat edilmese de ailesel (kalıtsal) faktörler hep hemoroid nedeni olabilir.

Dış ve İç hemoroidler

Bu kadar çok nedenin oluşturduğu hemoroidler temelde 2 gruba ayrılır.

1-External (Dış) Hemoroidler: Bunlar makatın dışındaki toplardamarlarda ani gelişen, ele nohut, mercimek gibi gelen sert ve ağrılı oluşumlardır. Dış damarların içindeki kanın pıhtılaşması ile olurlar. Tedavileri tıbbi (ilaç ile) yoldadır. Sıcak suya oturma banyosu ve hemoroid pomatları uygulanır. 7-10 gün arasında iyileşirler.

Aşırı rahatsızlık yapan external hemoroidlerin kenarını açıp içindeki pıhtıyı boşaltmak bir tedavi metodu olmasına karşın, pek önerilmez.

2-Internal (İç) Hemoroidler: Toplumda hemoroid olarak bilinen esas hastalık budur. Toplardamarlar makat bölgesinde 3 noktada bulunur. Bu noktalar, sırtüstü yatan bir durumda makatı saat kadranı gibi düşünecek olursak, saat 3, 7 ve 11 hizalıdır. Yine toplumda esas olarak bu 3 yerde

olur. Diğer noktadaki genişlemeler aksesuarlı olarak adlandırılır. İç hemoroidler kendi içinde 4 dereceye ayrılırlar. Bu derecelendirme tedavi seçeneği için önemlidir.

1. Derece: Hemoroid memesinin, makatın içinde kalıp dışarı çıkmadığı durumlardır.

Yalnızca kanamaya neden olup, çoğunlukla ağrısız olurlar. Ele gelmezler.Tanı, anaskop dediğimiz aletle makatın içine girip görerek konur. Tedavi çoğunlukla tıbbi yoldadır. Cerrahi girişim gerekmez. Hemoroid fitil ve pomatları kullanılır. Ayrıca beslenme ve yaşam şekline düzen vermek gerekir.

Uzun süre ayakta kalmak, kabızlık, aşırı acı tüketimi engellenir. Girişimsel tedavi metodu olarak; lastik bantla bağlama (halk arasında tabanca ile tedavi olarak bilinir), infrared ışın ile yakma (laser olarak adlandırılır), sklerozan maddeinjeksiyonu sayılabilir. Bu tedavilerden infrared ışın ile yakma konusuna açıklık getirmek isterim. Halk arasında laser şeklinde bilinen bu yöntemde kullanılan ışın, laser ışınına yakın dalga boyu olan bir ışındır. Aslı, altın kaplama lambadan yansıtılan bir halojen ışıktır. Ancak halk buna laser adını vermektedir. Bu yöntem 1. ve 2. derece hemoroid tedavilerinde kullanılabilen bir yöntemdir.

2.Derece: Bu tip hemoroidler, dışkılama sırasında, akınca (yani kanın içi basıncını çok artınca) dışarı çıkan, bunun dışında makatın içinde duran, kanamaya çok eğilimli 1-3 cm çaplı hemoroidlerdir. Bu grupta da ilk tedavi tıbbidir. Hemoroid ilaçları kullanma, mümkünse oluş nedenini ortadan kaldırma, sıcak suda oturma banyoları ve diyet düzenlemeleri ile ilerlemesi durdurulabilir. Bu hemoroidlerde kanama daha sık ve miktar olarak da daha fazla görüldüğünden belirli bir sürede kansızlık nedeni olabilirler. Lastik band ile bağlama, infrared ışık ile yakma ve sklerozan ilaç enjeksiyonu bu grupta da kullanılabilir. Üzerinde durulmadığı takdirde aniden büyüyüp 3. dereceye geçebilirler. 3.Derece: İçerdeki memeler genellikle makat dışında durduklarından sıklıkla kanama, akıntı, şişlik ve ağrı yaparlar. Üzerlerinde yara gelişebilir. Kanama hemen hemen her dışkılama sonrası görülür. İlaç ile tedaviye fazla cevap vermezler. Ancak geçici rahatlama sağlanır. Kesin tedavi cerrahidir. Bunların, infrared ile yakma veya sklerozan ilaç enjeksiyonu sonrası sıklıkla tekrarladıkları görülür. İyi bir cerrahi tedavi ile sorun tamamen çözülür. 4.Derece: Hemoroid memelerinin devamlı olarak makat dışında kalması, elle içeri itilse bile hemen dışarı çıkması halidir. Bu hastalarda genellikle büyük hemoroid memeleri, devamlı akıntı, kanama ve kaşıntı şikayetleri vardır. İyi temizlenememeleri sebebiyle sıklıkla enfeksiyon kaparlar. Hasta üzerine oturduğunda ağrı duyar. Tedavide kullanılan ilaçlar kısmen fayda sağlasa da yakınmaları tamamiyle geçirmez. Lastik band ile bağlama, infrared ile yakma veya sklerozan ilaç enjeksiyonu sonuç vermez, bu nedenle önerilmez. Tedavi, cerrahi yoldadır ve hasta ameliyat sonunda tamamen iyileşir. Şimdi izninizle hemoroidin yaptığı komplikasyonlara da bir göz atmak istiyorum. Hemoroidin en sık karşılaştığımız komplikasyonları (sebab olduğu ek rahatsızlıklar); kansızlık ve hemoroidin şişerek makat dışında kalmasıdır. Yan etkileri; kansızlık, çabuk yorulma, nefes darlığı Özellikle ilk 2 derece hemoroidler, çoğunlukla makat içinde kalıp, kanama ile kendini gösterdiklerinden, bu sık kanamalar sonucu gelişen kansızlığa bağlı olarak hastalarda halsizlik, soluk bir görünüm, çabuk yorulma ve nefes darlığı görülebilir. Hemoroidin şişerek makat dışına çıkması durumunda hasta şiddetli ağrı ve makat dışında ele gelen çok büyük şişlikle doktora başvurur.

Görüntü korkutucu olduğundan ve ağrı çok şiddetli olduğundan hastaların pek çoğu bu halde doktora giderler. Bu şişliklere elle dokunmak çok ağrı verir. Yürüyüş bile imkansız hale gelir. Bu olay hemoroidin makat dışında sıkışmasına bağlı olarak ödem gelişmesi ve içindeki kanın pıhtılaşması ile olur. Beraberinde enfeksiyon görülebilir. Bu durumda; ilk yapılacak tıbbi tedavidir. Tıbbi tedavide sıcak oturma banyoları, hemoroid ilaçları, yatak istirahati önemlidir. Kabızlık ve ishal önlenmelidir. Bu memeleri içeri itmeye çalışmak tehlikelidir. Zorda kalmadıkça memelerin bu halinde ameliyat önerilmez. Ancak, memeler biraz yumuşayıp söndüğünde cerrahi tedavi önerilir. Hemoroid, hayatı tehdit etmeyen bir hastalık olmasına karşın halk makattaki her hastalığı "basur" diye niteleyip, kendi tedavisini uyguladığından, hemoroidle benzer şikayetleri veren diğer hastalıkların tedavisinde geç kalınması nedeniyle doktor muayenesi önem taşımaktadır. Her kanama hemoroidle karıştırılıyor

Sevgili dostlar;

Makat ve kalın barsağın son kısmındaki yaklaşık 10 kadar hastalığın hemen hemen hepsinde hemoroid ile benzer yakınmalar vardır. Bu nedenle makat rahatsızlığında doktorun muayenesi, ayıncı tanı yönünden çok önemlidir. Bilmeliyiz ki hemoroid; barsak kanseri, fistül anal, ülseratif kolit, fissür anal, makat apseleri, bazı cinsel makat hastalıkları hep benzer yakınmalara sahiptirler. Kesin ve ayıncı tanı için yalnız dışarıdan muayene yetmeyebilir. Beraberinde retrosigmoidoskopi, anaskopi veya kolonoskopi dediğimiz aletler ile kalın barsak içine bakmak çok önemlidir. Bu muayeneler sırasında ağrı ve rahatsızlık duyulacağından korkmakta yersizdir. Çünkü birçok merkezde bu muayenelerde anestezi uzmanı eşliğinde, hafif uyutma ve rahatlatma şeklinde hastalara destek verilmektedir.

Unutmayalım ki; makattan her kanama hemoroid değildir.

Son olarak size cerrahi metot ile ilgili birkaç önemli noktayı açıklamak istiyorum. Klasik cerrahi metotta; eğer makat toplardamarlarının girdiği 3 temel nokta bağlanıp sorun çözülmezse, halkın "ameliyat oldum ama tekrarladı" şeklindeki yakınmaları haklı çıkar. Asıl olan 3 giriş yerinde hemoroid venlerini yeterli miktarda çıkarmak ve bağlamaktır. Bu metotta hasta ameliyat sonrası 10 gün kadar sızıntı çekebilir. Ameliyattan 2-3 gün sonra sızıntılar geçiyor. **Sağlıkla kalın.**

SeYREK BORU

- Dikişsiz Çelik Çekme ve Soğuk Çekme Borular (Sertifikalı)
- Galvanizli -Siyah Borular (TSE)
- Spiral Kaynaklı Borular (TSE)
- Klinger (TSE)
- ECA ürünleri (TSE)
- Kauçuk, Akaryakıt ve Su Hortumları(TSE)
- Gıda Hortumları (TSE)
- TSP Boru Bağlantı Parçaları (TSE)
- Dikişli-Dikişsiz Patent Dirsek ve Te'ler(TSE)
- Küresel Vanalar (TSE)
- Kelebek Vanalar (TSE)
- ITAP Vana çeşitleri
- Kaynak Boyunlu Flanşlar

MERKEZ SEYREK BORU ve MALZEMELERİ SAN. TİC. A.Ş.
1202/2 sk. No:77 İnşaatçılar Çarşısı Yenişehir - İzmir
Tel:(0.232) 433 59 29 Faks:(0.232) 433 59 36

DEPO
Ankara Asfaltı No:222/A Naldöken Köyü Bornova • İZMİR
Tel: (0.232) 478 21 74-75 Faks: (0.232) 478 2173

Kendinizi seviyorsanız, kalbinizi sevin ve onu koruyun...

Kardiyolog
Dr Ahmet Taştan
Kardiyoloji ve İç Hastalıkları Uzmanı
Şifa Hastanesi Kardiyoloji
Bölüm Başkanı

Günümüzde tüm dünyada ölüm nedenlerinin başında koroner arter hastalığı ve kanser gelmektedir. Koroner arter hastalığı oluştuktan ve klinik sonuçlar açığa çıktıktan sonra tedaviye alınan cevaplar bazen yetersiz kalmaktadır. Koroner arter hastalığında en etkili ve ucuz yöntem hastalıktan korunmaktır.

Koroner arter hastalığının oluşum süreci oldukça uzun yıllara dayanmaktadır.

duvarındaki kolesterol birikimi ve yağ çajından hatta bazen hamilelik esnasında başlamaktadır. Hastalığın vücutta bir çok atar damarı etkilemiştir. Günümüzde kanıtlara dayanılarak yapılan risk değerlendirmesine göre yüksek risk tedaviye almak ve onları hastalıktan korumak çok önem kazanmıştır.

faktörleri; hipertansiyon, kolesterol yüksekliği, diabetes mellitus, sigara kullanımı ve ailede kalp hastalığının bulunmasıdır. Bu risk faktörlerinin sayısı arttıkça hastalık yönünden risk katlanarak artmaktadır.

Bilinçli beslenme ve spor

Hastalık erken yaşlarda başladığı için korunmada çok erken yaşlarda başlamalıdır.

Korunmanın esası bilinçli beslenme ve spor yapma alışkanlığının kazanılmasıdır.

Beslenmede kolesterol içeriği düşük lifli gıdalara öncelik verilmelidir. Bol taze sebze ve meyve tüketilmelidir. Koroner aterosklerozundan korunmada

önemli olan antioksidanlar en yoğun ve kullanılabilir özellikte taze sebze ve meyvelerde bulunmaktadır. Protein açısından dengeli bir beslenmeyle özellikle balık ve deniz ürünleri tercih edilmelidir. Özellikle

omega 3 yağ asitlerinden zengin balıklar tercih edilmelidir.

Spor yapma alışkanlığı çok erken yaşlarda başlamalıdır. Egzersiz koroner arterlerdeki kan akımını artırmakta ve koroner kolleteral damarların gelişmesini sağlamaktadır. Obezite tedavisi en güç sağlık sorunudur. Egzersizin eşlik etmediği tedavi ve korunmada başarılı

olunamamaktadır. Kolesterol yüksekliğinin tedavisinde ilk adım etkili bir diyet yapmaktır.

Hipertansiyonun tanısı ve tedavisi koroner arter hastalığının en önemli aşamalarındandır.

Hipertansiyon aterosklerozu , aterosklerozda hipertansiyonu artırmaktadır.

Sigarayla, risk sayısı katlanır

Sigara kullanımı koroner arter hastalığının majör risk faktörlerindedir. Hastalığı oluşturan diğer risk faktörleriyle birlikte olunca risk katsayısı üç dört kat artmaktadır. Koroner arter hastalığı dışında kanser içinde en ciddi risk faktörüdür.

Genetik risk faktörlerini değiştiremeyeceğimize göre düzeltilebilir risk faktörlerini çok erken yaşlarda kontrol altına almak hastalıktan korunmada en etkin yöntemdir. Özellikle spor yapma sağlıklı beslenme ve sigara içmeme en temel korunma yöntemleridir.

Hastalık açısından riskleri belirleme ne varsa aterosklerozun erkenden etkin şekilde tedavisi için kolesterol kanseri ölçümü ve kardiyolojik tarama testlerinin yapılması çok önemlidir.

Sağlıklı bir yaşam için tüm vücut organlarımızı besleyen sağlıklı bir kalp şarttır. Kendinizi seviyorsanız kalbinizi sevin ve onu koruyun...

Bazı formlar,
yaşamın çizgilerini
belirler...

■ Yer döşemeleri ● Prekast elemanlar ▲ Park ve bahçe elemanları

GRETON®

GRANİT VE PREKAST MALZEMELERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
İzmir - Ankara Asfaltı, No. 40 (25. km) Atatürk Mah. Ulucak 35170 Kemalpaşa - İZMİR / TÜRKİYE
Tel. 0 232 877 02 59 (pbx) • Faks. 0 232 877 02 63 • www.greton.com.tr • satpaz@greton.com.tr

Nihat Demirkol
nihatdemirkol@farkyaratan.com

"Yeşil Zeytin'in son isteği..."

Başlarken, sadece benzer ve karşıt kavramların büyüünden yararlanmak istemiştik ; daha fazlası oldu. Yetişkin insanın, sembollerini yorumlama becerisine güvenerek yola çıkmıştık, nerelere geldik ? Öykü içinde öykü desem ve satır aralarında, sizi zeytinle empati yapmaya davet etsem, bana katılır mısınız ?

Yapraklı dalı, "barşın simgesi" sayıldı tarih boyunca. Sadece yaprağından nice ilaçlar üretildi. Bu soylu aileyi tanımlamak için, ona "Olea Europaea-Sativa" adını verdiler. Efsanelerde, bitkilerin dilinden anlayan ve ölümsüzlüğün ilacını arayan Lokman Hekim'in "kaybolan reçetesi"yle can buldu, tanelerinden çıkarılan yağının gizemi böylece yaşatıldı. İnsanlık tarihine damgasını vurmuş bitkilerin başında gelen "zeytin", soframıza ulaşana kadar her zevkin ve tercihin "nazına oynadı". Kah iğneyle deldiler, kah taşla ezdiler onu. Tuzlu sularda beklettiler; bazen ağırlıkların altında buruşturdular yüzünü, bazen de nice baharatların tütsülediği lezzetlerle harmanlandı. Özellikle Ege'de, "zeytinyağlı mutfağı" denilen bir damak çeşnisi yarattı; bir kültüre adını verdi "ehl-i keyf'in "şaheser" dedikleri arasında...

Bütün bunlar yaşanırken, olmadan toplanan, acılığını gidermek için kısa süre kireç suyunda bırakıldıktan sonra, çoğu kez tad vermek için "limon ve rezene katılan salamura"da muhafaza edilen zeytinden, "yeşil zeytin"i yaratmayı başardı meraklısı. Bu bahsettiğim, kuşkusuz yöntemlerden sadece biriydi... Yeşil zeytinin dünya görüşümüzde yarattığı farklılığa ise, pek az kimse çatalın ucundaki "mütevazı" bir renkten fazlasını görerek baktı. Yaşama sevincini ve pozitif düşüncüyü, bir zeytin tanesinin iddiasız varlığıyla bağdaştırabilenler de hiçbir zaman çoğunlukta olmadı. Onların "gönül gözü" kadar "can kulağı" da kapalıydı. Hiçbiri "dinlemenin ötesine geçebilmeyi, yani duymayı" da becerebilenlerden değildi...

Konuyu, aklımca, "ne yaşarken, ne de ölürken, bir zeytin tanesi kadar olamayan bazı dostlara ithaf olunur" diyerek noktalağımı sanıyordum ki, yeşil zeytinin hikayesini okuyanlar birbiri ardınca telefon açarak, "siyah zeytinin hakkını mutlaka arayacağız" diye sitem etmeye başladılar.

Haşlanmış yumurtanın özenle kesilmiş dilimleriyle bezenmiş "fasulye piyazı"nın yüzüne nasıl bakacağımı sordular; "Üstünde siyah zeytin olmadan sofraya gelir mi?" kabilinden çıktılar. "Yaradılıştan bu yana, bir çift güzel gözü tarif etmek için yazılanları nasıl unutursun?" dediler. "Adına şarkılar yazılan nice sevgilinin ahını aldin" diyenler oldu... Ben de "Ender Marka" zeytin ezmesinin etiketini, üzerindeki anneyi ve çocukları hatırladım ister istemez.

Nihayet, dostlarıma dedim ki, "siyah zeytinin nimet olduğunu hatırlamak için mutlaka birisinin bir haksızlık yapması mı gerekiyordu?" Sonunda, birşeyi kaybetme tehlikesi belirmeden, hiçbir şeyin farkına varmamaya kararlı olduğumuzu itiraf ettik birbirimize. Bu kararlılığımız, duyarsızlığımıza sahip çıkmak gibi birşeydi adeta. İşte, sıradanlığın püf noktası da bu "kolay teslim oluşun" arkasına saklanıyordu her zaman. Doğu kültürlerinde, "susmak hata yapmamak içindir" diye özümşenen tevekkül, zaman zaman yerini "değiştirilemez bir yazgının karabasanlarına" bırakıveriyordu. Yoksa, çukurca bir kaseenin içinde parıldayan siyah zeytinin, üzerine fiskelenmiş kekik ve pul biberiyle olan sevdasını kim inkar edebilirdi ki?

Barmenler, günün birinde, bu sıradan yazgıyı "sıradışı ve beklenmeyen"e çevirdi... Bilirsiniz, dry vermut (3/4 ölçek), dry cin (1 _ ölçek) ve birkaç parça buzla çalkalanarak hazırlanan içkinize, usulca birer de "yeşil zeytin" bırakıverirler. Birer beyazı bulunmayan limon kabuğu ilavesiyle, "geleneksel - martini kokteyl"iniz hazırlanmıştır. Artık size düşen elinizde tuttuğunuz kadehi önemsamektir. Çünkü kokteyl sinerjidir, berekettir, uzlaşmanın diğer adıdır. Bütün kokteyller gibi martini kokteyl de yeterince eskidir; hatta Rockefeller kadar, Churchill kadar eskidir, fakat aynı zamanda eskimeyen bir geleneği temsil eder: "Uzlaşma yoksa lezzet de yoktur". Kokteyl, farklılık ve benzerliklerin yönetimidir; biraz da takım oyunudur. Takıma barmen, hatta kadeh bile dahildir...

Neden tek zeytin? Bu sorunun cevabı, "her bir tanenin kendi doğası içinde benzersiz ve tek olması mucizesi"nde yatar. Dışarıdan baktığınızda, aynı görünen "benzer"ler arasında bazıları vardır ki, aslında yaşarken fark yaratmaya adanmış bir varlığın temsilcileridir. Bu kokteyl'de yeşil zeytin, belki bir ayrıntıdır. Ama öyle bir ayrıntıdır ki, mükemmeli yaratan temel ve basit bileşenlerden biridir. Öyle ki, yeşil zeytin olmadan geleneksel Dry Martini Kokteyl tamamlanmış olmaz... Öykü burada da bitmiyor. Fark yaratmak iddiası taşıyan ve ben "marka'yım diye kafa tutabilen bir "yeşil zeytin", kulağıma son isteğini fısıldayıverdi geçen akşam: "son dakikalarımı bir martini kadehinde geçirmek istiyorum..." Bu ince zevkin "asil beklentisi"ne kulaklarımı tıkayamazdım. Çünkü, yeşil zeytinin son isteğinde hayalgücü vardı. Fark yaratma isteği vardı. Paylaşımaya bir davet vardı. Son isteğinde, gözlem vardı; eylem vardı... Yaratıcılık vardı; sinerji arayışı ve nihayet estetik kaygı vardı!

Bestekann "Beni ateşlere salan o kapkara siyah gözler..." dediğine, kaleminden damlayan zeytin taneleri ile cevap veren edebiyatçılar, renkleri birbirine düşürmekle, hatta kuskandırmakla iyi mi etmişlerdir acaba ? En yoksul sofraların bile misafiri olan siyah zeytini ve onun bir somun ekmele hatırlanan "kutsal beraberliği"ni, adeta sofraların bereketi saymak sadece

Yabancı olanı "delice zeytin" diye anarken, nice dostlarımızı da, bu "delice" tabiatlarıyla başınmıza basıyoruz. Bugün, ailenin biraraya toplandığı kahvaltı sofralarını, "eskiyen herşeyle birlikte" her mevsim biraz günaydın, bir çıtırdayan simit ve ince belli bardaktaki demli çayın sohbetini de, mutlaka siyah zeytini yadederek peynirin damakdaki tadını, limonun hayat veren kokusunu unutmadan elbette...

affettirip affettiremediğimi, belki bir daha ve açıkça konuşma ama, "dün'e kıyasla pek çok kişinin, zeytinin dünya görüşümüzde kıvılcımlandırdığı renk münakaşasına, sadece çatalın

"mütevazı" bir lezzetten fazlasını görerek baktığını hissedebiliyorum. Aslında, iki yazı arasında değişmeyen tek şey, "yaşama sevinci"ni ıskalamamak için, herkesi daha derin düşünmeye davet etmek samimiyetiydi... Artık, zeytin hakkında konuşmaktan, yazmaktan daha da büyük bir keyif alıyorum. Çünkü o bu ilgiyi hak ediyor; çünkü o bir efsane...

Kışın yapraklarını dökmeyen zeytin ağacı, çok uzun ömürlü olması, yok edilmesi olanaksız yaşam gücü ve güzel bir parlaklığa sahip sert odunu sayesinde, zamanında halkın ve epik destanın da dikkatini çekmişti.

Odysseus'un yatağını, yabancı bir zeytin ağacının toprağa kenetlenmiş köksapı üzerine kurması rastlantı değildi. Bu, evliliğin de mülkün de sağlam olması ve güvence altına alınması anlamına geliyordu.

Zeytin "başşçidir" demiştik; gerçekten, eski Yunan'da savaşçı muzaffer

kumandanlar başlarına defne yaprağından yapılmış taçlar takarken, savaşta yer almamış olanların, zeytin dalından yapılmış taçları tercih ettiği biliniyor. Bugün bile, "zeytin dalı uzatmak" deyimini sıkça kullanıyoruz.

Nuh tufanının bitişi symbolize eden figürlerden bir tanesi de güvercinin ağzındaki zeytin dalıdır; zeytin yaşamın ta kendisidir; ümittir, başlangıçtır.

Yazın sonlarına gelmiş olmamıza rağmen, yine de zeytinin ayrıcalığını yeterince önemsemeyebilirsiniz. Sizin veya benim nasıl düşündüğüm, aslında çok önemli değildir. "Ne ve nasıl düşündüğümüz önemlidir".

ileri gitmiş; "Biz ne düşünüyorsak O'yuz... Biz her neyse düşüncelerimizden doğar. Biz dünyamızı düşüncelerimizle yaparız..." diyor. O halde, ne kadar gelenekçi olduğumuz, ne kadar değişimden yana düşündüğümüz, asil belirleyicidir. Gelenekselin her zaman yanlış olduğunu söylemek, zor ve hayli abartılıdır. "Yanlış olan geleneksel sorgulamamaktır". Zeytin mucizedir; bu meyvenin düşünmeden, farkında olmadan atbığınız çekirdeği bile aslında bir yaşamdır. Tıpkı insan gibi...

Özden Kaptanlar

HOŞGELDİN 2009

Yeni yıl tüm burçların kendilerini yeniden inşa edeceği fırsatlarla geliyor. Birçok kültürde yeni yıl asırlardır farklı gelenek ve göreneklerle kutlandı. Amaç aynı ; yeni yıla merhaba eski yıla veda ve iyi dilekler dilemektir. Yeni yıl asırlardır daima bir kuttama ve iyi Anadolu'dan doğduğu belirtilir. Eski kavimlerden Frigya'lıların tanrısı Kibele ile Attis'in buluştukları yıllarda yeni yıla giriş geleneğine Noel Baba 'da Anadolu kökenliydi. 1926'da mali takvim ülkemizde kabul edilince yılbaşı 1 Ocak oldu. Ve bu takvime göre yılbaşını kutlamaya başladık. İran'da ise bu yıl hicri takvime göre 21 Mart'ta kutlanacak. Çünkü Dünya turunu 365 gün 6 saatte Doğrusuda bana göre bu tarihtir. En doğrusu yine bence her gündür. Çünkü yaşanan her gün bayramdır, kutlamadır. Bu böyle biline... diyorum. Tüm okurlarıma sağlıklı, afiyetli, sevgi dolu, ereketli ve de bolluklu bir hayat diliyorum.

Türkiye Cumhuriyeti 29 Ekim 1923'de saat 20.30'da Ankara'da kurulmuştur. Öz burcu Akrep yükselen burcu ise Yengeç olmaktadır. Bu saat ve güne göre az ve öz bir yorum vereceğim.

Köklü değişim gezegeni Plüton Oğlak burcuna girdi. 2024 yılına kadar Oğlak'ta ilerleyecek. Her şey daha çok kontrol altında olacak. Liberalizm etkisi azalma durumunda Devlet otoritesi artacak. Tüm Dünya'da ve ülkemizde madde ve güç, para ve güvenlik önem kazanıyor. Ekonomik güçler ve liderler güç gösterme durumuna girebilirler. 2010'dan itibaren Plüton'un kozmik enerjisi daha sert ve otoriter liderlerin ortaya çıkmasına yol açacaktır. Yeniden yapılanma için Astroloji ilmine bu gerekli gibi gözleniyor.

Fakat 2010 ülkemiz için yararlı bir yıl olacaktır.

2009 Mart-Nisan ayları civarı yönetim ve ülke güvenliği ile ilgili yeni durumlar ortaya çıkabilir. **29 Ekim 2009 sonrası** ve devam eden 2,5 yıl Satürn gezegeni etkisiyle çalışan toplum ve ülke güvenliği yine gerilim verebilir. Yeni düzenlemeler ülkemizde gözlenebilir.

2009'un ikinci yarısı şans gezegeni Jüpiter yeni reformlara, dış ticarete olumlu gelişmelere işaret ediyor. Ayrıca turizmde başarı söz konusu. Artık

Türkiye'de üretim ve çok çalışma verimlilik zorunlu olacak. 2009'dan itibaren, değişen yeni ekonomik düzende tembeller, boş oturular ve bilgisizler kaybedecek.

26 Ocak-25 Şubat arası para ve bankacılık konularında yeni düzenlemeler gözlenebilir.

20 Mart-15 Mayıs arası, bilhassa 4 Nisan civarı Mars ve Satürn'ün sert açıları yönetim ve halkımız arasında gerilimli zamanlara işaret ediyor. Sakin ve akılcı olmak, baskıcı tavırlardan ve alınan kararlardan toplumu korumak gerekebilir.

30 Mayıs – 10 Temmuz dış siyasette konuşmalara dikkat etmek faydalı olur. Sözler sorun çıkarabilir. Meclis içinde karşıt görüşler ve tartışmalar yaratabilir.

7-31 Mayıs Merkür'ün ters durumu örtbas edilen bazı konuları açığa çıkarabilir. Toplumda düşünce karşılığı gözlenebilir.

1 Temmuz – 1 Eylül 2009 'da gizli düşmanlıklar, skandallar ve iç çatışma, terör dikkat çekiyor. Mars'ın etkisi daha sonra Ekim'in ilk haftasına kadar toplumu yeniden yapılandırıyor.

10-23 Eylül arası Plüton ve Mars birleşiyor. Merkür'ün zıt açısı ülkemiz için önemli

bir zaman dilimine işaret eder. Yönetim değişimi, toplumda huzursuzluk, dış ilişkilerde sorunlar önemli bir zamandır. Dikkatli ve çatışmasız olması dileğimidir.

2009 Sonbahar zamanı Mars'ın konumu, para piyasalarında önemli sıkışıklıklara neden olacak. Bu dönem ticarete sıkışıklık gösterecek gibi görünüyor.

" 15 Eylül civarı " günler Balık burcundaki Uranüs'ün transit Satürn ile zıt açısı ülke güvenliği ve yönetimle ilgili çok önemli yeniliklere açık. Yönetim yeni uygulamalar koyabilir. Toplumun karşı duruşu gözlenebilir. Çok gerilimli bir dönem olarak gözleniyor.

Kısacası Türkiye'de ve Dünya'da 2009 yılı kozmik enerjilerin yoğunluğu otoriter ve sert disiplinli yıllara gireceğini, ekonomi ve eğitimin yeniden yapılanacağı yıllara girişi gösteriyor. Yeni icatlar ve bilimsel buluşlar, toplumsal aydınlanmalar gözlenecek. Sanatta başarı, soyut ilimlere ve astrolojiye ilgi artacak. İyi ve kötü ayrılacak. Çalışkan ve tembelin ayrılacağı gibi.

2009-2024 arası Adalet ve Otorite figürleri arasında gerilimler gözlenecek. Ve yeniden yapılanacaklar. Gelenekçiler ve devrimciler umarım sertçe savaşmazlar.

2009 ve Türkiye

2009 ve BURÇLAR

KOÇ: Sosyal çevreniz genişleyecek, mesleki atılımlar gözlenecek. Aşk'ta yenilikler, ev – iş değişimleri, ailevi konular gündeminizde olacak. 6 Haziran 2009'a kadar şanslı zamanlarda olacak. Temmuz'da ve Aralık'da parasal rahatlamalar var. Sağlık korunmalı, hayatı olabildiğince iyi yaşayın.

BOĞA: İlk 10 günde doğanlar şanslı zamanlar ve yıllardalar. Atılım iyi olur diyor. Sevgili Boğalar silkinin artık. Geç karar verirsiniz bilirim ama moral bozmanın hiç lüzumu yok bence. İyi bakın, iyi düşünün ki her şey de iyi olsun. Son 5 günde doğanlar aldanmamaya bakın. Canınızı sıkın her şeyin hayatınızdan çıkmasına izin verin. Aşk ve para güzel olacak.

İKİZLER: Özel yaşamınızda dahil 2009'da yeni çıkış yolları bulacaksınız. Destekler alacaksınız. Güzel gelişmeler kapınızı defalarca çalacak. Biraz cesur olmanız gerekiyor. Risk almanız iyi olacak. Sağlık konularınız düzene girecek. Borçlarınız varsa ödeyeceksiniz. Aşk da biraz zorlansanız da şans yanınızda olacak. Biraz cesaretle, kararlı olun yeter. Bazı ikizler hayatını ilişkilerini sorgulayacak yeni çevrelere yönelecekler. Başarılar.

YENGEÇ: Her kimseniz ve nerede yaşıyorsanız hayata çapınıza göre imza atmaya hazırlanın. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Kader devrede. Yenilenin ve değişimin diyor. Direnirseniz siz zordanırsınız. İş, aşk ve sağlık önemli. Aktif olacağınız için donanımlarınızı arttırın ve paranızı koruyun. Atılımda olun. Aşk da sürprizler olacak. Miras alacak yengeçlerde olacak.

ASLAN: Kazançlı ortak işler geliyor. İş'te başarı var, fakat parada kısıtlama devam edecek, Ekim'e kadar... Birçok aslan evliliğe, ortaklığa gidecek. Bazı aslanlar eskimiş insanlarını geride bırakacak. Değer yargılarını değiştirecek. Zihinler son 10 gün doğanlar hariç netleşecek. Ruh ve beden sağlığınıza yumruk atmayın. Sizden bir tane daha yok çünkü.

BAŞAK: İş'te başarılar yakalayacaksınız. Evlilik ve ortaklık da zorlanmalar, çekememezlikler gündemde olsa bile siz boş verin. Eylül sonundan itibaren hayat size uzun yıllar gülecek ve sizleri epeyce memnun edecek. Yeter ki siz endişeli olmayın. Hayat sınavının en zor bölümlerini atlattınız. Sabırlı ve çalışkan olan başaklar her konuda ödül bekliyor. Artık hayal kırıklıkları engellenmeler bitiyor.

TERAZİ: Aşk'ta mutluluklar, hoş durumlar, güzel gelişmeler gözlenecek. Buna iş durumunuz dahil. Sürprizlere hazır olun sevgili teraziler. Hayat değişiyor! Güzel bir yıl ve geçişler olacak. Sağlık konularınız varsa çözümleri hazır olacak. Teşhisler doğru çıkacak. Güzel iş projeleri de size iyi olanaklar verecektir.

AKREP: Yeni sorumluluklar alacaksınız. Hayatınız garip bir şekilde değişim gösterecek. Her şey rayına oturacak ve sizde hayretle kenardan kendinizi izleyeceksiniz. Zorlukları "nasıl aşmışım", "nasıl dayanmışım" diye diye ... Aşın şüphelerinizi akıllı insanlarınla dengerseniz daha iyi olacaksınız. Son 5 günde doğanlar kandırılmaya açıktır. Ruh sağlığınıza dikkat.

YAY: Yakın çevre desteği 2009'da yanınızda olacak. Eğitim, akraba-kardeş ve kısa yollar çok olumlu olacak. Kısa yollar size kismetler ve hoş haberler getirecek. Bazı yaylar ev değişikliği ya da iş yeri değişimi taşınması yaşama durumundalar. Sağlık konuları olanlar rahat çözümlere karşılaşılabilecekler. Para konularında ne eksik ne de çok fazla bir durum gözleniyor.

ÖĞLAK: Hayatınızdaki dikenli otları temizleyecek, yepyeni bir yola gideceksiniz. Bunu gerek iş, gerek ev, gerekse aşk'ta yapacaksınız. Yeni bir hayat size yenilikler getirecek. Bu yıl Jüpiter'in konumu size para kazandıracak oluşumlar getirdi. 1 yıl boyunca da bu durum sürecektir. Sürüncemeli sancılı aşklar bitecek yerini yeni aşklar alacak. Sağlıkta tedbirli olacaksınız.

KOVA: Bitişler ve şanslı başlangıçlar dönemine girdiniz. Yanlış yargılar, hayal kırıklıkları rafa kalkıyor. Neptün ve Jüpiter size olumlu etki verecek. Hayallerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Yüksek düşünün derim size. Kararlı davranmak, korkmamak ve risk almak sizi yükseltecek ve mutlu edecek. Tabii ki aptal cesaretinden bahsetmiyorum. Göreceksiniz oluşacak her şey lehinize sonuçlanacak. Sağlığınıza dikkat edin. Sakin ruhsal kaçışlar yapmayın.

BALIK: İç huzuru, dualarınızın kabulü, sağlık konuları iyi gelişmeler yakınlarınızın güçlü desteği çok şükür geldi. Ve kapınızda. Güzelliklere adım atacak, parasal açıdan kendi değerlerinize göre rahatlayacaksınız. 2010-2011'de hayata damganızı her konuda vurabileceksiniz, aşk da çok güzel duygularla tanışacaksınız. Biraz gayret edin. Gevşemeyin lütfen.

Elvan Demirkan

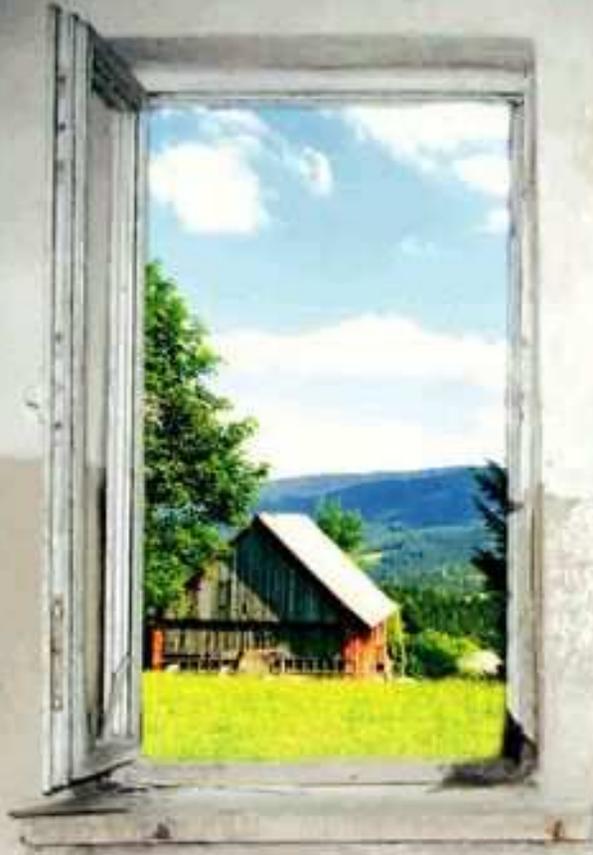
Barack Obama 44. Amerika Başkanı seçildi.. Tüm dünyada sosyal, ekonomik ve politik sınırların değişmeye başladığı bir dönemi izliyoruz. Obama, bu değişimi başlatan lider olarak görülüyor. Aslında ona duyulan hayranlık, kendi içimizde değişime duyduğumuz ihtiyacın göstergesi.. Şimdi Obama'nın bundan sonra ne yapıp, yapamayacağını bir kenara bırakalım ve dikkatimizi kendimize, yani değişimi en etkili tecrübe etmek istediğimiz yere getirelim...

Yaşadığımız hayatın kalitesini arttırmak için, önce nasıl düşündüğümüz, yaşadığımız ve başkaları ile nasıl iletişim kurduğumuzu farketmemiz gerekir. Eğer hayatınızdan şimdilik memnunsanız, o zaman şimdiye kadar yaptıklarınızı yapmaya devam edin, çünkü açıkca istediğiniz sonucu elde ediyorsunuz.. Ama değişmeye ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsanız, o zaman aynı şeyleri yaparak farklı sonuç bekleyemeyeceğinizi de farketmeniz gerekir.

İçinizdeki Obama'yı çıkartın

İstanbul'da kaldığım hafta boyunca, ekonomik kriz yüzünden herkesin şikayetini, stresini dinledim. Bir finans kuruluşuna verdiğim seminerde, İstanbul gibi dinamik ve hırslı bir şehirde, nasıl beynimizi dinlendirmeye zaman ayırabileceğimizi konuştuk.. İnsanlar bu şehrin enerjisi ile yaşıyorlar. Ben bu tip yaşantıyı bir yarış pistine benzetiyorum. Kimse kendi hızı ile ilerlemiyor, başkalarının hızına yetişmek için yarışıyorlar. Kendini her an ispatlama ihtiyacı insanın enerjisini tüketiyor ve sonuç olarak o sigarayı sadece içmiyorsunuz, yiyorsunuz... Bir arkadaşım, "Amerika'ya gelirken bir jean, bir lastik ayakkabı ile geliyorum, makyaj malzemesi bile taşıyamıyorum yanımda" diyordu. Ama iş yerine birgün makyaj yapmadan gitse; "Né bu suratın, hortlak gibisin" denildiğinden makyaj yapmaya kendini zorunlu hissettiğinden bahsediyordu... Görüşlerine önem verdiğim bir köşe yazarı ile sohbet ederken, "Burada ilişkilerde mutlu olmak için yaşanmaz.. Kariyer yapmak, başarılı olmak için uğraşıyorsan ve bunun seni tatmin edeceğini düşünüyorsan seçimini bilinçli yaparak bu şehirde yaşayabilirsin" dedi. Aslında modern hayat ilişkilerimizi bozmuyor. Asıl problem, başkalarından geride kalmamak ve mücadele ediyor olmamız. Ölçümüz iyi bir hayat değil, başkalarınınkinden daha iyi bir hayat... Ben İstanbul'a geldiğim zamanlarda çok güzel vakit geçiriyordum. Şehrin dinamikliği, gördüğüm ilgi, orada kaldığım sürece bana da enerji veriyor ama işte iç denge ve düşünce disiplini, burada devreye giriyor. Bu hisse bağımlı değilim..

Amerika'ya dönerken, uçakta 'gerçekten İstanbul'da yaşamayı tercih eder miydim' diye düşünüyordum. O arada Chicago Tribune gazetesini okurken bir yazı gözüme takıldı. Yazının Facebook'ta 700 arkadaşı varmış. Çoğunu şahsen tanımadığı Facebook arkadaşlarına bir parti yapmak istemiş ve sayfasında herkesi partisine davet etmiş. O gece partiye sadece bir kişi gelmiş. O da yarım saat kalıp, gitmiş.. '700 arkadaştan aralarında beraber içki içebileceğim bir kişi bile yok.' diyor. Rekabeti yüksek şehirlerde ilişkilerin ne kadar mekanikleştiğine çok güzel bir örnek... İnsanlar ilişkilerine mesajla başlayıp, mesajla bitiriyorlar. Sanki karşılaşmaktan yüz yüze olmaktan korkar gibi.. Bakışınızla, teninizin sıcaklığı ile karşınızdakine gösterebileceğiniz hassasiyet, samimiyet ve güven hissi bir mesaja indirilmiştir.

Yaşanılan hisler anlık.. Bu çeşit yaşam tarzında, kişinin kendi içindeki zenginliği farkedebilmesine imkan yok. Sevginin, ailenin, arkadaşlığın değerini ve başkaları için bir şeyler yapabilmenin verdiği doyumunu anlayabilmeye imkan yok.

Meşhur komedyen John Stewart, Obama seçildiğinden beri New York'ta acayip bir his var, insanlar birbirleri ile göz kontağı yapıyor, hatta yolda gülümseyip, birbirlerini selamlıyorlar diye espiri yapıyordu. Aslında siz de içindeki empati kurabilen Obama'ya çıkartabilirsiniz.. Mesela bugün vereceğiniz bir kararda veya yapacağınız bir konuşmada

düşüncelerinizi pozitif bir filtreden geçirin ve en azından eleştirilerinizde yapıcı olmayı deneyin.. Veya karşınızdakine mesaj atacağınızda 'alo' deyin.. Ortamdaki enerjinin bir anda değiştiğini göreceksiniz.. Başkalarını etkilemenin en basit yolu bu...

Sadece görebilmek ve sadece duyabilmek...

Koreli Zen masteri (üstadı) Seung Sahn meditasyon konuşmalarına şöyle başlamış. İzleyenlerin önünde eline aldığı bir ağaç dalını başının üstüne kaldırıp, sorarmış: 'Bunu görüyor musunuz?' Uzun bir sessizlik... Meraklı bakışlar... Sonra dalı önündeki masaya hızla çarparmış. Dalın masaya çarpmasıyla çıkarttığı ses üzerine, 'Bunu duyuyor musunuz?' Yine uzun sessizlik ve daha meraklı bakışlar... Ardından Seung Sahn, bu açılış gösterisinin ne olduğunu açıklamadan meditasyon ile ilgili konuşmasına başlamış. Sonra mesaj yavaş yavaş netleşmiş. Bu hayatı filozofleştirmeye, komplike düşünmeye gerek yok. Önemli olan hayatı basitleştirmek. Perspektifimizi limitleyen ön yargılardan uzak, sadece duyup, görebilmek.. 'Tabii ki görüyorum, elindeki dalı nereden buldu ki? Belki Kore'den gelirken getirmişir.' veya dalı masaya çarptığı zaman 'Bizi sağır mı sanıyor, herhalde duyduk', 'Offf masaya iyi geçirdi, o

hızla o dal nasıl kırılmadı acaba?', 'O masa çizik doludur herhalde..', 'O dal ile ne yapmak istediğini ben anlamadım, acaba herkes anlamış mıdır?'... Ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? 'Görüyor musunuz?' sadece gördüğümüz o kadar sınırlı ki..

'Duyuyor musunuz?' sadece duyduğumuz o kadar az ki. O dalı görmektense beynimizdeki konsepti görüyoruz. Yargılıyoruz, karşılaştırıyoruz, konuyu saptırıyoruz, sınıflandırıyoruz ve hemen duygusal reaksiyon gösteriyoruz. Düşünceler, yorumlar, duygular, her türlü tecrübenin üzerine anında o kadar çabuk dökülüyor ki, hiç bir anı, tecrübeyi olduğu gibi yaşayamıyoruz. Bu tip anlar, bir sonraki anı da bulandırıyor ve üst üste eklendikçe farketmeden, otomatik bir şekilde düşünmeye ve hissetmeye programlanmış olarak yaşıyoruz. Aslında Seung Sahn; 'bunu duyuyor musunuz, görüyor musunuz' dediğinde, düşünüldüğü kadar anlamsız bir şey yapmıyor. İnsanları düşüncenin bitmek bilmeyen senaryolarından uyanmaya, gerçeği netlikle görebilmeye davet ediyor. Zihninizde kurduklarınızın, sizin ve yaşadığınız anın arasına girip, görüşünüzü bulandırdığına dikkatinizi çekiyor. Objektif olabilmeyi, sadece izleyebilmeyi, kritik etmeden, etiketlemeden, kendinizi kısıtlamadan algılamayı öğretiyor.

İzmir'de dünya çapında bir aşçı: Andreas Erni

[A.Nedim Atilla-
Mutfak Araştırmacısı]

The Philosophy of Taste adlı kitap gurme tayfasının amentüsü kabul ediliyor. 1825'teki yazılışından bu yana Fransız Jean Anthelme Brillat-Savarin'e hem "ilk gurme" unvanını kazandırmıştı, hem de bugüne kadar gelen lezzet tartışmalarına hala kaynaklık ediyor.

Yazar, daha o yıllarda yenedünya zengini, Amerikalılara "Bana ne yediğinizi söyleyin, size kim olduğunuzu söyleyeyim" demişti. (Aslında 'yediğiniz sizsiniz' sözünü ilk telaffuz eden Bergamalı hekim, eczacılığın babası Galenos'tu... Galenos'un 'ustası' tıp biliminin babası Hipokrat ise 'yediğin sağlığın, sağlığın yediğin olsun' demişti...) Jean Anthelme Brillat-Savarin'den bu yana 'gurmelik' ciddi bir sanat. Gurmelere yemek sevdirmek ise başı başına bir zanaat... Yeme-içme dünyasında trendler akademik çalışmalarla belirleniyor. Örneğin, 2010'dan itibaren herkesin kabul ettiği gerçek, 'mezeler' yükselen değer, kahve, çay ve çikolata baş tacı olacak.

Türkiye için hayati önem taşıyan turizmde gastronominin turistik işletmeler açısından önemini büyük. Türkiye zeytinyağı ve şarap zenginliği ile gurme turizminin de merkezi olabilir. Gurme turizminin sosyal, kültürel ve ekonomik etkileri de önemseniyor. Öte yandan 'fast-food'a olan ilginin azaldığını ve yerini sağlıklı beslenme kavramına bıraktığını görüyoruz. Bir yandan da yöresel tatlarla ilgi yükseliyor. Değerlerin ve kültürlerin kaybolmasına karşı adeta savaş açan anti-globalleşme savunucularının da katkılarıyla bu eğilim günümüzde önemli bir yere sahip olmuştur. Dünyada da ülkemizde de baharatlı yiyeceklerin altın dönemini yaşamakta oluşu; bazı meyve sularının özellikle de nar suyunun değerinin anlaşılması; eskiden dar gelirli olan yedici siyah ekmeğin ise tarih boyunca görmediği ilgiyi görmeye başlamış olması; 'tapas' yani bizdeki adıyla 'meze'nin küçük tabaklarda sunulan hoş lezzetlerin insanların tercihini bundan 5-10 sene evvel adeta moda olan 'jumbo' boy tabaklardan uzaklaştırması; mevsimsel olan yiyecekler olan talebin serada yetişenlere talebi de azaltması; 'turfanda' kavramının yeniden tartışılması önümüzdeki dönemde gurme tayfasını yakından ilgilendirecek. Başa dönersek, özetle 'ne yiyorsak o yuz' felsefesinin süreceğini, özellikle organik beslenme anlayışının 'çilgınlık' düzeyine geleceğini, daha işlevsel gıdalar ve ürünlerin gelişeceğini söyleyebiliriz. İşte böyle durumlarda otel ve restoran aşçılarının önemi daha da artıyor. Güzel İzmir'imize

'executive chef' dayandırmazken kentimizde de artık iyi bir aşçıyı selamlıyor olmamız önemli. Türkiye'nin önemli bir turizm ülkesi haline gelmesi, yeme- içme kültürünün baş döndürücü bir hızla gelişmesi, İstanbul, Antalya, Ankara, İzmir gibi kentlerde sadece otellerde değil, restoranlarda da yabancı şeflerin artmasına neden olmuş durumda. Dünyanın her yerinden gelen yemek ustaları, bazı mutfakların Türkiye'de yaygınlaşmasında da önemli rol oynadılar. Özellikle beş yıldızlı çokuluslu otel zincirlerinin mutfakları, dünyanın her yerinden şefleri çekti. Birçok yabancı şefin Türkiye'de meşhur oldu. Size bu yazıda tanıtacağım Anderas Erni bunlardan biri... Andreas'ı tanıyalım isterseniz öncelikle: 1959'da İsviçre'de dünyaya geldi. İsviçre'nin farklı bölgelerindeki otellerde şef olarak görev aldı. Kariyerine ABD'de New York Drak Hotel'de devam eden Erni, İsviçre'ye dönüşünde Hilton Grubu ile çalıştı. İstanbul Swissotel'in açılışında görev aldı, bu otelde 10 yıl executive chef olarak çalıştı. Göcek Swissotel'in açılışıyla Göcek'e yerleşti. Andreas Erni'nin bir sonraki görev yeri Divan Grubu oldu. Son bir yıldır Mövenpick Hotel İzmir'de çalışıyor. Önce 'çaktırmadan' Andreas'ın bir özel münüsüne, ardından da kalabalık bir banketine tanık olduk, kendi elleriyle yaptığı özgün çikolataları da yedikten sonra merakımızı giderecek sorular sorduk: Andreas Türkiye'de bulunduğu süre içinde Türk mutfağını tanıyıp mı? Kendi bildikleriyle yerel lezzetleri bir araya getirmeyi düşünmüş mü, böyle denemeleri var mı?

Cevabı: "Türk mutfağını çok iyi bir biçimde gözlemleyip inceledim ve vardığım sonuç Türk mutfağının çok zengin olduğu; yöresel farklılıklar ve zenginlikler içerdiği ancak üzüntü ile belirtmek isterim ki layıkıyla henüz tanıyabilmiş değilim. Genelde Türk mutfağı ile dünya mutfağını birbirine karıştırmayı sevmiyorum. Türk mutfağının geleneksel, kendine özgü ve hatta yörelere göre bile değişebilen hazırlanış biçimlerinin orijinallliğini seviyorum". "İzmir hakkında neler düşünüyor, ilk izlenimleri nasıl?": İzmir hem küçük hem de büyük bir şehir. Türkiye'nin 3. büyük şehri olmasına karşın ulaşımı kolay. İzmir'in kıyı şeridini çok seviyorum. Deniz kıyısına kolayca ulaşabilmek beni rahatlatıyor. İlk izlenimime gelince: güzel, samimi ve sıcak bir şehir diye düşünmüştüm. Gurme dünyasında kabul görmenin yolu Anderas'a göre ne?: Öncelikle şeflerin malzemeden, o malzemenin nasıl hazırlanması gerektiğinden, kombinasyonlar üretmekten ve sunumdan iyi anlaması gerek diye düşünüyorum. Ege biraz da zeytinyağı demek... Zeytinyağını mutfağında ne ölçüde kullanıyor?: Zeytinyağı hance mucizevi bir ürün. Ben özellikle Akdeniz mutfağının tüm yemeklerini sadece zeytinyağı kullanarak hazırlanm. Salatalarımda, balığın marinesinde hep iyi zeytinyağı kullanırım. Kızartmalarda asla zeytinyağı kullanmam ancak kızartmaların soslarının hazırlanışında zeytinyağını kullanırım.

Andreas Erni'den iki de reçete sunalım şimdi:

Fırınlanmış Hindi Rulo:

Malzeme: Yarım hindi, 20 gr. Tereyağı, kıyılmış soğan, 120 gr. Kestane, tuz, tane karabiber, bir su bardağı beyaz şarap, bir çay bardağı tavuk suyu. 200 gram taze ıspanak, 20 gram tereyağı, bir havuç, bir kereviz, defne yaprağı, karanfil, 1 adet çubuk tarçın.

Hazırlanışı: Hindiye yıkayın ve bir peçete ile kurulayın. Temizlenmiş ve kemiksiz olan hindiye göğüs ve but olarak ayırın. Kemikleri ayrıca başka bir kaptaki saklayın. Hindi butlarını 1 cm. uzunluğunda küp küp doğrayın. Bir tencerede tereyağını eritin, soğan ve hindi butlarını ilave edin. Kapağını kapatın ve harlı olmayan ateşte 30 dakika pişirin. Tuz ve karabiber ile lezzetlendirin. Beyaz şarabı ilave edin ve çekirin.

Ardından tavuk suyunu ilave edin ve et yumuşayıp pişinceye kadar pişirin. En son kestaneleri ekleyin ve 5 dakika daha pişirin. Etlere, pişmiş olduğu sudan ayırıp, sosu ateşte bir süre daha çekirin. Daha sonra etlere ilave edin ve Hindi göğüslerini doldurmak üzere bir kaptaki saklayın. Hindinin göğüs etini şinitzel şeklinde açınız. Tuz ve karabiber ile lezzetlendiriniz. Üzerine hafif haşlanmış ıspanakları koyunuz. Üzerine yapmış olduğumuz hindi etli sosu koyunuz ve rulo yapınız. Daha sonra yağlanmış alüminyum folyo üzerine koyunuz daha sonra alüminyum folyoya sarıp her iki ucunu da kapatınız. Ayırdığınız kemikleri fırın kabına koyunuz. Sebzeleri doğrayıp, defneyaprağı, karanfil, tarçın ve beyaz şarap ile birlikte kemiklerin üzerine yayınız.

Bütün bunların üzerine hindi ruloyu koyup 200 derece fırında pişirmeye başlayın. 10 dakika sonra ısıyı 130 dereceye indirin ve yaklaşık 40 dakika daha pişirin. Alüminyum folyodan hindileri çıkartıp dilimledikten sonra servis tabağına koyunuz. (Bu yemeği mantar sosu, brüksel lahanası gibi soslarla servis edebilirsiniz)

Crem Brule üçlemesi

Malzeme: 1 adet Çubuk vanilya, 0,320 lt. Krema, 400 gram süt 4 adet yumurta sarısı, 48 gr. Şeker, 60 gr. Şurupta pişmiş balkabağı, 6 gr. Zencefil, 20 gr. Bitter çikolata, 80 gr. Kahverengi şeker, Süslemek için nane yaprakları

Hazırlanışı: Bir tencerede süt ve kremayı karıştırın. Uzunlamasına vanilya çubuğunu ortadan ikiye ayırın. Baçağın ucu ile vanilyanın içini çıkarıp karışma hem içini hem de çubuğu ekleyin. Kaynamaya bırakın ve sürekli olarak karışımı karıştırın. Aynı bir kaptaki yumurta sarısı ve şekeri iyice çırpın ve sıcak olan sütlü karışımdan azar azar ilave edin ve bu süreçte sürekli olarak yumurta karışımını çırpın. Karışımı 3 eşit parçaya ayırın. Bunun ilkinin ezilmiş olan balkabağına, ikinci karışımı benmarı usulü(ateşte bir kap sıcak bir suyun içerisine aynı bir kaptaki çikolataları eritilmesi) ile eklediğiniz erimiş çikolataya ve son olarak 3. parçayı ise "ginger bread" baharatı ile karıştırın. Ve bunların hepsini ayrı servis tabaklarına koyunuz. Bu servis tabaklarını ise yarısına gelecek şekilde su konulmuş derin bir fırın tepsisine koyup 120 derece sıcaklıkta fırında 20 dakika pişiriniz. Fırından aldıktan sonra hemen suyun içindende çıkarınız. Tatlıların üzerine kahverengi şeker döküp, zeri karamelize olana kadar tutun.Nane yaprağı ile süsleyerek servis yapabilirsiniz.

 cemdağ | **cem**[®]

SİSA İNŞAATLARI

Aydınlığın ritmi

www.cemdag.com

KAMI BOÇ YA 'NİN TARİHİNE SARILAN AĞAÇLAR

Tradisyon, Türkiye'nin en değerli miraslarından biridir. Her toplumun kendine özgü gelenekleri, ritüelleri ve yaşam tarzı vardır. Bu yazıda, Türkiye'nin en eski geleneklerinden biri olan 'Kama' ve 'Boç' hatlarının tarihini ve önemini inceleyeceğiz.

'Kama' ve 'Boç' hatları, özellikle Anadolu'nun güneybatı ve güneydoğu bölgelerinde yaygın olarak kullanılır. Bu hatlar, genellikle koyun yünü veya keçi derisinden yapılır ve çok yönlü kullanımlara sahiptir. Hem günlük yaşamda hem de özel törenlerde kullanılırlar.

1877'de İstanbul'da yayınlanan 'Tarih-i İslamiyye' adlı eser, 'Kama' ve 'Boç' hatlarının kökenini ve kullanım alanlarını detaylı olarak anlatır. Bu eser, bu hatların sadece bir örtmece değil, aynı zamanda bir sosyal statü göstergesi ve kültürel miras olduğunu vurgular.

Her toplumun kendine özgü gelenekleri, ritüelleri ve yaşam tarzı vardır. Bu yazıda, Türkiye'nin en eski geleneklerinden biri olan 'Kama' ve 'Boç' hatlarının tarihini ve önemini inceleyeceğiz. Bu hatların sadece bir örtmece değil, aynı zamanda bir sosyal statü göstergesi ve kültürel miras olduğunu vurgular.

'Kama' ve 'Boç' hatları, özellikle Anadolu'nun güneybatı ve güneydoğu bölgelerinde yaygın olarak kullanılır. Bu hatlar, genellikle koyun yünü veya keçi derisinden yapılır ve çok yönlü kullanımlara sahiptir. Hem günlük yaşamda hem de özel törenlerde kullanılırlar.

Vize Bangkok'tan alınmalı

Kamboçya vizesini Bangkok'ta kaldığım günlerde almamam hata olmuştu.

Sınırdaki görevliler vize ücretini tarifede yazdığı gibi uygulamayıp, yaklaşık 10 Amerikan Doları yükseltiyorlar. Onlarla bu konuyu tartışmaya girmiyor ve Kanada pasaportumu kullanıp istedikleri vize ücretini ödüyorum. Tayland'ta otobüsler yeni ve konforlu. Fakat Kamboçya'daki otobüsler Türkiye'nin 1970'lerdeki köy otobüsleri gibi, Konforsuz ve klimasız. Sıcak yüzünden açılan pencerelerden içeriye toprak yolun tozu doluyor. Yaklaşık 5 saatlik yolculuk oldukça zor geçiyor. Bangkok ile Siam Reap arasında bu uzun ve yorucu kara yolculuğundan kaçınmak isteyenler için iki seçenek var; Bangkok'tan tarifeli bir uçakla bir saatte Siam Reap'e geçmek, ya da Kamboçya sınırında bolca bulunan ve taksi olarak çalışan özel arabalardan birisinin şoförü ile anlaşılıp (araba başına 40-50 dolara) Siam Reap'a üç saatte varmak.

Konaklama inanılmaz ucuz

Siam Reap'ta Sivutha Caddesi boyunca sıralanan ve geceliği yalnızca birkaç dolar olan sayısız misafirhaneden birisine yerleşince ilk iş güzel bir duş alıp, yoldan kalan toz topraktan annmak oluyor. Şehir

merkezinde Fransız kolonisi döneminden kalan eski alış-veriş binalarına birkaç yüz metre ötede bir yerde konaklıyorum. Rosa Guest House yeterli konfora sahip ve temiz bir yer. Sempatik bir Kamboçyalı ailenin işlettiği bu misafirhanede iki kişilik odanın geceliği 5 Amerikan Dolar. Kamboçya'da Amerikan Dolar günlük hayatta kendi paraları gibi rahatlıkla kullanılıyor. Bu bakımdan Kamboçya'ya yolculuk yaparken bolca ufak dolar banknot götürmek kolaylık sağlıyor.

Ertesi gün dört dolara anlaşığım motosikletli taksici beni saatlerce gezdiriyor. Pirinç tarlaları ile Siam Reap Nehri arasında uzanan yaklaşık 100 bin nüfuslu kentin kalabalık sokaklarından uzaklaşıp ormanlık bir bölgeye yaklaşıırken ilk durağımızı yapıyoruz.

UNESCO'nun Dünya Kültür Mirasında en önemli ilk beş yerden birisi olarak gösterilen 'Angkor Archaeological Park' giriş kapısı önündeyim. Efsanevi Kimer harabelerini keşfe çıkmanın günlüğü 20 dolar, üç günlüğü 40 dolar ve bir haftalığı da 60 dolar olarak belirlenmiş.

Nefes kesici tapınaklar

Uzakdoğu uygarlıklarına ve özellikle budist tapınaklarına meraklı birisinin bu inanılmaz alması söz konusu olamaz. Burası Efes harabeleri gibi bir kaç saatte dolaşılacak bir yer değil. Kimerlerin 9. ve 12'nci yüzyıllar arasında başkenti olan ağaçların üzerinde dans ettiği, kökleri ile taşlarına sarılıp aşk yaşadığı, derinlerine kadar sarmaş dolaş olduğu nefes kesici tapınaklarla dolu. Dünyada eşi benzeri bulunmayan bu aşk masalında en az 3 gün yavaş adımlarla dolaşmak, kimi zaman bir kenara çekilip meditasyon yapan bir budist rahibi gibi saatlerce huzur içinde oturmak gerekiyor. Fransız gezgin-yazar Henri Mouthot'un yazdığı ve 1860 yılında basılan 'La Tour du Monde' (Dünya Seyahat) isimli kitapta geniş yer alan Kimer tapınakları Avrupa'da çok büyük bir merak uyandırmış. Günümüzde Kimerler ve Kamboçya üzerine pek çok gezi kitabı bulunuyor. Bu bölge mimari güzelliği ve tarihsel önemi ile Mısır'da Piramitler, Hindistan'da Taj Mahal ve Peru'da Machu Pichu ile beraber dünyanın mutlaka görülmeye değer dört yerinden birisi olarak gösteriliyor.

Görkemli Angkor

Kimer dilinde 'Başkent' ve 'Kutsal Kent' anlamına gelen 'Angkor'un en ünlü tapınağı hiç bakımdan motosikletli taksiciler ağaçların gölgesine çekilip bir kaç turistler Anghor Wat'ın dört bir tarafını çeviren geniş bahçeleri birer düğün pastasına benzeyen tapınak kulelerine tırmanıyorlar. Kimer Krallığının en güçlü olduğu 12'nci yüzyılda, Kral 2. Suryavarman döneminde Hinduizm inancıyla yapılan Angkor Tapınağı dünyanın gelmiş geçmiş en büyük dinsel yapı kompleksi olarak gösteriliyor. Lotus çiçeği şeklinde üç ayrı piramid kuleye sahip tapınağın dış çevresi dikdörtgen şeklinde (1300 x 1500 metre), kale duvarlarını andıran surlarla çevrili. Tapınağın tam ortasında bir dağ gibi yükselen kulesi ile Hindu tanrısı Vishnu'ya adanan Angkor Tapınağı her sabah erken saatlerde güneşin doğuşunu izlemek için gelen turistlerle dolu taşıyor.

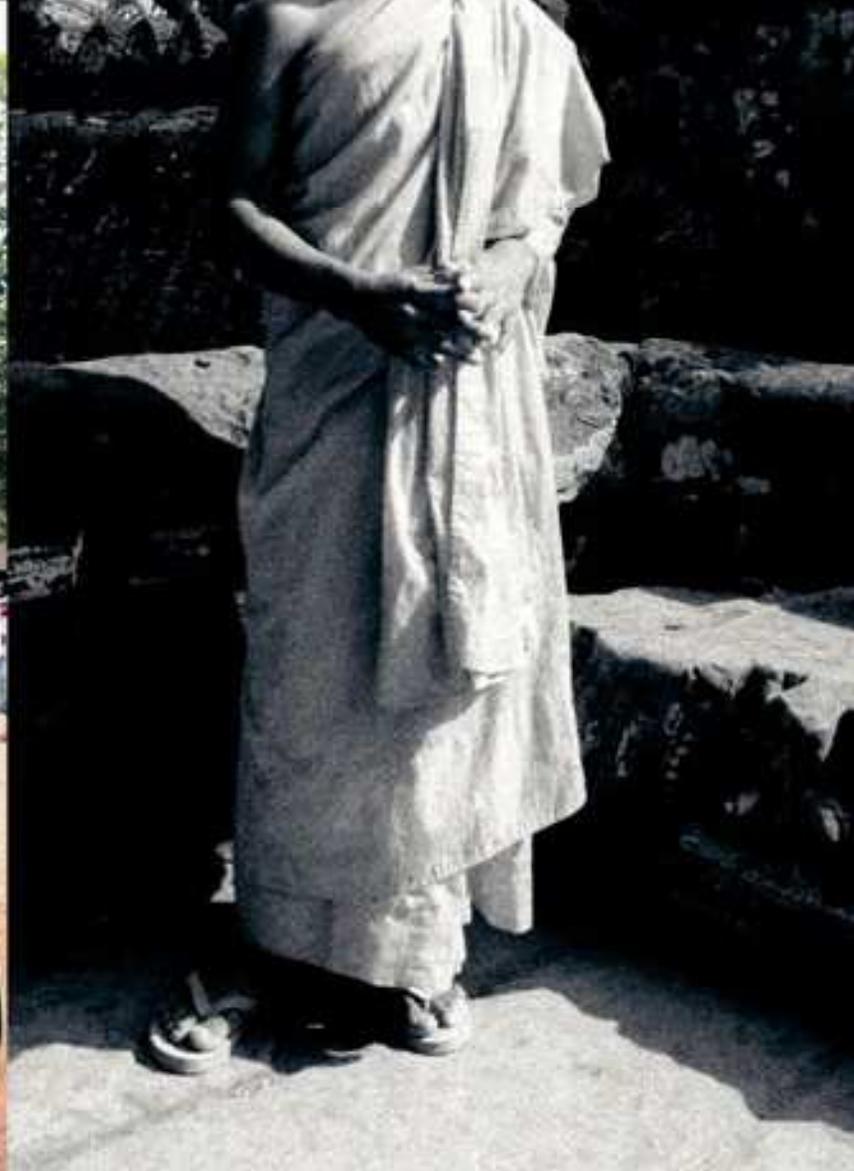
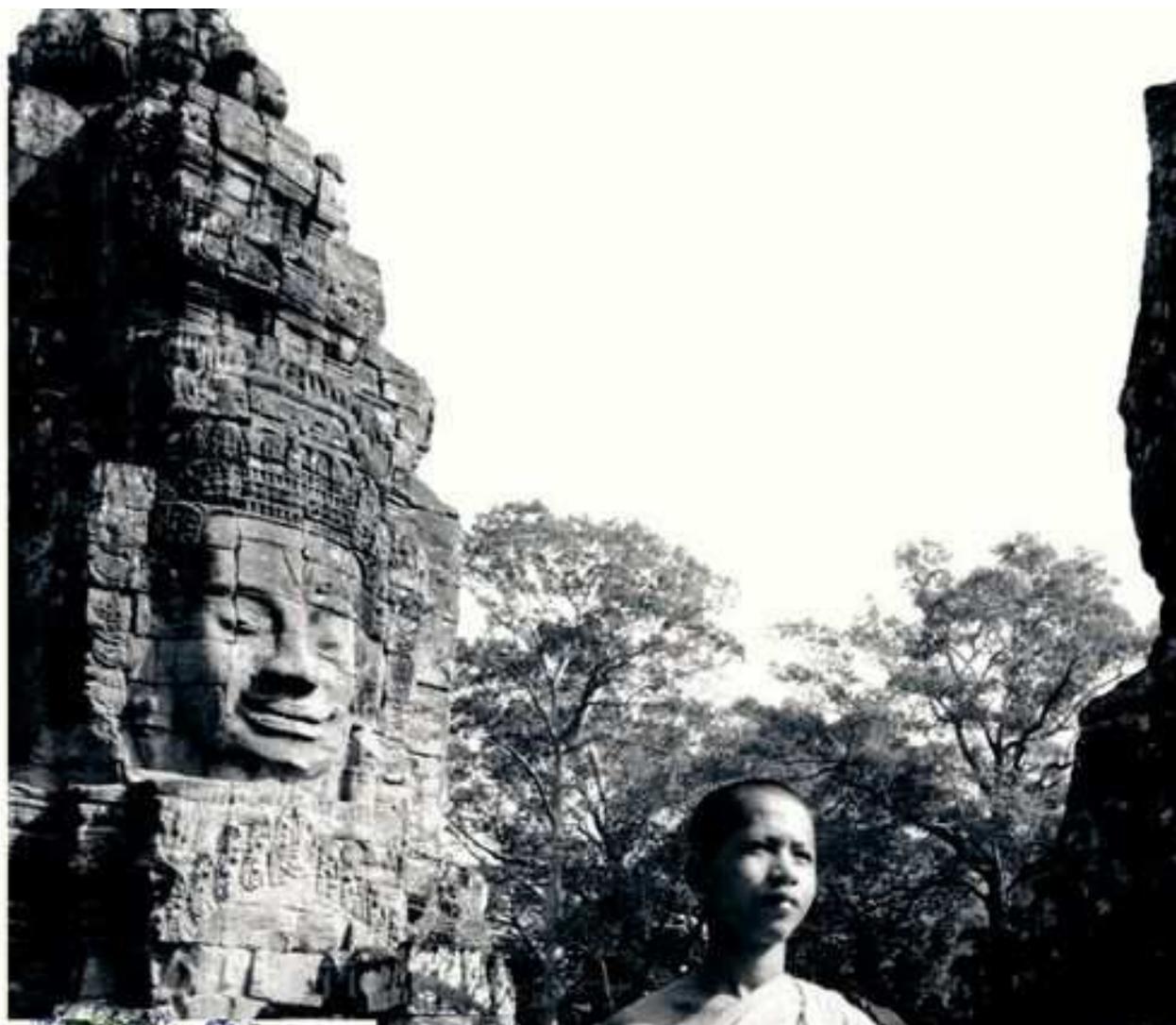
Motosikletli taksiler

Bayon tapınağı bitmesi istenmeyecek bir rüya gibi güzel. Birbirlerine uzun koridorlarla bağlı odalarının duvarları kabartma heykellerle süslü Preah Khan da çok ilginç. Bir budist manastır ve Kimi dönemlerde kralları da konuk eden bu tapınağa ait odalarda yaklaşık 1000 budist rahip aynı anda yaşayabiliyor. Şehre en uzak tapınak olan Ta Som'n Roma Krallığı kentlerini hatırlatan giriş kapısı yanında gelişen dev bir ağaç kökleri ile tapınağı istila etmeye başlamış. Duvarların bir bölümü köklerin gücüne dayanamayıp yıkılmış. Bu durum yabancı turistlerin fotoğraf çekmesi için süper ilginç bir konu yaratıyor. Angkor tapınakları bölgesinde en çok fotoğraf çekilen yerlerden birisi de bir tepede yer alan Phnom Bakheng. Buradan güneş batışını izlemek için her akşam çoğu Japon ve Güney Koreli turistlerden oluşan binlerce insan toplanıyor. Motosikletli taksiden indikten sonra tepeye kadar yaklaşık bir kilometrelik yolu tırmanmak istemeyenler için dolmuş gibi çalışan filler hizmet veriyor.

Bir fırsatını bulun ve Kamboçya'yı görün

Şehre dönünce eski çarşı bölgesinin rengarenk dünyasına dalıp saatlerce alışveriş yapıyorum. Birbirinden güzel el işi hediyelik eşyalar Türkiye'ye hatıra olarak götürmek için harika şeyler. Gümüş takılar ve antika heykeller satan bir mağazadaki güler yüzlü genç bayan ülkeyi soruyor. Türkiye olduğunu söyledüğimde seviniyor ve kendisinin de müslüman olduğunu söylüyor. Fiyatlarda da bolca indirim yapıyor. Eski çarşıda gezinirken köylülerin sebze ve meyve sattığı geniş bir avluya çıkıyorum. Bir kenarda yaşlı bir kadın karideslerle sebze bôrek yapıyor. Enfes bir lezzet. Biraz da tropikal meyve satın alıp yol kenarındaki bir internet kafeden Türkiye'deki arkadaşlarıma e-posta yolluyor ve hepsine bir fırsatını bulup mutlaka Kamboçya'ya uçmalarını ve inanılmaz güzellikteki Kimer tapınaklarında doğa ve tarihin kucaklaşmasını görmelerini öneriyorum.

BOSS
HUGO BOSS

Adnan Menderes Havaalanı yolu üzeri Gaziemir-İZMİR • Tel (0.232) 252 09 95 Çalışma saatlerimiz: Pazartesi-Cumartesi, 10.00-19.00
www.hugoboss.com

Gardrobunuzda gerçekten ihtiyacınız olan

10 temel parça:

İş programlarının yoğunluğu, rahat zamanların iyi değerlendirilememesi sonucu erkekler alışverişe az zaman ayırırlar. Alışverişi, boşa geçen zaman olarak düşünürler. Her sezon gardrobunu yenilemeyi düşünüp daha sonra iş çıkışlarında ki zamanı arkadaşlarıyla birşeyler içerek değerlendirirler. Siz Beylerin, bu durumda yapması gereken, gardrobunuzda her zaman için ihtiyacınız olacak parçaları belirlemek. Biz sizler için bir sıralama yaptık. Gerçekten ihtiyacınız olan bu parçalar, hayatınızı kolaylaştıracak....

Triko:

Naturel renklerdeki bir triko, gardrobunuzu tamamlayıcı parçaların başında gelir. Haftasonlarında, jean üzerine tek başına giyebileceğiniz V yakalı veya bisiklet yakalı bir trikoyu, içine gömlek giyerek daha resmi görüşme ve öğlen yemeklerinde de rahatlıkla kullanabilirsiniz.

Beyaz Gömlek :

Bu listedekilerin hepsiyle kullanabileceğiniz ve her zaman ihtiyacınız olacak tek parça kuşkusuz beyaz gömlektir. Dikkat etmeniz gereken konu ise iyi dikimli olması. Kol boyu, uzunluğu ve bedeni tam sizin ölçülerinize göre olmalı.

Trençkot :

Rahat ama her zaman için bir klasik olan Trençkotlar, stilinizin tamamlayıcısıdır. Birçok markanın su geçirmez özelliği sayesinde yıllarca kullanabilirsiniz. Hafif oldukları içinde kışın trikolannızla, baharda ise tişörtlerinizin üstüne giyebilirsiniz. Açık veya koyu renkli bir trençkotu klasik veya spor her kıyafetle rahatlıkla kullanabilirsiniz.

Takım Elbise :

Hayat sürprizlerle doludur ve çoğu zaman çevrenizdeki etkinliklere bir anda davet edilebilirsiniz. Bu yüzden her zaman dolabınızda iyi dikimli koyu veya siyah renkli bir takım elbise mutlaka bulunmalıdır. Birgününüzü kendinize uygun bir takım elbise arayarak geçirin yada diktirin. Bu size, karşınıza çıkacak beklenmedik durumlar için vakit kazandıracaktır. Aldığınız takım elbisenin ceketinde, haki renkli bir pantolonla veya jeanle blazer olarakda kullanabilirsiniz.

Kravatlar :

Natural renklerdeki kravatlar iş toplantıları ve şık davetler için idealdir. Bu yüzden sade ve koyu renkli bir kravatı her zaman kullanabilirsiniz. Fakat yinede bir sezon için moda olacak renkli bir kravatla dolabınızda hazır bulunsun.

Haki Pantolon :

Her gün gün kullanabileceğiniz klasik kesim haki renkli bir pantolon, günlük yoğun iş koşturmacasından akşam davetine kadar sizi götürebilir. Bu yüzden paranıza kıym ve çok kaliteli haki bir pantolonu gardrobunuzun demirbaşı yapın.

Jean :

Jean alırken her zaman giyebileceğiniz koyu renkli sade bir model olmasına dikkat edin. Haftasonlarında gömlek ve trikolarla , hafta içindeyse blazer bir ceketle iş görüşmelerinizde rahatlıkla kullanabilirsiniz.

Saat :

Hiçbirşey iyi bir designer saate yapacağınız yatırımın yerini tutamaz. Marka bir saat görüntünüzü bir anda up-grade edecektir. Tarzınızı belirleyip spor veya klasik bir tarzda saati günlük hayatınızın bir parçası haline getirebilirsiniz.

Kol Düğmesi :

Listenin en başına ekleyebileceğiniz erkeklerin için icat edilmiş tek aksesuar. İş toplantılarında ve davetlerde gömleğinize takabileceğiniz zarif bir çift kol düğmesiyle daha şık görünebilirsiniz.

Klasik Ayakkabı :

Alacağınız iyi marka bir çift klasik ayakkabı , takım elbisinizi tamamlayacaktır. Bağcıklı klasik siyah renkli bir ayakkabıyı koyu veya gri renkli takım elbiselerle kullanabilirsiniz.

Hazırlayan:
Primal Plus
Entertainment
0.212. 263 83 40
www.primalplus.com

Şeref Sevi

Göz kamaştırıcı çelik guletler

Klasik Türk tekne dizaynı olan gulet ve tirhandil tipi tekneleri modern teknoloji ile birleştirerek üretme konusunda iddiasını ortaya koyan Mastori Yacht Tersanesi lob ster ve trawler üretimiyle de dikkat çekiyor.

[Ferit Kora]

Mastori Gemi İnşaatı ve Dizayn 2004 yılında Şeref Sevi, Melih Üzel ve Alparslan Tekoğul tarafından kuruldu ve Bodrum İçmeler mevkiinde 4 bin m2 alan üzerinde yat imalatına başladı. Geçen 4 yıl içerisinde, tamamı Mastori bünyesinde tasarlanmış 8 adet yatı denize indirerek teslim ederken bu yatlardan dördü yabancı ülkelere ihrac edildi. Günümüzdeki günlerde denize indirilecek Styling ve dış dizaynını 'MALTESE FALCON' un da iç mimarı Ken Freivokh'un yaptığı 35 metre çelik ayna loç 'TIGER' ve 2009 yılında teslim edilecek 35 metre çelik gulet ile tersane, 4 yılda 10 yat inşa etme başarısını göstermiş olacak. Mastori tersanesi, çizgisi ve imalat kalitesi ile marka olmayı hedefleyerek, dizayn, çelik inşaatı, marangozluk ve boya işçiliklerini de kendi bünyesinde yer alan elemanlarıyla yapıyor. 2009 yılı içerisinde faaliyete geçmesi hedeflenen Ören'de ise 5 bin m2 alan üzerinde yeni tersanenin faaliyete geçmesi hedefleniyor. Bodrum da uzun yıllar turizm işiyle uğraşan .3 ortak olarak yat sektöründe gelişmeleri ve yurt dışı taleplerini değerlendirmek amacıyla çalışmalarını sürdüren Mastori Yacht Tersanesi klasik Türk tekne dizaynı olan gulet ve tirhandil tipi tekneleri modern teknoloji ile birleştirerek üretme konusunda hayli iddialı. Tersanede gelen talepler doğrultusunda lob ster ve trawler üretimi de yapılıyor. Sirket ortaklarından Şeref Sevi, çalışmalarını ve hedeflerini anlattı.

5 yılda toplam 8 teknenizi deniz ile buluşturdunuz, 9. tekne ne zaman bitecek? Bundan sonraki amacınız nedir ?

9.teknemiz de Haziran ayında bitecek. Ağırıklı olarak sac yapı üzerine çalışan firmamız ahşabın sıcaklığını da yansıtacak ve iki malzemeyi birbirine yakıştıracak şekilde üretim gerçekleştiriyor. Bir yandan üretirken, diğer yandan proje grubumuz önderliğinde yeni ve değişik projeler üretiyor ve müşterilerimizin beğenisine sunuyoruz. Genellikle 30 metre üstü gulet ve trawler ürettik. Tersanemizde, tüm çelik, ahşap, boya, borulama, elektrik, krom aksesuar işlerini de kendi bünyemizde gerçekleştiriyoruz.

Tekne imalatında dizayn ve iç yerleşim dekorasyon nasıl projelendiriliyor ?

Tekneler her müşteri için günün teknolojik gelişmeleri göz önüne alınarak özel olarak dizayn edilir. Kişisel istekleri göz önünde tutularak, deniz şartları ile harmanlanır. İç dekorasyon müşterinin yaşam zevklerine uygun olarak arzu edilen malzeme, renk ve tasarımda gerçekleştirilir. Bu müşterinin memnuniyeti açısından çok önemlidir. Tüm imalatlarımız uluslararası sertifikalıdır.

Gelecek dönem projelerinden bahsedebilir misiniz ?

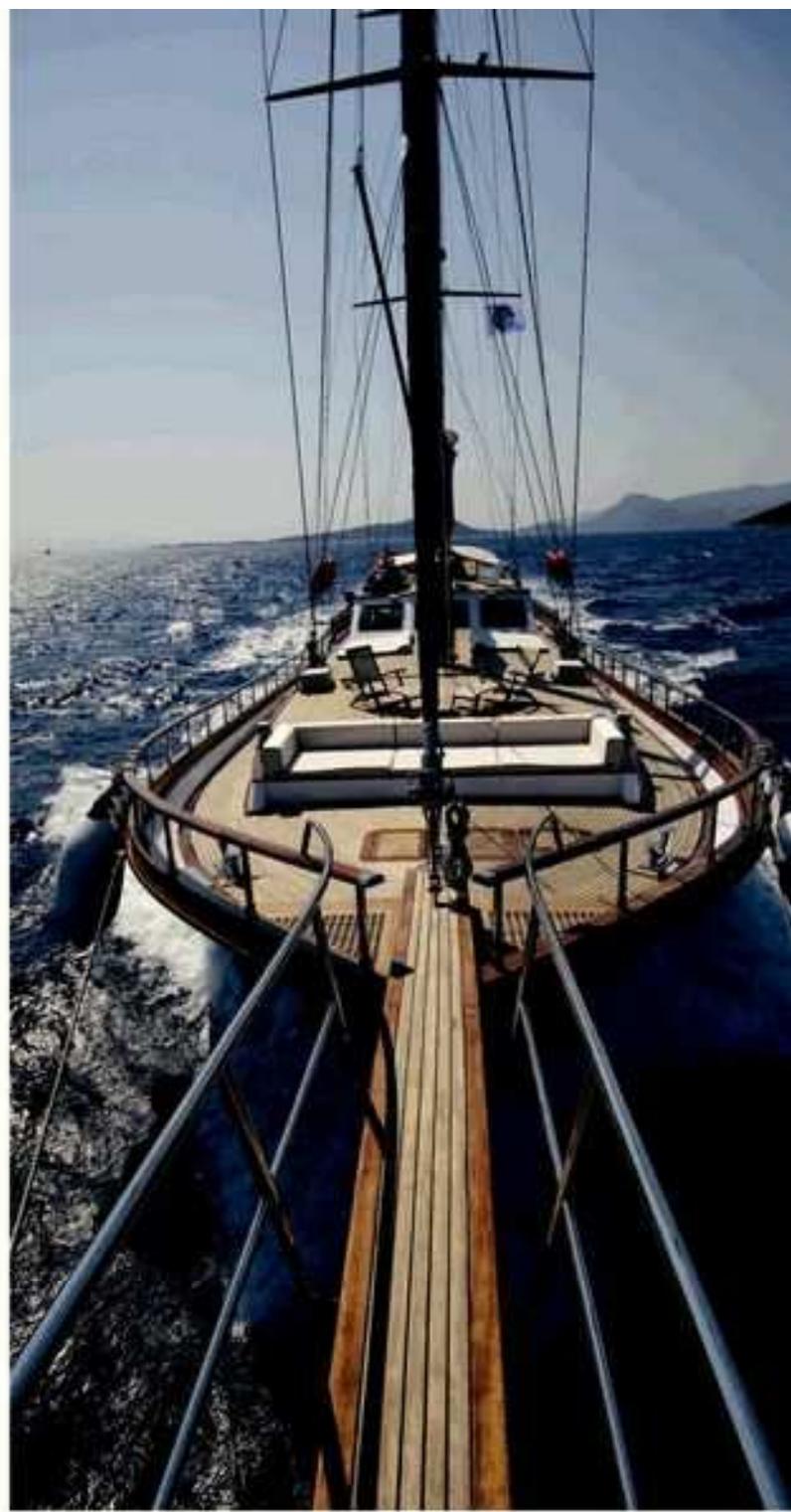
Önümüzdeki yıl için oluşturduğumuz projelerimizi görüşme aşamasındayız. İçinde bulunduğumuz şartlardan dolayı biraz zamana ihtiyacımız var. Tek hedefimiz projelerimizde, ne olursa olsun yıllar sonra bile takdir edilen üretimler gerçekleştirebilmek, kolayca kaçmadan yüksek işçilik seviyelerini tutturmak.

Türkiye'de tekne üretmenin avantaj ve dezavantajları nedir?

Ülkemizde çok başarılı imalatçılar var. Ancak imalat sektöründeki tüm sıkıntılar tekne imalatına da yansımış durumda. Bunun yansısı avantajlarımız da çok büyük. En büyük sorun devletin birimlerinin çabuk hareket edememesi. İnsan kalitesi, yetişmiş eleman olarak çok umut veren sonuçlar alıyoruz ve hala çok ucuz durumdayız. Yaşadığımız bölge olan Bodrum, zaten marka olmuş bir turistik belde. Bu nedenle uzun yıllardır bilinen Bodrum Guletleri bu bölgede üretim yapmamızı kolaylaştırır. Bu markadan herkes gibi biz de yararlandık. Gelişimimiz doğru projelerle hızlı bir şekilde oldu. Dünyanın diğer bölgelerinde üretim yapanlardan tek farkımız modern çalışma alanlarımızın olmaması ve devletin bu konuda ağır kalması. Bodrum İçmeler bölgesinin sıkıntıları ve uzun yıllardır fiziklen içinde bulunduğu sıkışık durum fazla söze ihtiyaç bırakmıyor.

İhracat yapıyor musunuz, iç piyasa talebi nasıl?

Bugüne kadar ürettiğimiz tüm tekneler ihrac edildi. Özellikle büyük teknelerde yurtdışı fiyatları çok yüksek olduğu için yurtdışından önemli taleple karşılaşılıyor. Ama iç piyasa da bizim için çok önemli. Kolaylıkla ulaşılabilecek, satın alınabilecek ekonomik tekne üretimi temel hedeflerimizden birisidir. Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye'de insanlarımızın denizciliğin tadını çıkarmasını istiyoruz.

TravelPilot'dan benzersiz navigasyon

Blaupunkt'un yeni navigasyon sistemi TravelPilot 700 / 500, diğer navigasyon sistemlerinden keskin bir sınırla ayrılıyor. Cihazda bulunan entegre kamera, yoldan aldığı görüntüleri işleyerek ekrana aktarmakta. Bu sayede gözleriniz yoldan ayrılmadığı için daha güvenli bir sürüş sağlanabiliyor. TravelPilot 700, kroki haline getirilmiş haritaları gösteren navigasyon cihazlarından bir şey anlamayanlara da hitap edebilir. Kamera aynı zamanda, hız sınırlarını gösteren trafik işaretlerini yakalayıp ekrana yerleştirerek, sürekli hatırlatma yapıyor. Ürünle internete bağlanmak, mobil telefonunuzla bağlantı kurmak, film ve TV seyretmek mümkün.

Toshiba'dan Dünyanın ilk Konuşan Projektörü

Toshiba dünyanın ilk konuşan, kablosuz ve üstün 3LCD teknolojisine sahip TLP-X200U projektörünü yayınladı. Bu yenilikler kullanıcılara daha kolay kullanım olanakları sağlayacak. Vista uyumlu TLP-X200U 3000 ANSI lümen, 1,024_768 çözünürlük ve 600:1 kontrast özelliklerine sahip. Projektörün işletim komutları ve sistem uyarıları kullanılarak sesli bir mesajla kullanıcılara yol gösterilecek. TLP-X200U sahip olduğu diğer özellikleriyle birlikte kullanıcı dostu bir projektör olma kimliğine sahip.

Laptop'ınız çalındığında üzülmeyin: O yardım isteyebilir

Taşınabilir bilgisayar kullanıcısının kabusu, çalınma korkusu artık sona eriyor. Çalınmaya karşı teknolojinin nimetlerinden faydalanan güvenlik firmaları yeni bir yöntem geliştirdi:

Çılgık atmak. Front Door Software firmasının özel olarak geliştirdiği bir yazılım sayesinde çalınan laptop'lara uzaktan erişim ile çalınır hale getirilebilen bir güvenlik sistemi kurulabilecek. Bu yazılım daha önceden kaydedilmiş bir mesajı sesli ve görüntülü olarak aktaracak ve cihazın çalınmış olduğunu etraftaki herkesin öğrenmesini sağlayacak. Yazılımın fiyatı ise 29,95 dolar; yani yaklaşık 49 TL.

Google Translate'de artık Türkçe de var

Google

Google'ın çeviri servisi Google Translate, artık Türkçe'yi de içeriğine dahil etti. Kelime, cümle, paragraf, metin çevirisinin yanı sıra Translate uygulaması ile bir web sitesinin tamamını da Türkçe olarak takip etmek mümkün olacak. Google Translate'in kullanıcılara sunduğu bir özellik de sayfanın herhangi bir yerine fareyi götürdüğünüzde orijinal metni görebilmenizi sağlaması. 40 dilde hizmet veren bu servis şimdilik sadece sayfaları Türkçe'ye çevirebiliyor. 21 farklı dilde sunulan geniş sözlük ve çapraz arama servisleri Türkçe olarak da sunuluyor.

GEYİK

ULUSLARARASI NAKLİYAT LOJİSTİK A.Ş

Egemenlik Mahallesi 108 sokak No: 51/37 Işıkkent/İzmir
Tel: +90 232 436 41 02 -Fax: 436 41 05

Görüntülü konuşma geliyor

Danıştay tarafından onaylanan 3. Nesil ihalesinin ardından görüntülü iletişim için geri sayım başladı. Danıştay kararının kurulda değerlendirilmesinin ardından GSM firmaları ile sözleşme imzalanacak. İhale şartnamesi gereği sözleşme imzalandıktan 3 ay sonra sistemin işler hale gelmesi gerekiyor. Böylelikle görüntülü konuşma en geç Mayıs ayında başlamış olacak. Görüntülü iletişim ilk etapta büyük şehirlerde uygulanacak. 3G, görüntülü konuşmanın yanı sıra mobil interneti de hızlandırıyor. Bu sistemle ayrıca cep telefonundan televizyon izlemek de mümkün olacak.

Türkler'in favorisi: Facebook

İnternet ortamının en popüler sosyal iletişim platformu Facebook 5'inci yılını kutlarken, istatistiklerde Türkiye, Facebook'un en çok kullanıldığı 4'üncü ülke olarak göze çarpıyor.

Eski arkadaşların buluştuğu ortak paylaşım sitesi Facebook artık sadece eskilerin değil, yenilerin de buluştuğu bir ortam haline geldi. Kurulduğunda tek amacı Harvard Üniversitesi öğrencileri arasındaki iletişimi sağlamak olan site 5'inci yılında 150 milyon kullanıcıya ulaşmış durumda. Günde ortalama 3,5 milyon kişi en az bir Facebook grubuna üye oluyor.

Türkiye ise 7,5 milyonluk kullanıcı kitlesi ile Facebook'u en çok kullanan ülkeler arasında 4'üncü sıraya yerleşti.

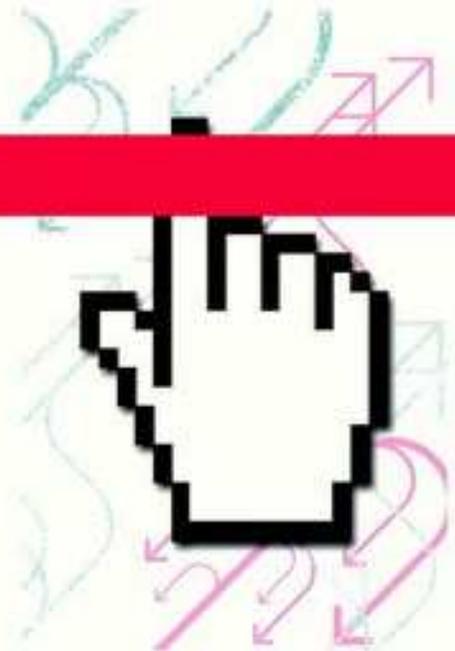
Kurşun kalemde nanoteknolojiye

Manchester Üniversitesi'ndeki araştırmacılar, kurşun kalemde bulunan grafit maddesinden 'grafan'ı üreterek nanoteknolojiye katkıda bulunmayı hedefliyor. Fizik ve Astronomi Bölümü araştırmacıları, yüksek iletkenlik özelliği olan grafiti hidrojen kullanarak modifiye ettiler ve grafit adını verdikleri iki boyutlu yeni bir hidrokarbon elde ettiler. Grafit birçok elektronik uygulamada kullanılırken, grafit de kimya uygulamalarında kullanılabilir. Daha önce Northwestern Üniversitesi araştırmacıları grafit maddesinden faydalanarak çok güçlü esnek ve kağıt kadar hafif yeni bir malzeme geliştirmişti.

Google tahtına aday Türk portal: Attabot

Arama motoru, e-posta hesabı, çevrimiçi Türk Dil Kurumu sözlüğü ve Redhouse sözlük gibi çeşitli hizmetleri tek bir adreste toplayan Türk portalı Attabot, kullanıcıya kolaylık sağlamayı amaçlıyor. Arama sonuçlarının kaydedilebilmesini sağlayan "AttaRez" ve çeşitli kaynaklardan derlenen güncel haberleri görüntüleyen haber bölümü gibi kendine özgü işlevleri ile dikkat çeken portalın tasarım, kod yazma ve test süreçlerini iki Türk yazılımcı gerçekleştirdi. Şu anda Beta sürümü ile sadece Türkçe yayın yapan attabot.com, küresel sürümü ile de yayına girecek.

Düt düt deyip geçmeyin

Eğer bir otomobil için 2 milyon doları gözden çıkarabiliyorsanız, aracınızın kornasını da istediğiniz şarkı yapabiliyorsunuz. Dudak uçuklatan bir fiyat etiketine sahip olan DiMora V16 Natalia SLS 2 isimli son model ultra- lüks bu otomobil henüz satışa sunulmadı. Bu nedenle ancak tahmin fiyatının 2 milyon olarak söyleyebiliyoruz. Sadece bir konsept olarak karşımıza çıkan DiMora satışa sunulduğu taktirde ise dünyanın MP3-bazlı kornasına sahip ilk otomobili olacak. Bunun yanında DiMora, 256MB'lık dahili bir hafıza ve 110dB (desibel) ses gücüne sahip, hava etkilerine karşı dayanıklı bir hoparlörü de içeriyor.

Telefonla Carl Zeiss buluşunca

Nokia, şarjı bir ay dayanan cep telefonun ardından fotoğraf ustası cep telefonunu duyurdu. Nokia, Mobile World Congress'da yeni N86'sını tanıtımını gerçekleştirdi. Fotoğraf ustası olarak lanse edilen N86 bunu üzerinde bulunan Carl Zeiss lensine borçlu. Otomatik netlik yapabilen gelişmiş fotoğraf çekme becerisi, 1/1000 örtücü hızını destekleyen cihaz aynı zamanda çift LED flaşa sahip ve 8 MP'lik görüntü kaydedebiliyor. N86'nın ilk ilgi çekici bir diğer özelliği ise üzerinde 3,5mm'lik kulaklık girişi olması. Nokia N86'nın 2009 yılının ikinci çeyreğinde piyasada olması bekleniyor. Açıklanan yurtdışı fiyatı ise, vergiler ve ek ücretler hesaba katılmadığında 375 Euro.

Bizi tercih etmeniz için birçok neden var !..

Filo satın alımlarında ve yıllık (24 Ay-36 Ay) araç kiralama en uygun koşullar Poyraz'da !..

POYRAZ İZMİR
POYRAZ AYDIN

Gazilemir Havalimanı Yanı
Muğla Karayolu 3.Km

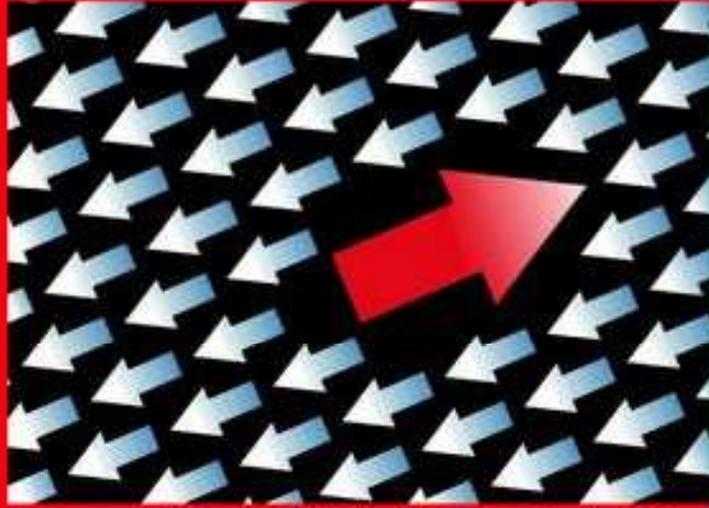
Plaza
Plaza

Tel: (0232) 251 95 00
Tel: (0256) 226 23 33

GÖZLEM

“Farkı” hissetmek için..

İYİ RAKI İZMİR'İN DE HAKKI.

www.beylerbeyiraki.com